

Strateški razvojni program Općine Posedarje 2015.-2020.

OVAJ PROJEKT SUFINANCIRAN JE SREDSTVIMA EUROPJSKE UNIJE
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
Strateški razvojni program Općine Posedarje za razdoblje 2015. – 2020.

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA 2014. - 2020.
Udio sufinanciranja: 85% EU, 15% RH

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaže u ruralna područja

Pitanja u vezi sa sadržajem ovoga dokumenta molimo uputiti na adresu:

MICRO projekt d.o.o.
Ruđera Boškovića 27, 21000 Split
T: 021 555 400
F: 021 555 418
E: info@d-dd.eu
W: www.d-dd.eu

Zaštita prava

Sadržaji što su ovdje izneseni izrađeni su isključivo za Općinu Posedarje. MICRO projekt d.o.o. je izradio ovaj dokument za potrebe Općine Posedarje u skladu sa zahtjevima Naručitelja, Općine Posedarje, samo za njegovu specifičnu primjenu. Ostale osobe koje koriste informacije iz ovoga dokumenta čine to na vlastitu odgovornost i vlastiti rizik.

© MICRO projekt d.o.o., 2016.

Sva prava pridržana.

Sadržaj ovoga dokumenta zaštićen je autorskim pravima. Izmjene, kraćenja, proširenja i nadopune moguće su samo uz prethodnu pisanu suglasnost društva s ograničenom odgovornošću MICRO projekt d.o.o., Split. Umnožavanje je dopušteno samo uz uvjet da na svakom primjerku ostane otisnuta gornja napomena o autorskim pravima. Objavljivanje ili prevođenje dopušteno je samo uz prethodni pisani pristanak društva s ograničenom odgovornošću MICRO projekt d.o.o., Split.

U Splitu, prosinac 2016.

SADRŽAJ

UVOD	5
ANALIZA STANJA.....	7
OPĆI PODACI	7
1.1. GEOGRAFSKI POLOŽAJ I PROSTORNO UREĐENJE	7
1.2. KLIMA	9
1.3. POVIJEST I KULTURNΑ BAŠTINA	10
1.4. PROMETNA POVEZANOST	11
1.5. DEMOGRAFSKA ANALIZA.....	12
GOSPODARSTVO	17
2.1. ANALIZA POSLOVNIH SUBJEKATA.....	17
2.2. POLJOPRIVREDА I RURALNI RAZVOJ	21
2.3. TURIZAM	26
2.4. TRŽIŠTE RADA	33
DRUŠTVENE DJELATNOSTI.....	39
3.1. SOCIJALNA SKRB	39
3.2. ODGOJ I OBRAZOVANJE	40
3.3. KULTURA I ZAŠTITA KULTURNE BAŠTINE	42
3.4. ZDRAVSTVO	46
3.5. ŠPORT I REKREACIJA	47
3.6. RELIGIJA	48
3.7. MJERE ZAŠTITE LJUDI I IMOVINE.....	48
3.8. STANOVANJE I JAVNE ZGRADE	50
ZAŠTITA OKOLIŠA I INFRASTRUKTURA	51
4.1. ZAŠTITA OKOLIŠA	51
4.2. INFRASTRUKTURA	56
4.3. MINSKI SUMNJIĆIVO PODRUČJE.....	66
INSTITUCIJE	68
5.1. INSTITUCIJE REGIONALNE I LOKALNE SAMOUPRAVE	68
5.2. ČIVILNO DRUŠTVO	71
SWOT ANALIZA	73
VIZIJA I STRATEŠKI CILJEVI	76
VIZIJA OPĆINE POSEDARJE.....	76
STRATEŠKI CILJEVI OPĆINE POSEDARJE.....	77
PRIORITETI I MJERE	81
PROVEDBA STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA	87

POSTUPAK PRAĆENJA PROVEDBE	88
USKLAĐENOST S DRUGIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA.....	90
RAZVOJNE MJERE	95
POPIS TABLICA	130
POPIS SLIKA	132
POPIS GRAFIKONA	133

UVOD

Strateški razvojni dokument Općine Posedarje predstavlja krovni planski dokument kojim se definiraju dugoročne smjernice za ekonomski, društveni i infrastrukturni razvoj do 2020. godine. Detaljnom analizom trenutnog stanja utvrđeni su razvojni potencijali općine te se u svrhu njihovog ostvarenja predlažu razvojni prioriteti i mjere.

Prilikom definiranja razvojnih mjera u okviru ovog razvojnog dokumenta uzete su u obzir specifičnosti općine te su uvaženi i prioriteti razvoja šireg područja zadanih relevantnim strateškim dokumentima na razini Zadarske županije i Republike Hrvatske. Uz horizontalno usklađenje tri ključna razvojna područja (ekonomski, društveni i infrastrukturni sektor) postignuto je i vertikalno usklađenje kojim su se razvojni prioriteti uskladili sa preporukama višeg reda. U tom segmentu naročito se analizirala usklađenost sa sektorskim strategijama na nacionalnoj razini i prioritetima operativnih programa za EU fondove koji predstavljaju mogući izvor financiranja pojedinih projektnih prijedloga.

Tijekom izrade ovog razvojnog dokumenta, osim načela integriranosti slijedila su se i načela dobrog upravljanja i strateškog planiranja utemeljenog na održivom razvoju, vidljivosti i participativnosti. U svrhu ostvarivanja participativnosti primjenjeni su instrumenti direktnog uključenja lokalnog stanovništva kroz organizaciju radnih skupina sa zainteresiranim dionicima na kojima su komentirani zaključci analize stanja u okviru gospodarstva, društvenih djelatnosti, zaštite okoliša i infrastrukture te su se pripremile smjernice za osnovne strateške odrednice poput vizije, prioriteta, ciljeva i razvojnih mjera.

U svrhu izrade strategije korištene su službene statistike, strategije i drugi relevantni dokumenti te inputi dionika kroz održane radne skupine. Analiza stanja je na osnovu opširnog primarnog istraživanja u kojemu su prikupljeni podaci od ustanova, trgovачkih društava, udruga i ostalih subjekata putem strukturiranih obrazaca.

Kao finalni ishod procesa strateškog planiranja izrađena je strategija koja se sastoji od sljedećih elemenata:

- Uvod
- Analiza stanja
- SWOT analiza
- Vizija i strateški ciljevi
- Prioriteti i mjere
- Provedba Strateškog razvojnog programa
- Postupak praćenja provedbe
- Usklađenost s drugim strateškim dokumentima
- Razvojne mjere

Nakon primarnog i sekundarnog istraživanja uslijedila je obrada podataka te izrada analize stanja čiji nalazi su sumirani u SWOT matricu (akronimi engleskih riječi: Strengths - snage, Weaknesses - slabosti, Opportunities - prilike, Threats - prijetnje). Ključni nalazi analize poslužili su kao temelj za dijalog s dionicima tijekom radnih skupina te osmišljavanje razvojnih mjera budući da je misao vodilja bila osmisliti projekte kojima se mogu ojačati prednosti područja te iskoristit vanjske prilike i otkloniti slabosti i prijetnje definirane SWOT-om.

Kao jedan od alata korištenih u procesu planiranja, važno je istaknuti primjenu softverskog rješenja autora za razradu projektnih prijedloga odnosno Platforme za upravljanje razvojem – PLUR. Uporabom PLUR-a osigurala se strukturirana i konzistentna obrada projektnih prijedloga putem jednakih obilježja te je postignuta njihova integracija s dokumentima višeg reda.

ANALIZA STANJA

OPĆI PODACI

1.1. Geografski položaj i prostorno uređenje

Općina Posedarje dio je Zadarske županije koja je smještena u Jadranskoj Hrvatskoj (NUTS II regija). Zadarska županija na sjeveru graniči s Ličko-senjskom županijom, Šibensko-kninskom na jugoistoku, dok na istoku graniči s Bosnom i Hercegovinom. Zadarska županija broji 6 gradova (Zadar, Biograd, Benkovac, Obrovac, Nin i Pag) i 28 općina. U sastav Općine Posedarje ulaze naselja Grgurice, Islam Latinski, Podgradina, Posedarje, Slivnica, Vinjerac i Ždrilo.

Na temelju članka 27. stavka 1. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske Općina Posedarje spada u drugu skupinu jedinica lokalne samouprave s indeksom razvijenosti između 50 % i 75 % prosjeka Republike Hrvatske.

Slika 1. Karta Republike Hrvatske, položaj Zadarske županije i Općine Posedarje

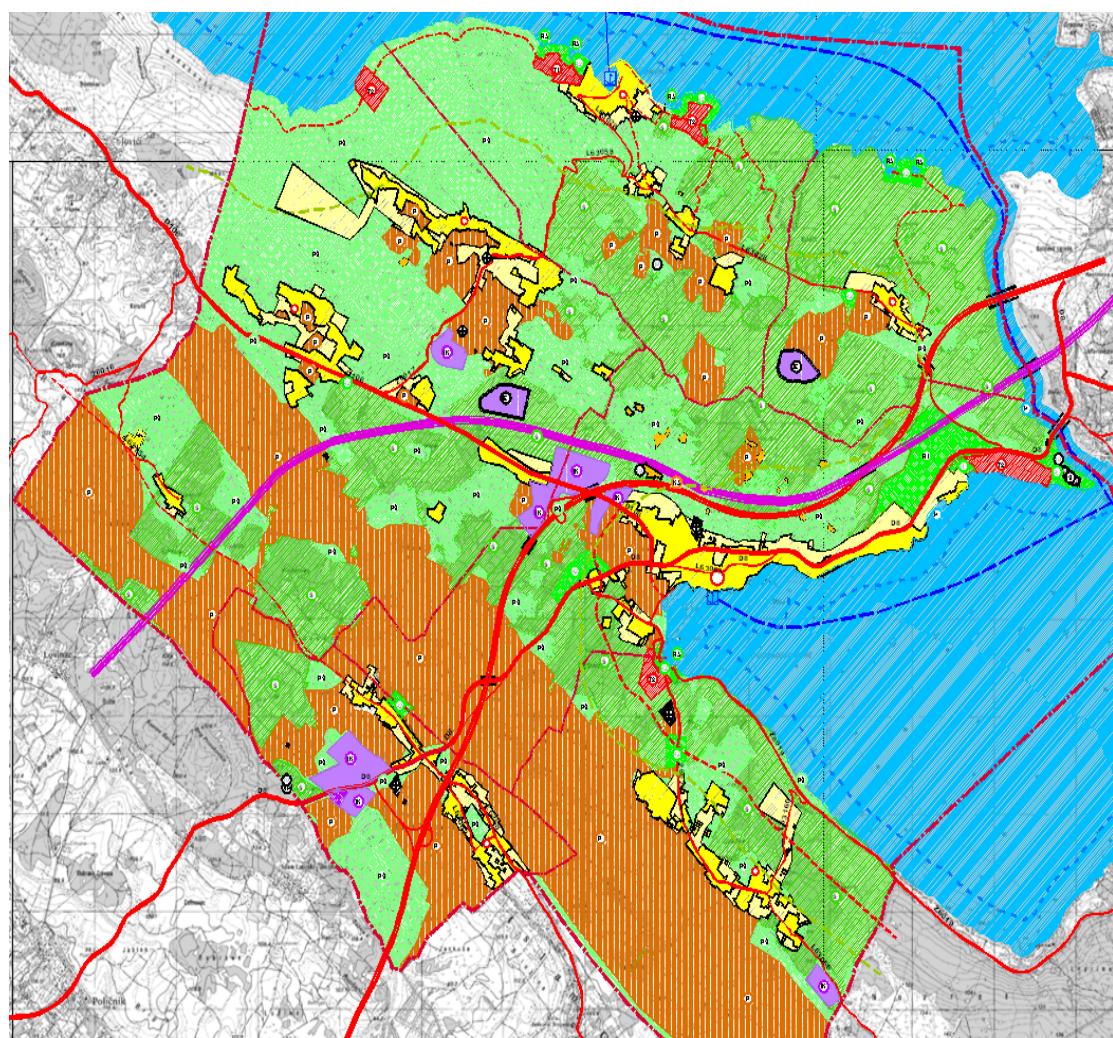
Izvor: <http://www.excelancije.net/>

Površina Općine Posedarje iznosi 77,51 km², što je 1,07 % površine Zadarske županije koja iznosi 7276 km². Prema popisu stanovništva iz 2011. godine Općina Posedarje broji 3607 stanovnika. Gestoča naseljenosti na području Općine iznosi 46 stanovnika na km².

Općina Posedarje se nalazi na sjeveroistočnom dijelu Ravnih Kotara, a od planinskog dijela ga odvaja Podvelebitski kanal, Masleničko ždrilo i Novigradsко more. Općina je smještena na 44° 12' 39" sjeverne zemljopisne širine i 15° 28' 46" istočne zemljopisne dužine. Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06, 16/07, 95/08 - Odluka Ustavnog suda RH, 46/10, 145/10) utvrđeno je da je Općina Posedarje jedinica lokalne samouprave.

Prostorni plan Općine Posedarje utvrđuje koncepciju, oblike i načine korištenja prostora uzimajući u obzir prirodne i stvorene resurse, razvojnu orientaciju, kao i postojeće stanje i ograničenje u prostoru. Slika 2 prikazuje korištenje i namjenu površina Općine Posedarje.

Slika 2. Korištenje i namjena površina Općine Posedarje

Izvor: Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Posedarje, ožujak 2013. godine, grafički prikazi

1.2. Klima

Općina Posedarje smještena je u obalnom području, a omeđena je Podvelebitskim kanalom, Masleničkim ždrilom i Novigradskim morem. Zbog takvog topografskog smještaja Općina Posedarje pripada sredozemnom tipu s klasičnim obilježjima vrućih ljeta i blagih zima.

U samoj Općini se ne obavljuju meteorološka mjerenja, pa se o pokazateljima može govoriti na temelju motrenja najbližih meteoroloških postaja.

Prosječna godišnja temperatura kreće se oko $14^{\circ}\text{--}15^{\circ}\text{C}$, a prosječna mjesecna temperatura u siječnju iznosi oko 6°C i srpanjska oko 24°C .¹ Za hladnog perioda

¹ Prostorni plan uređenja Općine Posedarje, Zadarska županija, Zavod za prostorno planiranje, 2007

godine tipičan je sjeverni vjetar tj. bura, koji utječe na spuštanje temperaturnih prosjeka. DHMZ je na Masleničkom mostu, koji premošćuje Masleničko ždrilo, 21. prosinca 1998. godine izmjerio najveću brzinu vjetra u Hrvatskoj koja iznosi 248 km/h.

Globalno sunčev zračenje kreće se od oko 90 cal/cm² na dan zimi do oko 570 cal/cm² ljeti, prosječno 330 cal/cm² na dan. Prosječno godišnje trajanje sunca u satima kreće se oko 2550 h/god. Srednja dnevna insolacija je 7,0 sati. Na temelju motrenja obližnjih postaja, može se pretpostaviti da područje Općine Posedarje ima oko 1050-1100 mm padalina.²

1.3. Povijest i kulturna baština

Područje Općine Posedarje naseljeno je još od pretpovijesnih razdoblja. Ljudske skupine, od pračovjeka preko Liburna do Hrvata, imale su utjecaj na oblikovanje ovoga krajolika. Naseljenost na području Općine se može pratiti od kamenog doba, s nalazima ostataka pračovjeka u Slivnici, ostacima humaka i gradina iz željeznog doba, te nalazima iz antike i srednjeg vijeka.

Povijest Posedarja počinje se spominjati od 13. stoljeća, prvi spomen naziva Posedarja se pojavljuje pod latinskim nazivom Posedaria u ispravi ugarsko-hrvatskog kralja Andrije II. iz 1219. godine, kojim potvrđuje Krbavskim knezovima od plemena Gusić Bjelku Slavogostu i Dragoslavu darovnicu svog oca Bele III. Od kneza Slavogosta potekli su knezovi Posedarski, po kojim je Posedarje i dobilo ime.

Krajem 13. stoljeće (1282. godine), Grgur Gusić Kurjaković na posedarskom vlastelinstvu u Novigradu je izgradio tvrđavu i stekao naslov kneza Posedarskog. U ispravama 13. i 14. stoljeća vlastelinstvo Posedarskih je najvećim dijelom unutar prostora današnje Općine Posedarje, ali obuhvaćajući i Novograd i Paljuv. Prodaja Zadra Mlečanima 1409. godine otvorila je put uvođenju mletačke uprave u Kurjakovićev Novograd, Posedarje, Slivnicu, Vinjerac te na ostale krajeve i zadarskom priobalju. Prostor vlastelinstava Posedarskih pripao je Novogradskom distriktu. Prema pisanim ispravama, vidljivo je da Mlečani nisu bitno dirali u prava vlastelina i posjednika, vlastelinstvo Posedarskih ostalo je u njihovu vlasništvu i nadalje.

Starosjedilačko hrvatsko pučanstvo počelo se iseljavati iz Posedarja u vrijeme turskih napada, koji su se događali u više navrata i to 1571., 1646., 1662. i 1665. godine. posjed knezova Posedarskih se vrlo brzo našao na prvoj crti ratnih sukoba, nekoliko je puta opljačkan i razoren, a jedan dio je bio i zaposjednut. Mletačke su vlasti uključile Posedarske u borbu protiv Turaka i dali im visoka činovnička mjesta. U Posedarju su izgradili obrambenu kulu u kojoj su držali posadu za obranu Posedarja.

---

² Magaš D., Brtan J., (2015): Prostor i vrijeme knezova posedarskih, Sveučilište u Zadru

Posebno je važan doprinos Martina Posedarskog, senjskog uskoka, u otporu tuđinskoj vlasti na hrvatskoj obali. Prema popisu žitelja iz 1527. godine Posedarje je imalo 871 stanovnika, a 1608. godine ima 175 stanovnika. U turskim napadima je mnoštvo stanovništva ubijeno, zarobljeno i protjerano, a Turci su na to područje naseljavali novo stanovništvo koje su nazivali Vlasi.

Uloga knezova Posedarskih bila je značajna u Kandijskom ratu, knez Posedarski je s narodom 1647. godine istjerao Osmanlike iz Islama, vodio je napad na Ribnik u Lici 1648. godine. Jedan od istaknutijih u otporu osmanlijskim posezanjima je bio Frane Posedarski koji je kao pukovnik sudjelovao u vojnim operacijama istjerivanja Osmanlija iz zadarskog kraja od polovice 17. stoljeća nadalje.

Hrvatski crkveni povjesničar Ante Bogović zabilježio je da je u Posedarju u 1692. godine bilo 210 katolika i 24 pravoslavca, dok je C. F. Bianchi zapisaо da je oko 1880. godine Posedarje brojilo 729 stanovnika (vjerojatno uključio i Prigradu). Razlog oscilacija leži u ratovima između Mletaka i Turaka, te pojava bolesti (malaria, kuga i kolera). Pristizanje novog stanovništva utjecalo je i na govor posedarskog stanovništva, starosjedioci su govorili čakavicom dok su pridošlice sa sobom donijele štokavicu kojom se i danas govoru u Posedarju.

Uvođenjem druge austrijske uprave 1816. godine započele su važne promjene u Zadru i njegovoj okolini, pa tako i u posedarskom kraju. Izgrađene su ceste (Zadar – Poličnik – Slivnica – Vinjerac, odnosno Posedarje – Maslenica), luke (Vinjerac, Posedarje), kao i suvremeni katastar mјerničkih Općina Posedarje, Slivnica, Islam Latinski i Vinjerac, otvorena je pošta i škole (1877. u Vinjercu, 1879. u Posedarju).³

Prvi svjetski rat označio je raspad Austro-Ugarske monarhije, a osnivanjem južnoslavenske države agrarna reforma ulazi u završnu fazu. Agrarna reforma i Drugi svjetski rat su imali veliki utjecaj na budući razvoj Općine. Vladavinu komunizma je obilježio slabiji razvoj Općine, iako se u to vrijeme izgradio Maslenički most. Za vrijeme srpske agresije 1991.-1995. Općina je pretrpjela velike gubitke, a posebno naselja Islam Latinski i Podgradina.

1.4. Prometna povezanost

Općina Posedarje ima značajan prometni položaj, jer povezuje sjeverni i južni dio Jadranske Hrvatske, kao i Dalmaciju s Kontinentalnom Hrvatskom. Kroz Općinu Posedarje prolazi autocesta A1, koja je dio Jadransko-jonskog koridora, te se upravo ovdje u čvoru Zadar 1 križa s Jadranskom magistralom (D8). Na području Općine postoji još i čvor Posedarje, koji predstavlja glavnu poveznicu prema Ražancu i otoku Pagu. Na taj način Općina Posedarje je izvrsno prometno povezana s svim dijelovima Hrvatske, a predstavlja važan prometni pravac za Srednju Europu.

---

³ Magaš D., Brtan J., (2015): Prostor i vrijeme knezova posedarskih, Sveučilište u Zadru

Najvažniji cestovni pravci koji prolaze kroz Posedarje su:

- Autocesta A1 (9,5 km duljina kroz Općinu)
  - Izlazi : Zadar 1 i Posedarje
- Državne ceste
  - D8: Rijeka – Zadar – Split
  - D56: Islam Latinski – Smilčić – Benkovac – Skradin – Drniš – Sinj
  - D106: Žigljen – Novalja – Pag – Ražanac – Posedarje
- Županijske ceste
  - Ž6017: Slivnica – D106
  - Ž 6019: Posedarje (D8) – Novigrad – Pridraga – D502
  - Ž 6020: Ž 6019 – Podgradina

Na području Posedarja ne postoji željeznička postaja. Najблиži željeznički kolodvor se nalazi u Zadru i udaljen je 25 km. Područjem Općine prolazi potencijalni koridor brze jadranske željeznice.

Posedarje je takođe dobro povezano i zračnim pravcima, jer je najблиža zračna luka u Zadru (Zemunik) udaljena 22 km, što je i stalni međunarodni granični zračni prijelaz I. kategorije.⁴

Na području Općine nalazi se pomorska luka Vinjerac (razvrstana luka lokalnog značaja) otvorena za javni promet. Trajektna luka Zadar (Grad i Gaženica) je udaljena 25 km, gdje osim putničkog prijevoza (povezanost s Italijom iz Gaženice) postoji mogućnost isporuke specijalnih tereta, a ujedno je stalni međunarodni granični pomorski prijelazi I. kategorije.

Tablica 1 prikazuje cestovnu udaljenost središta Općine Posedarje do velikih gradskih središta Republike Hrvatske.

Tablica 1. Udaljenost središta Općine Posedarje od velikih gradskih središta Republike Hrvatske

Grad	Udaljenost (u km)
Osijek	443
Rijeka	215
Split	150
Zadar	24
Zagreb	262

Izvor: www.google.hr/maps

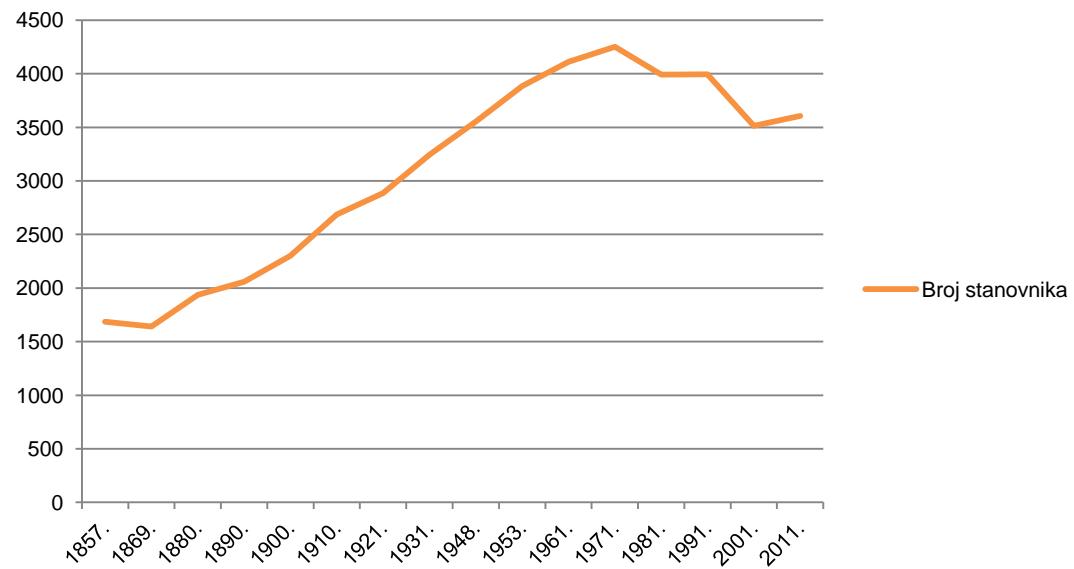
1.5. Demografska analiza

---

⁴ Granični prijelaz I. kategorije je prijelaz za međunarodni promet na kojem se neprekidno obavlaju poslovi iz nadležnosti policije i carine, a sanitarni, veterinarski, fitosanitarni, prometni i poslovi tržišne inspekcije na način propisan zakonom i međudržavnim sporazumom.

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine u Općini Posedarje živi 3607 stanovnika. Analizirajući kretanje ukupnog stanovništva Općine Posedarje uočavamo da je od prvog službenog mjerjenja 1857. godine do 1971. godine postojao trend stalnog rasta, ujedno je 1971. godine i zabilježen najveći broj stanovnika koji je iznosio 4250 stanovnika. U narednim godinama (1981., 1991. i 2001. godine) bilježi se pad broja stanovnika. U 2011. godini, kada je obavljen posljednji popis stanovništva, vidljivo je povećanje broja stanovnika s obzirom na prethodni popis iz 2001. godine.

Grafikon 1. Kretanje broja stanovnika po godinama

Izvor: www.dzs.hr

Pregledom spolne strukture iz popisa stanovništva iz 2011. godine uočavamo da je u Općini Posedarje zabilježeno 51,04 % muškaraca i 48,96 % žena. Usporednom analizom popisa stanovništva iz 2001. i 2011. godine (tablica 2) uočavamo starenje stanovništva Općine Posedarje. Godine 2001. prosječna starost na području Općine bila je 38,9 godina, dok je u 2011. godini iznosila 41,8 godina. Uvidom koeficijenta starosti za Općinu Posedarje, koji je za 2011. godinu iznosio 26,2 %, je vidljivo da je stanovništvo ušlo u proces starenja, a udio stanovništva starijeg od 60 godina u ukupnom stanovništvu povećao se za 13,9 % u odnosu na prethodni popis iz 2001. godine.

Općina Posedarje prema popisu stanovništva iz 2011. godine ima 65,32 % radno sposobnog stanovništva od 15 do 64 godine.

Tablica 2. Struktura stanovništva Općine Posedarje prema spolu i starosti

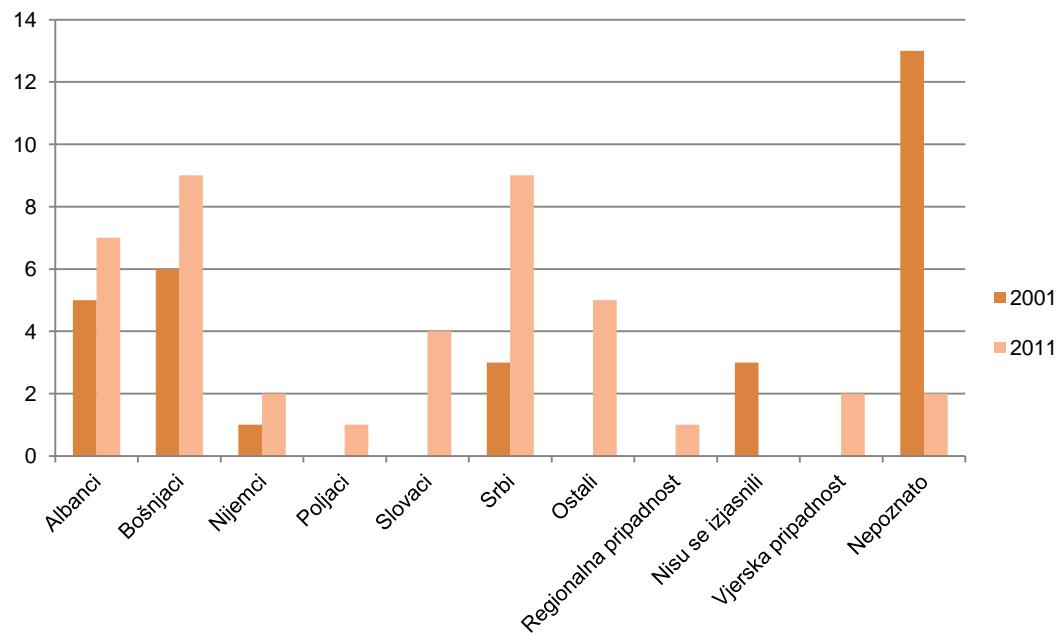
Kategorija / Godina	2001.			2011.			
	Spol	svi	m.	ž.	svi	m.	ž.
Ukupno		3513	1781	1.732	3607	1841	1766
0 - 4 godina		206	110	96	182	100	82
5 - 9 godina		247	116	131	187	105	82
10 - 14 godina		232	122	110	206	117	89
15 - 19 godina		215	112	103	249	116	133
20 - 24 godina		218	123	95	235	116	119
25 - 29 godina		233	119	114	192	103	89

30 - 34 godina	235	122	113	208	111	97
35 - 39 godina	245	126	119	222	110	112
40 - 44 godina	220	138	82	250	132	118
45 - 49 godina	218	130	88	253	132	121
50 - 54 godina	238	122	116	230	142	88
55 - 59 godina	174	73	101	247	136	111
60 - 64 godina	229	110	119	270	138	132
65 - 69 godina	227	116	111	176	75	101
70 - 74 godina	151	66	85	216	96	120
75 - 79 godina	101	33	68	158	70	88
80 - 84 godina	46	13	33	78	29	49
85 - 89 godina	24	10	14	33	11	22
90 - 94 godina	19	2	17	12	1	11
95 i više godina	2	0	2	3	1	2
Nepoznato	33	18	15	-	-	-
Prosječna starost	38,90	37,50	40,40	41,80	40,40	43,20
Indeks starenja	88,80	76,10	102,00	114,80	96,10	136,00
Koeficijent starosti	23,00	19,90	26,20	26,20	22,90	29,70
Radno aktivno	2106	1175	931	2356	1236	1120

Izvor: www.dzs.hr

Iz službenih podataka moguće je zaključiti kako većinu stanovništva po narodnosti čine Hrvati. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine popisano je 3565 Hrvata. Najbrojniji narod nacionalnih manjina su Bošnjaci i Srbi s po 9 stanovnika, a slijede Albanci s 7 stanovnika.

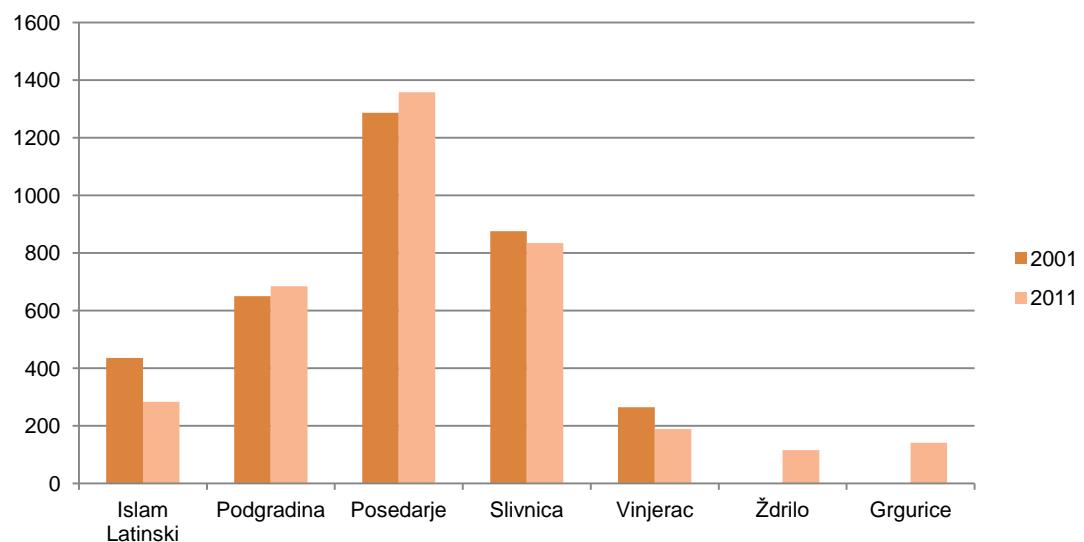
Grafikon 2. Struktura nacionalnih manjina u Općini Posedarje

Izvor: www.dzs.hr

Na temelju popisa stanovništva iz 2011. godine moguće je zaključiti da najviše stanovnika živi u naselju Posedarje, Slivnica i Podgradina.

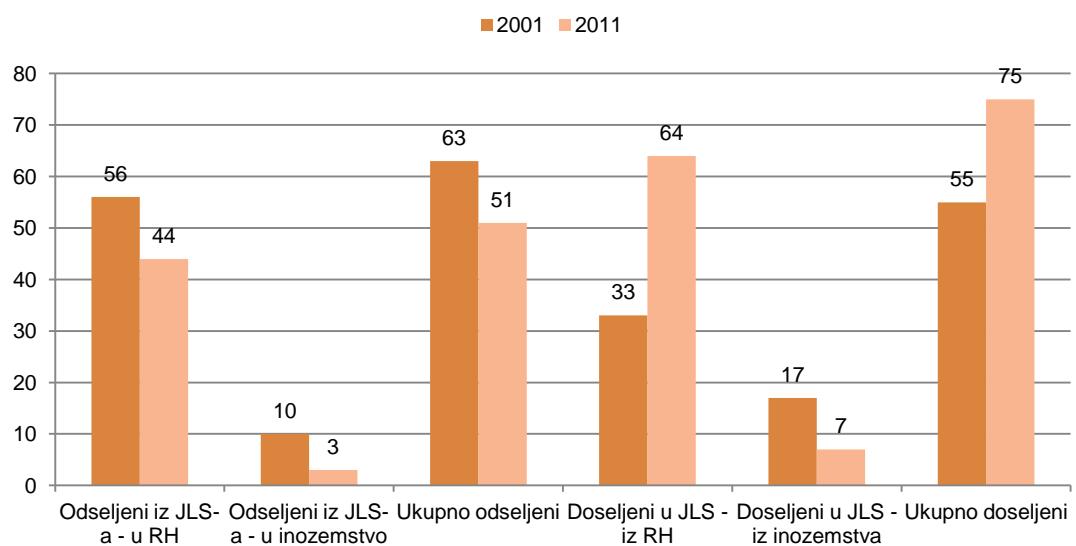
Grafikon 3. Ukupan broj stanovnika Općine Posedarje po naseljima prema popisu stanovništva iz 2001. i 2011. godine

Izvor: www.dszz.hr

Pregledom migracijskih obilježja ovog područja vidljivo je da je najveća emigracija zabilježena prema drugim jedinicama lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj (44 stanovnika), dok su se u inozemstvo odselila samo 3 stanovnika. Migracijski saldo je pozitivan jer je uočljivo da je u Općini Posedarje trend iseljavanja manji od trenda doseljavanja, dok je na popisu iz 2001. godine migracijski saldo bio negativan.

Grafikon 4. Migracijska obilježja stanovništva Općine Posedarje

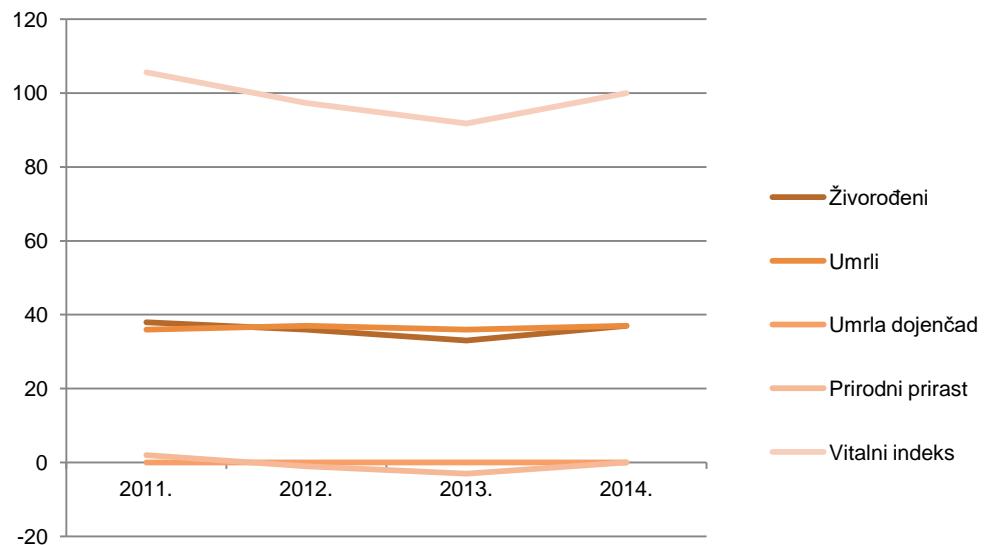

Izvor: www.dszz.hr

Pregledom dostupnih podataka Državnog zavoda za statistiku uočeno je da su u 2013. godini sklopljena 23 braka, dok su se 3 razvela. U razdoblju od 2011. do 2014. godine sklopljeno je 85 brakova, 10 ih se razvelo.

U Općini Posedarje u 2014. godini broj umrlih je bio jednak broju rođenih, dok je u 2012. i 2013. godini broj umrlih bio veći od broja živorođenih. Prema statističkim podacima u zadnje 4 godine (2011., 2012., 2013., 2014. godina) zamijećena je stagnacija broja živorođenih.

Grafikon 5. Prirodno kretanje stanovništva Općine Posedarje

Izvor: www.dzs.hr

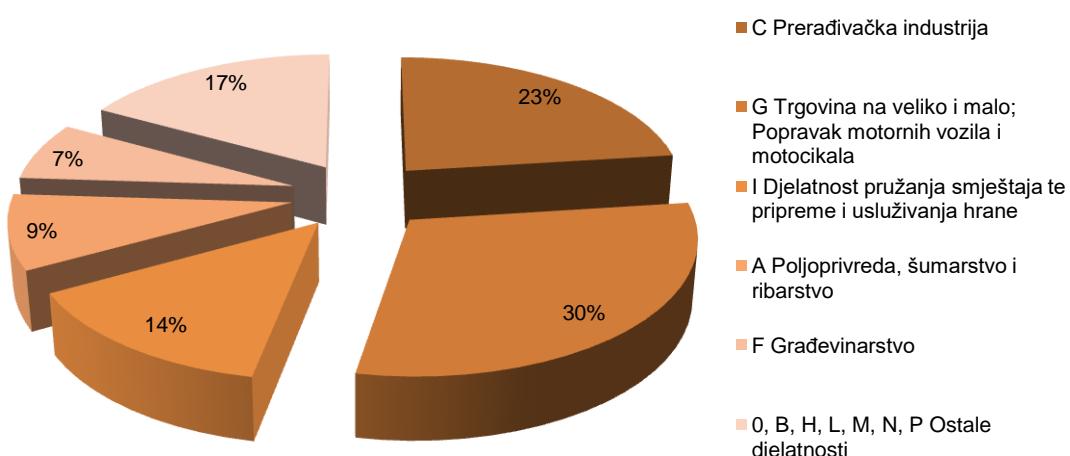
GOSPODARSTVO

2.1. Analiza poslovnih subjekata

2.1.1. Trgovačka društva

Statistički podaci koji se odnose na gospodarstvo Općine Posedarje za 2014. godinu ukazuju da je na tom području najzastupljenija djelatnost trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila s 30% udjela u trgovačkim društvima, zatim prerađivačka industrija s 23%, djelatnost pružanja usluga smještaja te pripreme i usluživanja hrane s 14%, a s nešto manjim postotkom slijedi poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo s 9%. U gospodarskoj strukturi Općine Posedarje u razdoblju od 2011. do 2014. godine nije bilo značajnijih promjena.

Grafikon 6. Struktura trgovačkih društava u 2014. godini prema području NKD-a na području Općine Posedarje

Izvor: Fina, 2014. godine

Trgovačka društva čije je sjedište na području Općine Posedarje registraciju vrše u Zadru.

Na području Općine Posedarje 2014. godine djelovala su 44 gospodarska subjekta, odnosno 41 mikro i 3 mala gospodarska subjekta koja ukupno broje 142 zaposlenika.

Tablica 3. Trgovačka društva na području Općine Posedarje

Opis	Godina			
	2011.	2012.	2013.	2014.
Broj poduzetnika	49	45	53	44
Zaposleni	180	127	146	142
Ukupni prihodi	97.123.570	87.696.064	99.041.500	89.398.275
Dobit razdoblja	2.107.001	3.187.357	3.014.222	2.152.898
Neto dobit/gubitak	-4.817.014	-501.363	762.784	907.360

Izvor: FINA, 2015. godine

Prema pravno ustrojbenom obliku, u 2014. godini na području Općine Posedarje je bilo registrirano 28 društava s ograničenom odgovornošću, 6 jednostavnih društava s ograničenom odgovornošću, 1 zadruga, 1 ustanova te 8 ostalih obveznika poreza na dobit. Broj zaposlenih u razdoblju od 2011. do 2014. godine je pao za 38 zaposlenih.

Tablica 4. Trgovačka društva prema pravno ustrojbenom obliku

Opis	Godina			
	2011.	2012.	2013.	2014.
Javno trgovačko društvo	0	0	0	0
Dioničko društvo	0	0	0	0
Društvo s ograničenom odgovornošću	40	38	39	28
Ustanova	1	1	1	1
Zadruga	1	1	1	1
Ostali obveznici poreza na dobit	7	5	6	8
Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću	0	0	6	6

Izvor: FINA, 2015. godina

Od ukupno 44 trgovačka društva u 2014. godini 41 ih je bilo registrirano kao malo poduzeće, a 3 kao mikro poduzeće, nije bilo registriranih srednje i velikih poduzetnika.

Tablica 5. Ukupni broj poduzetnika u Općini Posedarje

Veličina	Godina			
	2011.	2012.	2013.	2014.
Mikro	44	41	49	41
Mali	5	4	4	3
Ukupno	49	45	53	44

Izvor: FINA, 2015. godine

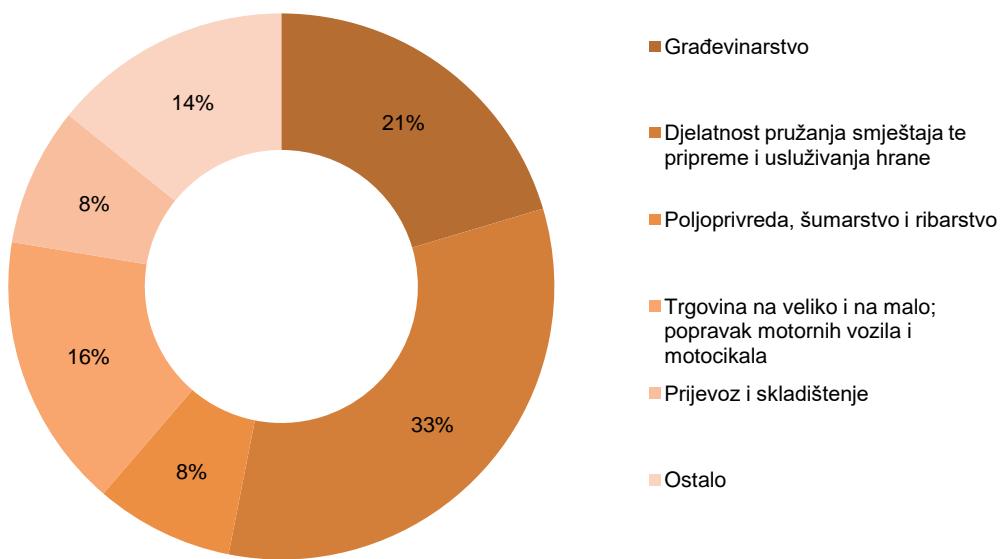
2.1.2. Obrtništvo

Obrtnici čije je sjedište na području Općine Posedarje svoj obrt registriraju upisom u Obrtničku komoru u Zadru. Prema podacima obrtnog registra na području Općine Posedarje registrirano je 49 obrta.⁵

---

⁵ Izvor na dan 15. travnja 2016. godine

Grafikon 7. Broj registriranih obrta na području Općine Posedarje

Izvor: <http://or.minpo.hr/>

Pregledom grafikona 7 vidljivo je da se većina registriranih obrta na datum 15. travnja 2016. godine na području Općine Posedarje bavi sljedećim djelatnostima:

- Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane - 16 obrta ili 33 % od ukupnog broja obrtnika
- Građevinarstvo - 10 obrta ili 21 % od ukupnog broja obrtnika
- Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala - 8 obrtnika ili 16% od ukupnog broja obrtnika
- Prijevoz i skladištenje - 4 obrta ili 8 % od ukupnog broja obrtnika
- Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo - 4 obrta ili 8 % od ukupnog broja obrtnika
- Ostalo (obrazovanje, Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša, Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, Prerađivačka industrija i Ostale uslužne djelatnosti) - 7 obrta ili 14 % od ukupnog broja obrtnika

Može se zaključiti da među obrtima u Općini Posedarje prevladavaju djelatnosti iz djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane te građevinarstva.

Na području Općine Posedarje djeluje jedna zadruga - Poljoprivredna Zadruga Korijeni koja broji 8 zadrugara. Sektor djelatnosti zadruge je poljoprivreda i šumarstvo, a zadruga se bavi uzgojem jezgričavog i koštunjičavog voća (breskve i trešnje).⁶

⁶ Izvor: <http://zadruge.coop/hr>

2.1.3. Institucije i mjere za podršku poduzetništvu

Gospodarske zone u Općini Posedarje na dan 31. prosinca 2014. godine su:

- Proizvodno-poslovna zona Posedarje-Slivnica s proizvodno-uslužnom namjenom, prostire se na površini od 38,2 ha. Trenutno su u njoj dva pravna subjekta s 14 zaposlenika. Proizvodno poslovna zona sastoji se od dva dijela: sjevernog i južnog, a između njih prolazi državna cesta D106 Posedarje-Pag. U sjevernoj zoni planirano je 45 parcela, a u južnoj 23 parcele proizvodno-poslovne namjene (moguća gradnja građevina namijenjenih skladištima, servisima, ekološkoj proizvodnji, veletrgovinama, trgovinama, prodajnim salonima te ugostiteljstvu). U poslovnoj zoni ceste su probijene i postavljeni su rasvjetni stupovi (još se čeka dovod struje). Poduzetnicima je omogućena prodaja parcela uz odgodu plaćanja ili kredit.

Slika 3. Plan Poslovne zone Posedarje-Slivnica

Izvor: <http://www.opcina-posedarje.hr>

Tablica 6. Proračunska sredstva Općine Posedarje za financiranje proizvodno poslovne zone Posedarje-Slivnica od 2013. do 2016. godine (u kn)

	2013.	2014.	2015.	2016.
Razvoj poslovne zone Posedarje-Slivnica	0,00	7.000,00	900.000,00	100.652,63
Ukupni rashodi Općine	10.876.965,00	10.394.400,00	9.232.200,00	9.281.200,00
Udio u ukupnim rashodima	0 %	0,07 %	9,75 %	1,08 %

Izvor: II. rebalans Općine Posedarje za 2013. godinu; Plan proračuna za 2014. i 2015. godinu

Iz tablice 6 su vidljiva ulaganja Općine u poticanje gospodarstva, vidljivo je da se u 2016. godini izdvajanja za poslovnu zonu Posedarje-Slivnica iznosila 100.652,63 kn.

Prostornim planom se predviđaju sljedeće proizvodno poslovne zone :

Tablica 7. Predviđene proizvodno poslovne zone

Naselje	Lokacija	Površina (ha)
Posedarje	jugoistočno od priključka na Jadransku autocestu	9,83
Podgradina	jugoistočno od naselja	8,70

Naselje	Lokacija	Površina (ha)
Slivnica	između Gornje i Donje Slivnice	12,13
Islam Latinski	Čvor Zadar 1	38,41
Ukupno		69,07

Izvor: Prostorni plan Općine Posedarje, izmjene i dopune 2013. godine

Poslovne zone u Podgradini i Islamu Latinskom nisu u srednjoročnim planovima izgradnje. Proizvodno poslovne zone se planiraju uglavnom na krševitim terenima, na rubu ili van naselja, uz infrastrukturne koridore. Unutar građevinskih zona naselja dozvoljava se izgradnja manjih proizvodnih, servisnih i uslužnih pogona, ako se oni urbanistički, arhitektonski i ekološki uklapaju u prostor, ako ne zagađuju okoliš i ne ometaju susjede. U proizvodno poslovnim zonama se može planirati i proizvodnja toplinske, rashladne i električne energije iz obnovljivih ili ekoloških izvora (plin, sunčeva energija), a u skladu s posebnim propisima.

Planom su predviđene zone izvan ZOP-a⁷ i izvan građevinskog područja naselja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, i to:

Tablica 8. Zone za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora

Naselje	Lokacija	Površina (ha)
Ždrilo	Vlake (jugozapadno od naselja)	12,1
Slivnica	Baškica (kod Donje Slivnice)	15,3

Izvor: Prostorni plan Općine Posedarje, izmjene i dopune 2013. godine

Proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora na području Općine se većinom odnosi na sunčanu energiju. Na predviđenim lokacijama nije došlo do izgradnje pogona za proizvodnju električne energije.

2.2. Poljoprivreda i ruralni razvoj

Na teritoriju Općine Posedarje nalazi se relativno veliko poljoprivredno područje koje se pruža u pravcu sjeverozapad, jugoistok i obuhvaća dijelove terena naselja Donje Slivnice, Grgurica, Islama Latinskog, Posedarja i Podgradine. Karakteristike poljoprivrednih površina su velike ravne površine koje su pogodne za strojnu obradu i postojanje mogućnosti navodnjavanja. Zbog povoljnih klimatoloških uvjeta najzastupljenije poljoprivredne djelatnosti su uzgoj voćnih vrsta i to breskvi, maslina, višnji-maraska, jabuka, kao i vinove loze.

---

⁷ Zaštićeno obalno područje

Tablica 9. Broj poljoprivrednih gospodarstava i ARKOD⁸ parcela prema grupama s obzirom na ukupnu površinu ARKOD⁹ parcela (ha) poljoprivrednika po naseljima na području Općine Posedarje na dan 31. prosinca 2015. godine

Naselje	<3			>=3 i <20			>=20 i <100			Ukupno		
	Broj PG ¹⁰ -a	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)	Broj PG-a	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)	Broj PG-a	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)	Broj PG-a	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)
Grgurice	2	5	0,76	0	0	0	0	0	0	2	5	0,76
Islam Latinski	33	156	38,06	2	25	7,53	3	29	94,05	38	210	139,63
Podgradina	44	318	56,03	13	203	103,30	1	16	49,96	58	537	209,30
Posedarje	76	335	73,22	4	42	22,70	1	9	26,57	81	386	122,56
Slivnica	52	302	63,89	7	96	28,20	0	0	0	59	398	92,09
Vinjerac	9	48	10,51	3	37	10,26	0	0	0	12	85	20,77
Ukupno	216	1164	242,47	29	403	172,06	5	54	170,58	250	1621	585,11

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (APPRRR)

Ukupna raspoloživa površina poljoprivrednog zemljišta Općina Posedarje iznosi 585,11 ha što je vidljivo iz tablice 9. Najveći dio poljoprivredne površine Općine Posedarje nalazi se u Podgradini (209,30 ha) i u Islamu Latinskom (139,63 ha), a najveći broj poljoprivrednih gospodarstava je u Posedarju (81) i u Slivnici (59). Svako poljoprivredno gospodarstvo na području Općine Posedarje u prosjeku raspolaže s 2,34 ha poljoprivrednog zemljišta, uz napomenu da pojedino poljoprivredno gospodarstvo može imati više vrsta uporabe.

Posedarska obiteljska gospodarstva 14. prosinca 2015. godine brojala su 285 člana. Toga je datuma Agencija za plaćanja u poljoprivredi na području Općine zabilježila dva obrta, pet trgovачkih društava i jednu zadrugu kao nositelje poljoprivrednog gospodarstva.

---

⁸ ARKOD je nacionalni sustav identifikacije zemljišnih parcela, odnosno evidencija uporabe poljoprivrednog zemljišta u Republici Hrvatskoj. Cilj ARKOD-a je omogućiti poljoprivrednicima lakši i jednostavniji način podnošenja zahtjeva za potporu kao i njihovo transparentno korištenje.

¹⁰ PG je skraćenica za poljoprivredno gospodarstvo.

Tablica 10. Broj poljoprivrednih gospodarstva prema tipu nositelja na području Općine Posedarje i Zadarske županije na dan 14. prosinca 2015. godine

Područje / Kategorija	Obiteljsko gospodarstvo	Obrt	Ostali	Trgovačko društvo	Zadruga	Ukupno
Broj PG-a u Općini Posedarje	285	2	0	5	1	293
Broj PG-a u Zadarskoj županiji	7380	58	10	69	31	7548

Izvor: APPRRR

Na dan 14. prosinca 2015. godine na području Općine Posedarje zabilježeno je 293 poljoprivrednih gospodarstava, što je vidljivo iz tablice 10, a 31. prosinca iste godine taj se broj smanjio na 250 poljoprivrednih gospodarstva (tablica 9). Ona čine oko 4 % svih poljoprivrednih gospodarstava Zadarske županije. Nositelji većine poljoprivrednih gospodarstava su obiteljska gospodarstva.

Tablica 11. Školska spremna nositelja / odgovorne osobe na dan 14. prosinca 2015. godine

	U Zadarskoj županiji						Na području Općine Posedarje					
	Fakultet	Nema podataka	Nezavršen a osnovna škola	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola	Fakultet	Nema podataka	Nezavršen a osnovna škola	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola
Obiteljsko gospodarstvo	187	2404	700	1464	2416	209	5	94	40	72	66	8
Obrt	0	46	0	0	11	1	0	1	0	0	1	0
Ostali	0	9	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Trgovačko društvo	5	52	0	0	11	1	0	3	0	0	2	0
Zadruga	3	22	0	0	5	1	0	1	0	0	0	0
Ukupno	195	2533	700	1464	2444	212	5	99	40	72	69	8

Izvor: APPRRR

Što se tiče obrazovne strukture nositelja poljoprivrednih gospodarstava na području Općine Posedarje, za 99 njih nema podataka. Od poljoprivrednika za koje su evidentirani podatci o školskoj spremi, najveći broj ih je sa završenom osnovnom školom (72), potom sa završenom srednjom školom (69) te s nezavršenom osnovnom školom (40). Tek 4,5 % njih ima višu školu ili fakultet, što je vidljivo iz tablice 11. Situacija na razini Županije je tek ponešto pozitivnija pa visokoobrazovani poljoprivrednici tu sačinjavaju manjinu od 5,4 % sveukupnog broja registriranih gospodarstvenika.

2.2.1. Biljna proizvodnja

U strukturi korištenog poljoprivrednog zemljišta na području Općine Posedarje najveći udio imaju oranice s 157,06 ha, vinogradi s 101,95 ha i maslinici s 72,99 ha. Kada bi se zbrojile sve ARKOD parcele prema vrstama uporabe poljoprivrednog zemljišta prikazane u tablici 12, rezultat bi bio znatno veći od stvarnog broja ARKOD parcela na analiziranom području, jer pojedina parcella može imati više vrsta uporabe.

Tablica 12. Podaci o ARKOD parcelama prema vrstama uporabe poljoprivrednog zemljišta na području Općine Posedarje na dan 31. prosinca 2015. godine

Vrsta uporabe poljoprivrednog zemljišta / Kategorija	Broj ARKOD parcela	Površina ARKOD parcela (u ha)
Oranica	639	157,06
Livada	134	32,58
Staklenik na oranici	7	0,29
Krški pašnjak	229	74
Vinogradi	232	101,95
Maslinik	347	72,99
Voćne vrste	131	59,22
Miješani trajni nasadi	32	6,6
Ostalo zemljište	16	4,35
Ukupno	1767	509,04

Izvor: APPRRR

Najzastupljenije kulture na području Općine Posedarje su plemenita vinova loza koja se uzgaja na 79,49 ha i maslina na 41,72 ha, a znatne poljoprivredne površine zauzimaju krški pašnjaci i livade. Površine krških pašnjaka su prema evidencijama APPRRR-a 14. prosinca 2015. godine zauzimale između 74 (tablica 12) i 60,41 (tablica 13) ha, dok su livade zauzimale između 32,58 (tablica 12) i 36,46 (tablica 13). Od ostalih kultura značajne su jabuke (27,74 ha), breskve (21,12 ha), krumpir (20,21 ha) i lubenice (11,59 ha).

Tablica 13. Poljoprivredne površine u Općini Posedarje prema vrstama kultura koje se na njima uzgajaju na dan 14. prosinca 2015. godine

Vrsta kulture	Površina na području Općine Posedarje (u ha)	Vrsta kulture	Površina na području Općine Posedarje (u ha)
Badem	0,88	Luk	3,93
Blitva	0,54	Marelica	0,25
Breskve	21,12	Maslina	41,72
Češnjak	1,83	Matovilac	0,39
Cikla	0,35	Miješani nasad voćnih vrsta	2,47
Cvijeće	0,05	Mrkva	4,01
Cvjetača	0,53	Nektarine	9,59
Dinje	3,31	Paprika	3,02
Djetelina	10,19	Patlidžan	1,17
Fecelija	0,4	Peršin	0,14
Grah	0,42	Plemenita vinova loza	79,49
Grašak	1,83	Pšenica-jara	1,51
Jabuke	27,74	Pšenica-ozima	1,02
Jagode	0,09	Rajčica	4,17
Ječam-jari	7,66	Ricula	0,06
Ječam-ozimi	4,16	Salata	1,27
Kelj	8,22	Šljive	2,1
Krastavci i kornišoni	1,24	Smilje	3,26
Krški pašnjak	60,41	Smokva	2,02

Vrsta kulture	Površina na području Općine Posedarje (u ha)	Vrsta kulture	Površina na području Općine Posedarje (u ha)
Krumpir	20,21	Špinat	0,06
Kućni vrt	5,33	Tikva, tikvice	2,01
Kukuruz	5,47	Trave i travo	1,79
Kukuruz šećerac	1,75	Trešnja	2,89
Kupus	12,94	Ugar	10,19
Livade	36,46	Vlšnja	0,94
Lubenice	11,59	Voćnih vrsta	7,13
Lucerna	0,79	Zob-jara	0,33
Zob-ozima	0,7		

Izvor: APPRRR

Na području Općine postoji jedna uljara, uljara Posedarje kapaciteta 1500 – 2000 kg maslina na sat.

2.2.2. Stočarstvo

Pašnjačke površine predstavljaju osnovicu za razvoj stočarstva, a posebice ovčarstva kao glavne stočarske grane. Iz tablice 14 je vidljivo da u strukturi stočarstva na području Općine Posedarje prevladava ovčarstvo s 2532 grla, što čini 2,63 % sveukupnog broja ovaca Zadarske županije. Na području Općine još se uzgaja perad, koze, svinje i goveda. Uzimajući u obzir površine krških pašnjaka i livada uočava se da bi stočarstvo moglo biti značajnije zastupljeno.

Na području Općine postoje dvije registrirane pršutane i to pršutana Posedarje i pršutana Puntica¹¹ koje iskorištavaju specifične uvjete to jest buru koja pušući s Velebita donosi mirise ljekovitog bilja i morsku sol.

Tablica 14. Uzgoj stoke u Općini Posedarje na dan 31.12.2014. godine

Vrsta stoke	Broj grla u JLS-u	Broj grla u Županiji
Goveda	17	4823
Svinje	39	1225
Konji	-	184
Ovce	2532	96.094
Koze	96	13.241
Perad	714	15.072
Ostale životinje	14	14

Izvor: Hrvatska poljoprivredna agencija

2.2.3. Pčelarstvo

Na području Općine Posedarje pčelarstvom se bavi 12 pčelara, što čini 3,6 % pčelara Zadarske županije. Većini pčelara (11 pčelara) uzgoj pčela je hobi, dok je 1 pčelaru dodatno zanimanje. U tablici 15 prikazan je ukupan broj košnica i broj PG-ova koji se bave pčelarstvom u Općini Posedarje i u Zadarskoj županiji.

---

¹¹ <http://www.domace.info>

Tablica 15. Broj košnica i broj pčelara na području Općine Posedarje i Zadarske županije

Kategorija / Područje	Općina Posedarje	Zadarska županija
Ukupan broj košnica	633	14.891
Proizvodnja meda (u kg)	12.660	297.820
Broj PG-ova koji se bave pčelarstvom	12	333

Izvor: Hrvatski pčelarski savez

2.2.4. Marikultura

Na području Općine registriran je jedan trgovacki obrt koji se bavi uzgojem školjaka, TO¹² Dagnja i morska akvakultura vlasnice Marijane Bolić¹³. Uzgajalište dagnji je smješteno u istočnom dijelu Novigradskog mora kapaciteta 50 t godišnje, to je najstarije uzgajalište dagnji u zadarskom akvatoriju. U izmjenama i dopunama Prostornog plana iz 2013. godine predviđen je 1 lokalitet za uzgoj školjaka na području Masleničkog ždrila.

2.3. Turizam

Općina Posedarje ima izvrsne prirodno-zemljopisne i kulturno-povijesne preduvjete za daljnji razvoj turizma. Privlačni obalni pojas Novigradskog mora i ždrila te Velebitskog kanala, idealna prometna povezanost kao i blizina nacionalnih parkova i parkova prirode pružaju veliku mogućnost razvoja gospodarstva Općine koji će se temeljiti na turizmu.

Ljetni turizam se uglavnom odnosi na kupališni turizam koji se temelji na 6 plaža i to u mjestima Posedarje, Slivnica, Ždrilo i Vinjerac. U mjestu Posedarje se nalaze plaže Punta, Sv. Duh i Tunjarice. U mjestu Slivnica se nalazi plaža Bokulja, u mjestu Ždrilo plaža Ždrilo, te u mjestu Vinjerac plaža Vinjerac. Planom upravljanja pomorskim dobrom za 2016. godinu predviđeno je 17 mikrolokacija (plaže) na području Općine na kojima se izdaju koncesije za komercijalno-rekreacijski i ugostiteljski sadržaj, što pridonosi obogaćivanju sadržaja u okviru kupališnog turizma.

Na području Općine postoji i mogućnost aktivnog odmora, postojanje brdskih i poljskih putova omogućuje odmorišne šetnje, trčanje i vožnju biciklom, a more i vjetar pružaju mogućnost jedrenja, skijanja, veslanja i drugih vodenih sportova. Turisti koji žele doživjeti eko i ruralni turizam imaju mogućnost odsjedanja u 2 kampa i 1 obiteljskom pansionu. Zahvaljujući svojoj poziciji Općina Posedarje može poslužiti kao turistička baza za posjet različitim lokalitetima koji se nalaze u blizini Općine. Na udaljenosti 17 km od Općine nalazi se NP Paklenica, koji je poznat po svoja dva kanjona (Velika i Mala Paklenica), ali i izvan njega Velebit pruža veliku

¹² Trgovacki obrt

¹³ MPS Uprava za ribarstvo

mogućnost planinarenja kao i mogućnost Jeep safarija. Na udaljenosti 8 km od Posedarja nalazi se špilja Modrič, a na 42 km udaljenosti su Cerovačke pećine koje su najpoznatiji kompleks špilja u Hrvatskoj sa 700 metara staze. Na rijeci Zrmanji postoji mogućnost izleta kanuima.

Zadarska županija je zbog geografskih obilježja pogodna za razvoj cestovnog i brdskog biciklističkog turizma. U projektu razvoja cikloturističkog turizma u Zadarskoj županiji staze su podijeljene na: staze za brdski biciklizam (MTB), staze za cestovni biciklizam (ROAD) te staze za trekking i obitelj (trekking & family). Sljedeća tablica prikazuje popis staza koje prolaze Općinom Posedarje.

Tablica 16. Biciklističke staze koje prolaze područjem Općine Posedarje

Kategorija staze	Staza	Dužina rute (km)	Opis rute
Staza za brdski biciklizam	MTB 11 - Posedarje	21,2	Lijep pogled na Velebit i velebitski kanal te kanjon Velike i Male Paklenice.
Staza za cestovni biciklizam	Road 1- Maslenica 1	58,3	Može se vidjeti Zrmanja, Novigradsko i Karinsko more
	Road 13 – Zadar 3	116,4	Može se vidjeti Zadar, Zrmanja, Novigradsko i Karinsko more
	Road 15 – Posedarje 1	64	Može se vidjeti Nin, Posedarje i zadarsko zaleđe
	Road 17 – Posedarje 2	26,1	Može se vidjeti Posedarsko zaleđe s pogledom na Velebit
	Road 12 – Maslenica	108,3	Može se vidjeti Zrmanja, Krupa, pogled na Velebit, karinsko i Novigradsko more
Staze za trekking i obitelj	T&F 11 - Posedarje	15,5	Lijep pogled na Velebit i velebitski kanal te kanjon Velike i Male Paklenice
	T&F 12 - Vinjerac	6,4	Lijep pogled na Velebit i velebitski kanal te kanjon Velike i Male Paklenice

Izvor: *Zadarska županija kao cikloturistička destinacija, Adria Bike Group, studeni 2015.*

Na području Općine smješteno je jedno lovačko društvo i to LD¹⁴ Kamenjarka iz Posedarja, lovišta površine 6806 ha. Na prostoru Općine djeluju još dva lovačka društva (LD Kobac i LD Kuna) koja sjedište imaju u susjednim općinama. U lovištima obitava sitna divljač (zečevi, kunići) i ptice (golubovi, fazani, čaplje, patke), a prostornim planom planirano je pošumljavanje lovišta zbog obogaćivanja lovnog fonda.

Općina Posedarje ima bogatu povijest iz koje potječu mnogi objekti kulturne i povijesne baštine. Prema registru kulturnih dobara Ministarstva kulture na dan 19. travnja 2016. godine na području Općine Posedarje registrirano je 5 kulturnih dobara. Detalji se nalaze u tablici 17.

Tablica 17. Popis kulturnih dobara na području Općine Posedarje

Oznaka dobra	Mjesto	Naziv	Vrsta kulturnog dobra
Z-1331	Posedarje	Crkva sv. Duha	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno

¹⁴ Lovačko društvo

Oznaka dobra	Mjesto	Naziv	Vrsta kulturnog dobra
Z-1201	Posedarje	Crkva sv. Marije	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno
Z-2989	Posedarje	Gradina Budim	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno
Z-4091	Slivnica	Lergova gradina	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno
Z-4948	Vinjerac	Kulturno-povijesna cjelina naselja Vinjerac	Nepokretno kulturno dobro-kulturno-povijesna-cjelina

Izvor: Ministarstvo kulture

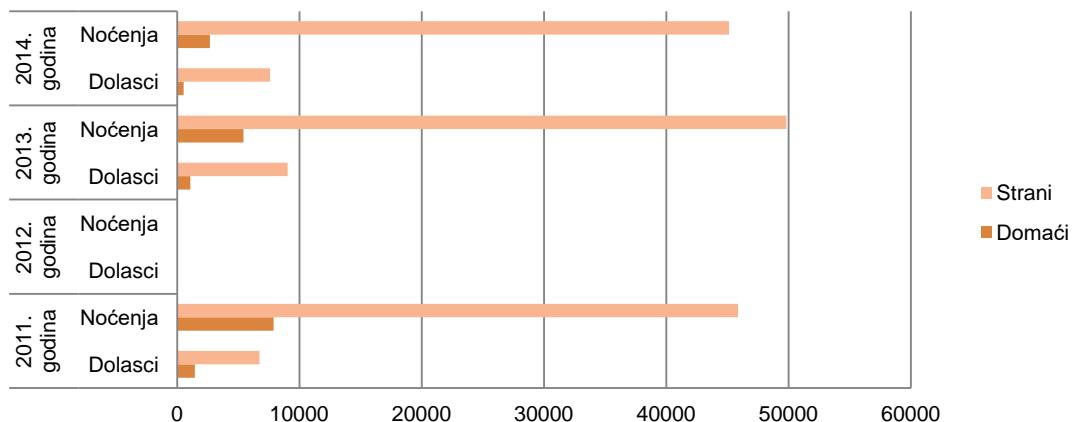
Na području Općine postoji ured Turističke zajednice Posedarje, te dva turističko informativna centra, a u svrhu povećanja turističke ponude tijekom sezone se organiziraju razne priredbe, poput Utrke magaraca u Posedarju i Noć posedarskih dagnji.

U svim naseljima nalaze se i pojedini ugostiteljski objekti koji obogaćuju ponudu i gdje se mogu kušati lokalni specijaliteti, i to: 3 restorana, 3 pizzerie, 2 konobe i mnogi kafići.

Temeljem Uredbe o uređenju i zaštiti zaštićenog područja mora, Prostornim planom Zadarske županije na području Općine Posedarje utvrđene su 2 zone turističko ugostiteljske namjene: T-1-hotel (na području Vinjerac), T-2-turističko naselje (na 4 lokacije: Posedarje, Ždrilo, Vinjerac i Slivnica). Planirane zone ugostiteljsko turističke namjene zauzimaju 60 ha i imaju kapacitet 4000 ležaja.

Na području Općine nautički turizam nije značajnije razvijen, iako postoje dobre prirodne pogodnosti za razvoj istoga na pogodnoj lokaciji zatvorenog Novigradskog zaljeva i Karinskog mora. Prostornim planom planira se unutarnji plovni put Velebitskim kanalom, Masleničkim ždrilom i Novigradskim morem s morskim lukama za javni promet – lokalnog značaja u Vinjercu i Posedarju.

Grafikon 8. Dolasci i noćenja domaćih i stranih turista na području Općine Posedarje od siječnja 2011. do prosinca 2014. godine

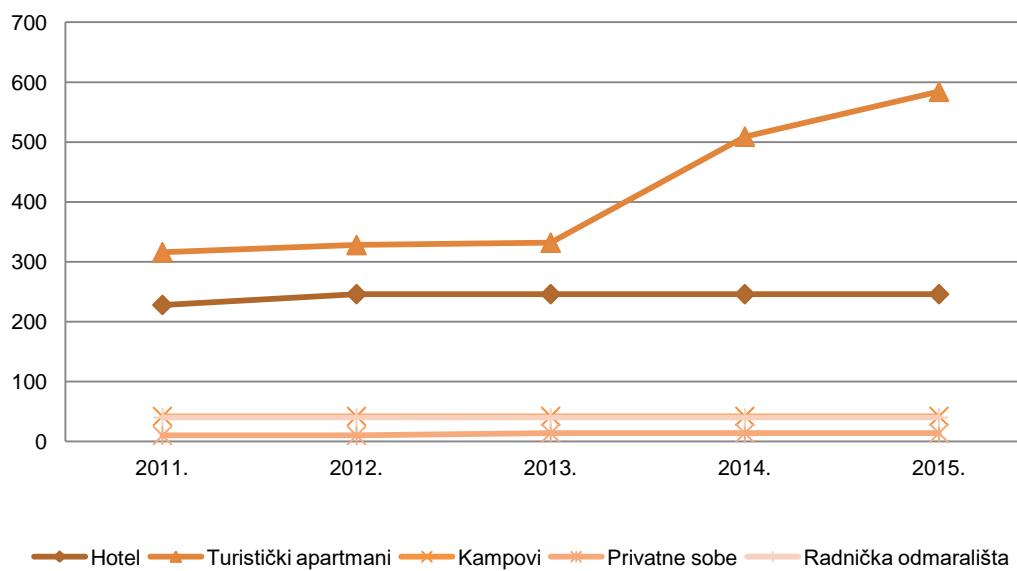
Izvor: Statistička izvješća DZS-a: Turizam u 2012, 2013, 2014, 2015 (ne postoje podaci za 2012. godinu)

U grafikonu 8 prikazana je analiza noćenja i dolazaka domaćih i stranih turista na području Općine Posedarje za razdoblje od 2011. do 2014. godine. Iz tablice je vidljivo da postoji stagnacija dolazaka i noćenja turista na području Općine Posedarje. U 2011. godini ukupni broj dolazaka na područje Općine je iznosio 8192, a noćenja 53.754, dok su u 2014. ukupni dolasci iznosili 8125 (što je pad od 0,82 % u odnosu na 2011. godinu), a noćenja 47.813 (što je pad od 11,05 %). Gledajući strukturu gostiju uočavamo da je došlo do velikog pada dolazaka domaćih turista, za 64% u odnosu na 2011. godinu, a broj noćenja domaćih turista je pao za 68 %. Najveći broj dolazaka i noćenja ostvaren je u 2013. godini.

Prosječan broj noćenja domaćih turista se smanjio sa 5,4 na 5,2 dana u razdoblju od 2011. do 2014. godine, istovremeno prosječan broj noćenja stranih turista se smanjio s 6,8 na 5,9 dana.

Iz grafa 9, koji prikazuje broj ležaja po tipu smještaja od 2011. do 2015. godine, je vidljiv zamjetan trend rasta broja ležajeva u turističkim apartmanima koji su u promatranom razdoblju narasli s 316 na 584. Slijede ležajevi u hotelima koji su u promatranom razdoblju rasli s 228 na 248 ležajeva. Ostali tipovi smještaja nisu imali značajnije promjene u broju ležaja.

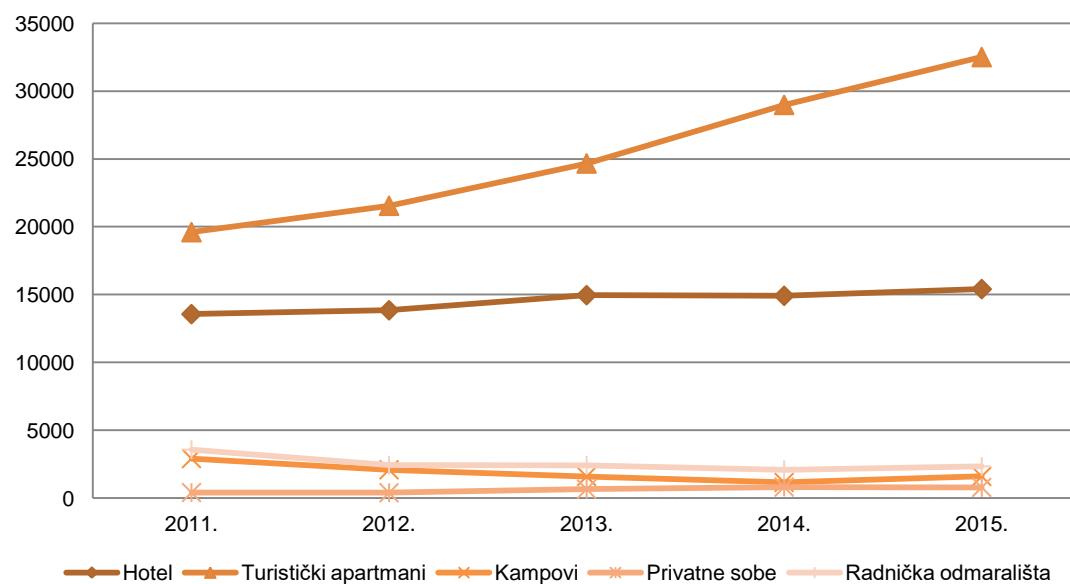
Grafikon 9. Broj kreveta po tipu smještaja u Općini Posedarje

Izvor : JLS

Graf 10 prikazuje broj noćenja po tipu smještaja u Općini, iz grafa je vidljivo da se najviše noćenja ostvaruje u turističkim apartmanima (32.512 noćenja u 2015. godini), a ujedno i ostvaruju najveći rast (12,6 % u 2015. godini). Slijede noćenja u hotelima s 15.408, radnička odmarališta s 2338, kampovi s 1602 i privatne sobe s 794 noćenja.

Grafikon 10. Broj noćenja po tipu smještaja u Općini Posedarje

Izvor: JLS

Na području Općine Posedarje prema podacima iz 2015. godine nalazi se 5 hotela (od kojih 1 nudi usluge poslovnog turizma), 92 turistička apartmana, 2 kampa, 7 privatnih soba i 1 radničko odmaralište.

Tablica 18. Dolasci i noćenja turista po zemljama podrijetla

Zemlja / godine	2011.		2012.		2013.		2014.	
	dolasci	noćenja	dolasci	noćenja	dolasci	noćenja	dolasci	noćenja
Ukupno	4508	35.730	4964	39.159	6577	41.895	6724	44.866
Albanija	0	0	0	0	1	1	16	45
Austrija	261	1818	256	1759	514	2699	497	2697
Belgija	68	428	79	574	108	392	104	482
Bjelorusija			4	48	2	18	7	14
Bosna i Hercegovina	99	652	128	797	227	1066	107	1179
Bugarska	1	7	0	0	7	45	12	112
Crna Gora	5	11	2	10	2	2	5	5
Češka	268	1807	427	2987	384	2457	460	2894
Danska	15	95	13	105	31	140	43	202
Estonija	12	31	1	9	6	6	4	9
Finska	4	8	1	1	8	22	14	44
Francuska	89	335	99	413	233	875	204	877
Grčka	5	5	0	0	1	1	1	4
Irska	9	25	3	8	11	65	10	37
Italija	139	1175	112	990	320	1.313	276	1.137
Letonija	0	0	0	0	13	36	4	4
Litva	2	4	4	16	11	17	13	40
Luksemburg	3	3	1	9	13	19	12	24
Kosovo	0	0	2	14	0	0	0	0
Mađarska	176	1049	113	670	212	1.89	193	1157
Makedonija	4	62	5	150	2	26	4	19
Nizozemska	151	1072	103	672	201	968	210	1005
Norveška	14	152	6	58	46	188	53	246
Njemačka	1443	12.746	1720	13.963	1824	13.751	1965	15.452
Poljska	390	3119	383	3291	615	4469	576	3646
Portugal	0	0	3	13	11	15	13	34
Rumunjska	19	78	1	7	8	40	50	145
Rusija	21	87	16	129	63	233	49	231
Slovačka	171	1983	364	3389	255	2473	259	2522
Slovenija	834	7303	751	7112	858	7182	1028	8578
Srbija	24	192	37	309	37	271	16	133
Španjolska	32	80	22	32	45	88	44	105
Švedska	54	479	35	230	77	463	98	456
Švicarska	42	291	46	323	73	310	74	372
Turska	1	10	5	29	9	52	1	14
Ujedinjena Kraljevina	47	141	66	152	134	471	88	342

Zemlja / godine	2011.		2012.		2013.		2014.	
	dolasci	noćenja	dolasci	noćenja	dolasci	noćenja	dolasci	noćenja
Ukrajina	14	80	17	162	21	127	26	185
Južnoafrička republika	0	0	0	0	2	2	6	11
Kanada	16	40	33	88	37	85	22	12
SAD	31	178	52	200	75	124	74	128
Argentina	0	0	4	8	2	3	5	5
Brazil	0	0	2	22	7	42	2	6
Indija	0	0	0	0	2	2	6	24
Izrael	6	14	11	21	17	37	14	18
Japan	1	7	1	3	0	0	6	6
Kazahstan	1	9	2	21	4	21	1	12
Kina	0	0	1	3	3	7	5	5
Australija	19	154	16	298	34	165	40	182
Novi Zeland	0	0	2	2	11	17	7	9
Ostale izvaneuropske zemlje	17	0	15	62	0	0	0	0

Izvor: JLS

Iz tablice 18 možemo iščitati podatke o broju dolazaka i noćenju turista po zemlji podrijetla. Najviše dolazaka ostvaruju turisti iz Njemačke (1965 dolazaka), Slovenije (1028 dolazaka), Poljske (576 dolazaka), Austrije (497 dolazaka) i Češke (460 dolazaka).

2.4. Tržište rada

Prema statističkom izvješću DZS-a iz 2011. u Općini Posedarje je bilo ukupno zaposleno 981 osoba od kojih 374 žena i 607 muškaraca. Prema podatcima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iz 2011. godine, na području Općine su bile nezaposlene 222 osobe, dok je u 2015. godini došlo do pada broja nezaposlenih kada je bilo 150 nezaposlenih od čega 70 žena i 79 muškaraca.

Tablica Struktura stanovništva prema spolu i starosti iz poglavlja Opći podatci prikazuje broj radno sposobnih stanovnika Općine Posedarje. Iz tablice je moguće zaključiti kako je broj radno sposobnog stanovništva bilježi porast jer je prema Popisu stanovništva iz 2001. godine bilo evidentirano 2106 radno sposobnih osoba, a prema Popisu stanovništva iz 2011. godine broj radno sposobnih se povećao na 2356 osoba.

2.4.1. Zaposleno stanovništvo

Tablica Zaposleni stanovnici prema starosti i položaju u zaposlenju daje prikaz strukture stanovništva na području Općine Posedarje prema njihovom položaju u zaposlenju te prema starosnoj dobi zaposlenih osoba (podaci za 2011. godinu). Statistika ukazuje da je 2011. godine najviše zaposlenih osoba bilo u dobi od 30 do 34 godine. Najveći udio stanovništva prema položaju zaposlenja činili su zaposlenici sa 91,23 % (895) osoba, zatim samozaposleni s 7,14 % (70) osoba te ostali (pomažući članovi obitelji, ostale zaposlene osobe i nepoznato) s 1,63 % (7) osoba.

Tablica 19. Zaposleno stanovništvo Općine Posedarje prema starosti i položaju u zaposlenju, 2011. godina

Starost	Ukupno	Zaposlenici	Samozaposleni		Pomažući članovi obitelji	Ostale zaposlene osobe	Nepoznato
			poslodavci	osobe koje rade za vlastiti račun			
Ukupno	981	895	40	30	9	4	3
15-19	12	11	0	1	0	0	0
20-24	102	98	0	2	2	0	0
25-29	113	106	3	1	2	1	0
30-34	149	142	5	1	1	0	0
35-39	126	113	9	2	1	0	1
40-44	138	130	3	5	-	0	0
45-49	135	120	7	5	2	1	0
50-54	105	89	6	8	1	1	0
55-59	70	56	7	4	0	1	2
60-64	30	29	0	1	0	0	0
65 i više	1	1	0	0	0	0	0

Izvor: www.dzs.hr

Broj zaposlenih dominira u području trgovine na veliko i malo, popravcima motornih vozila i motocikala, sa ukupno 199 registriranih djelatnika, slijedi područje prijevoza i skladištenja s 159 djelatnika. Što se tiče dobne strukture najveći broj zaposlenih u trgovini na veliko i malo, popravci motornih vozila je u godinama od 30 do 34 godine, njih 38.

Tablica 20. Zaposleni prema područjima djelatnosti, starosti i spolu, popis 2011.

Područje djelatnosti	Ukupno	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 i više
Ukupno	981	12	102	113	149	126	138	135	105	70	30	1
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	26	1	1	1	3	4	5	5	5	0	1	0
B Rudarstvo i vađenje	6	0	0	0	1	0	1	3	1	0	0	0
C Prerađivačka industrija	79	3	3	9	22	10	9	7	11	3	2	0
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	7	0	0	1	0	0	1	0	2	2	1	0
E Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša	11	0	1	0	1	2	1	1	2	3	0	0
F Građevinarstvo	112	0	7	8	16	17	15	21	15	10	3	0
G Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	199	1	40	33	38	30	27	14	10	5	1	0
H Prijevoz i skladištenje	159	0	11	13	21	14	22	27	27	16	8	0
I Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	87	3	10	14	8	13	12	12	6	8	1	0
J Informacije i komunikacije	8	0	2	0	0	2	2	2	0	0	0	0
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	15	0	3	7	2	0	1	2	0	0	0	0
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	18	0	2	3	7	1	0	2	2	1	0	0
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	36	0	4	1	4	7	5	7	4	4	0	0
O Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	71	3	7	6	2	12	25	10	4	2	0	0
P Obrazovanje	63	0	2	7	7	6	9	7	8	9	7	1
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	47	0	5	2	8	5	1	13	5	4	4	0
R Umjetnost, zabava i rekreacija	6	0	0	2	2	0	0	0	1	0	1	0
S Ostale uslužne djelatnosti	13	1	2	1	3	2	2	1	1	0	0	0
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavca, djelatnosti kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
Nepoznato	16	0	2	4	4	1	0	1	1	3	0	0

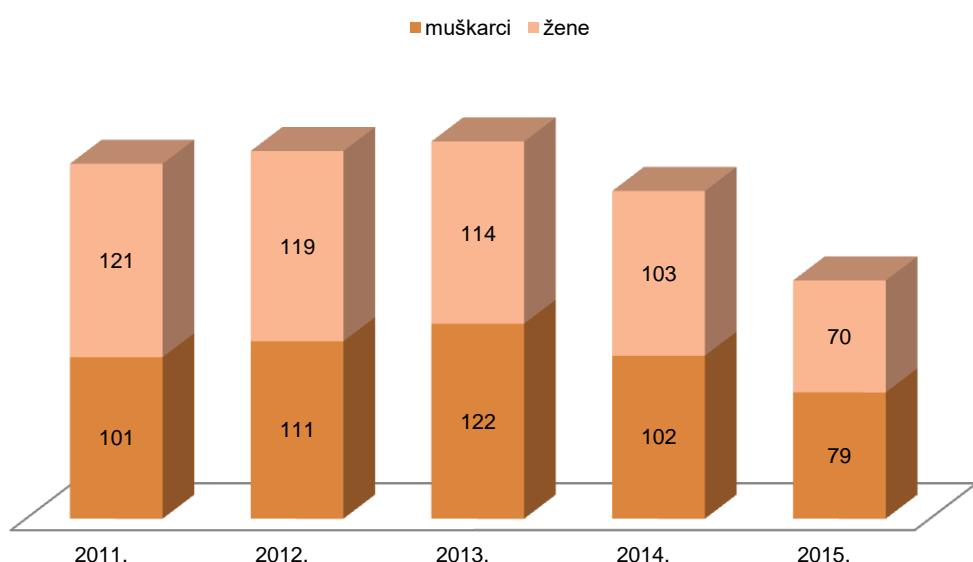
Izvor: www.dzs.hr

S obzirom da su podatci o visini prosječne plaće za područje Općine Posedarje nedostupni prikazan je osvrt na razini Županije. Prosječna bruto plaća u Zadarskoj županiji u zadnjem dostupnom razdoblju, 2011. godine, iznosila je 7.357 kn, dok je neto plaća u tom razdoblju iznosila 5.268 kn.

2.4.2. Nezaposleno stanovništvo

U 2011. godini na području Općine Posedarje stopa nezaposlenosti kojom se iskazuje omjer radno sposobnog i nezaposlenog stanovništva iznosila je 10,54 %. Broj nezaposlenih te je godine iznosio 222, a do 2013. godine povećao se na 236 da bi se do 2015. godine taj broj smanjio na 149 nezaposlenih stanovnika. Vidljiv je i trend bržeg zapošljavanja žena u odnosu na muškarce, te je u 2015. godini prvi put više nezaposlenih muškaraca (53 %) nego žena. Prema tablicama i grafovima u nastavku teksta vidljivi su trendovi kretanja nezaposlenog stanovništva po godinama, spolu i obrazovanju.

Grafikon 11. Nezaposleno stanovništvo Općine Posedarje od 2011. do 2015. godine

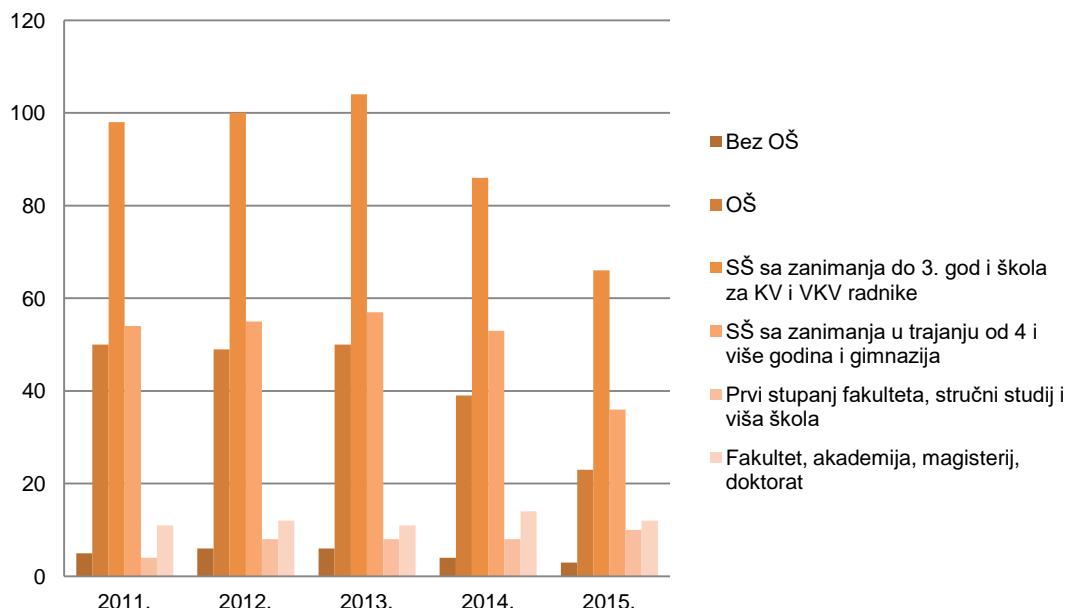

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje-područni ured Zadar

Na grafikonu 11 prikazan je trend kretanja broja nezaposlenog stanovništva od 2011. do 2015. godine s obzirom na spol osobe.

Na grafikonu 12 prikazano je kretanje broja nezaposlenog stanovništva s obzirom na stupanj obrazovanja. Najveći broj nezaposlenog stanovništva spada u kategoriju sa završenom srednjom školom sa zanimanjem do 3 godine i školom za KV i VKV radnike, nakon njih slijede nezaposleni sa srednjom školom sa zanimanjem u trajanju od 4 i više godina i gimnazijom. Najmanji broj nezaposlenih pripada kategoriji bez osnovne škole i visokim obrazovanjem (prvi stupanj fakulteta, stručni studij, fakultet, akademija, magisterij, doktorat).

Grafikon 12. Nezaposleno stanovništvo Općine Posedarje prema razini obrazovanja po godinama

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje-područni ured Zadar

Iz tablice 21 vidljivo je da su stanovnici na području Općine Posedarje 2011. godine najčešće za život zarađivali stalnim zaposlenjem (901 stanovnik). Prihode od starosne mirovine te je godine ostvarilo 426 stanovnika, bila su 472 prihoda od ostale mirovine dok je bez prihoda bilo 1361 stanovnika.

Tablica 21. Izvori financiranja za život stanovnika na području Općine Posedarje, 2011. godina

Glavni izvori sredstava za život	svi	muškarci	žene
Ukupno stanovništvo	3607	1841	1766
Prihodi od stalnog rada	901	565	336
Prihodi od povremenog rada	104	74	30
Prihodi od poljoprivrede	16	12	4
Starosna mirovina	426	262	164
Ostale mirovine	472	262	210
Prihodi od imovine	9	6	3
Socijalne naknade	125	59	66
Ostali prihodi	171	62	109
Povremena potpora drugih	66	41	25
Bez prihoda	1361	531	830
Nepoznato	1	1	0

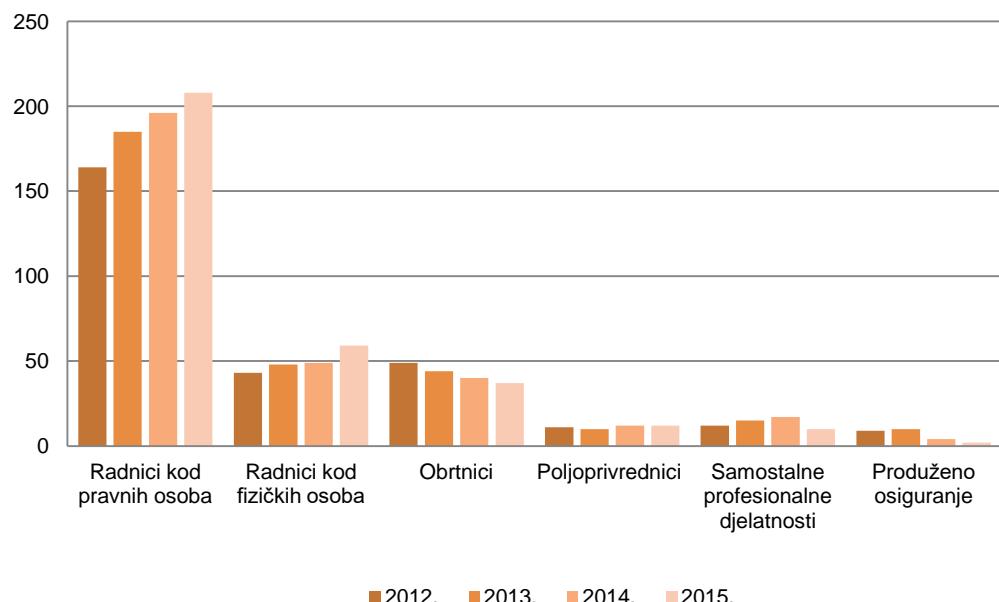
Izvor: www.dzs.hr

2.4.3. Korisnici mirovinskog sustava

Iz grafikona 13 je vidljivo da je najviše stanovnika Općine Posedarje zaposleno kod pravnih osoba. Na području Općine Posedarje, na dan 31.12.2015. godine, registrirano je ukupno 328 osiguranika. Najveći porast ostvaren je u kategoriji radnika kod pravnih osoba, na dan 31. prosinca 2012. godine evidentirano je 164 osiguranika kod pravnih osoba, a na dan 31. prosinca 2015. godine evidentirano je 208 osoba registrirano kod pravnih osoba. Slijede radnici kod fizičkih osoba (59

osiguranika), obrtnici (37 osiguranika), poljoprivrednici (12 osiguranika), samostalne profesionalne djelatnosti (10 osiguranika) i produženo osiguranje (2 osiguranika).

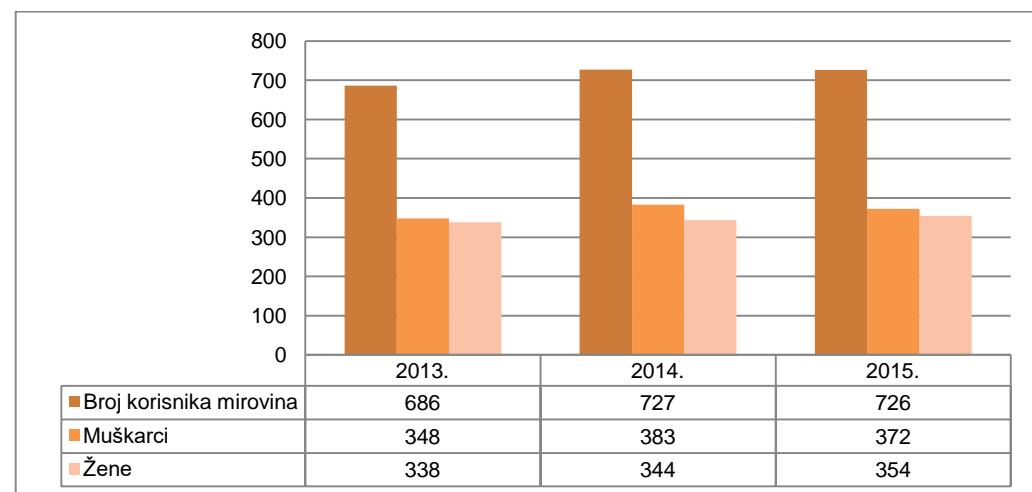
Grafikon 13. Osiguranici na području Općine Posedarje

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

Prema dostupnim podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje od 2013. do 2015. godine broj korisnika mirovina povećao se za 5,83 %. Grafikon 14 prikazuje kretanje broja korisnika mirovina na području Općine Posedarje za razdoblje od 2013. do 2015. godine. Podaci za sve godine, odnose se na stanje na zadnji dan u godini, odnosno na 31. prosinca.

Grafikon 14. Korisnici mirovina na području Općine Posedarje u razdoblju 2013. – 2015. godine

Izvor: HZMO

Iz grafikona 14. je vidljivo da je u 2015. godini, na području Općine Posedarje bila 726 korisnika mirovina. Mirovine uključuju sve starosne, prijevremene starosne,

invalidske i obiteljske mirovine. Prosječne mirovine u 2015. godini su iznosile 2.182,78 kn, te su se uvećale za 3,63 % u odnosu na 2013. godinu. Postoji veliko odstupanje između veličine prosječnih mirovina u muškaraca i žena. Prosječna mirovina muškarca u 2015. godini je iznosila 2.521,03 kn, a prosječna mirovina ženskog korisnika je iznosila 1.827,34 kn. Glavni razlog je što su žene na području Općine Posedarje imale prosječno 5 godina manje radnog staža od muškaraca.

Grafikon 15. Broj korisnika mirovina Hrvatske vojske i hrvatskih branitelja

Izvor: HZMO

U 2015. godini je bilo 135 korisnika mirovina Hrvatske vojske i hrvatskih branitelja, od toga 116 muškaraca i 19 žena. Prosječna svota mirovine Hrvatske vojske i hrvatskih branitelja u 2015. godini je iznosila 4634,53 kn.

DRUŠTVENE DJELATNOSTI

3.1. Socijalna skrb

Broj korisnika socijalne skrbi na području Općine Posedarje imao je tendenciju pada do 2013. godine kada je 12,9 % stanovništva koristilo neku vrstu socijalne skrbi, nakon toga dolazi do velikog porasta broja korisnika te su u 2015. godini 19,3 % stanovništva Općine bila korisnici neke vrste skrbi. Od 2012. do 2015. godine najveći broj korisnika socijalne skrbi su bili korisnici socijalnih usluga, a najmanji broj korisnika bila su djeca s pravima na privremeno uzdržavanje.

Tablica 22. Broj korisnika socijalne skrbi prema vrstama skrbi po godinama

Kategorija/godina	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Minimalna naknada	20	21	16	28	17
Naknada za osobne potrebe korisnika smještaja	0	0	0	0	2
Jednokratna naknada (ukupno u tekućoj godini)	11	11	3	25	23
Naknade u vezi s obrazovanjem	7	6	0	0	1
Osobna invalidnina	15	18	18	19	19
Doplatak za pomoć i njegu	66	58	55	68	75
Status roditelja njegovatelja ili njegovatelja	0	0	0	0	1
Naknada do zaposlenja	3	3	1	1	1
Socijalne usluge (ukupno u tekućoj godini)	486	472	372	564	556
Broj djece - korisnika prava na privremeno uzdržavanje	0	0	0	0	0
Ukupni broj korisnika	608	589	465	705	695
Udio u ukupnom broju stanovnika	16,8%	16,3%	12,9%	19,5%	19,3%

Izvor: Općina Posedarje

Pregledom proračunskih sredstava za socijalnu skrb za razdoblje od 2011. godine do 2015. godine vidljivo je smanjenje sredstava proračuna Općine za socijalnu skrb odnosu na 2013. godinu, kada je izdvojeno najveći udio sredstava za socijalnu skrb (2,19 % proračuna).

Tablica 23. Proračunska sredstva za socijalnu skrb po godinama (u kn)

	2013.	2014.	2015.	Plan 2016.
Sredstva izdvojena za socijalnu skrb	238.700,00	174.000,00	137.932,00	150.000,00
Ukupni rashodi Općine	10.876.965,00	10.394.400,00	9.232.200,00	9.281.200,00
Udio u ukupnim rashodima	2,19 %	1,67 %	1,49 %	1,61 %

Izvor: II. rebalans Općine Posedarje za 2013. godinu; Plan proračuna za 2014. i 2015. godinu

Uspoređujući podatke iz popisa stanovnika 2001. i 2011. godine koji su prezentirani u poglavljju Osnovni podatci može se zaključiti da se udio stanovnika starijih od 60 godina povećao na 26,2 %. Indeks starosti je 2011. godine iznosio 88,8, a 2011. godine se povećao na 114,8. Iz navedenog je vidljivo da stanovništvo Općine Posedarje prelazi kritične vrijednosti i smatra se da je prešlo u proces starenja.¹⁵

¹⁵ Indeks starenja veći od 40 % te koeficijent starosti veći od 12 % ukazuje da je stanovništvo ušlo u proces starenja

Na području Općine ne postoje ustanove za pružanje socijalne skrbi već se stanovnici Općine koriste ustanovama susjednih jedinica lokalne samouprave. Na području Zadarske županije registrirano je 19 privatnih obiteljskih domova za starije i 5 državnih domova (od čega 3 za starije i nemoćne, a 2 za psihički bolesne odrasle osobe).

3.2. Odgoj i obrazovanje

Analizom posljednja dva popisa stanovništva utvrđeno je da se broj djece do šest godina na području Općine Posedarje smanjio za 18,77 %. U Općini Posedarje 2001. godine bilo je 309 djece do šest godina, a 2011. godine taj broj iznosio je 251¹⁶.

Na području Općine Posedarje nalazi se jedan vrtić i jedna osnovna škola.

Osnivač Dječjeg vrtića Cvrčak je Općina Posedarje. Vrtić u svom programu nudi redoviti petosatni i desetosatni program njegova, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece predškolske dobi koji su prilagođeni razvojnim potrebama djece te njihovim mogućnostima i sposobnostima.

Vrtić Cvrčak predviđen je za rad u dvije skupine (jaslice te mješovita i predškolska grupa) s ukupno 50 djece. Vrtić ima prizemlje i jedan kat s terasama i dvorištem, zatvorene površine ukupno 386,4 m²¹⁷.

Vrtić u 2015. godini broji 9 zaposlenih osoba, koje rade u 1 odgojnoj skupini-jaslice, i u 2 odgojne skupine-vrtić. Vrtiću je potrebno opremanje i sanacija objekta, posebno soba za boravak djece, te uređenje dvorišta.

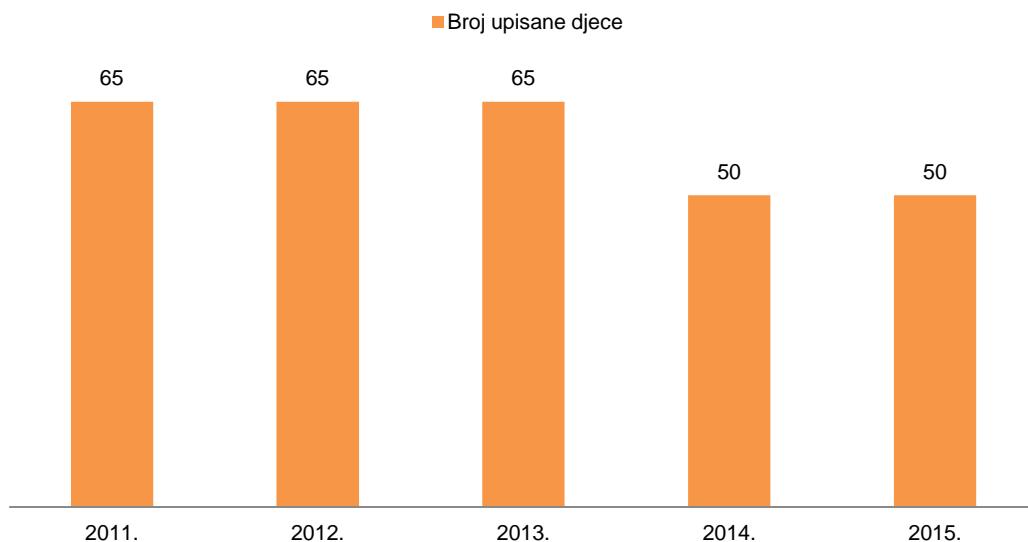
Na području Općine Posedarje djeluje jedna matična osmogodišnja škola, Osnovna škola Braća Ribar u Posedarju s 5 područnih škola: Slivnica Gornja, Slivnica Donja, Ždrilo, Islam Latinski i Podgradina. Škola je osnovana 1879. godine. Nastava se odvija u 12 redovnih razrednih odjela i 8 kombiniranih razrednih odjela.

---

¹⁶ Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2001. i Popis stanovništva 2011. godine

¹⁷ Magaš D., Brtan J., (2015): Prostor i vrijeme knezova posedarskih, Sveučilište u Zadru

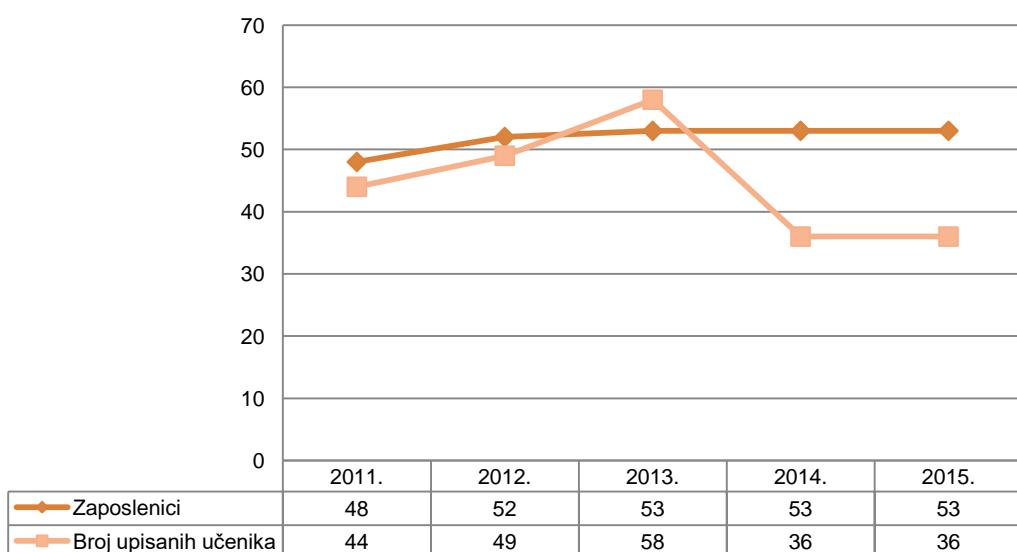
Grafikon 16. Broj upisane djece u Dječji vrtić Cvrčak, za razdoblje od 2011. do 2015. godine

Izvor: Općina Posedarje

Iz grafikona 17 je vidljivo kretanje broja zaposlenika i upisanih učenika škole za razdoblje od 2011. do 2015. godine.

Grafikon 17. Broj zaposlenika i upisanih učenika Osnovne škole Braća Ribar od 2011. do 2015. godine

Izvor: Općina Posedarje

Od dodatnih sadržaja škola posjeduje informatiziranu knjižnicu, školsku kuhinju, sportsku dvoranu, kabinete za glazbeni i informatiku te školski park. Također škola omogućava pohađanje nastave po prilagođenom programu i prisutnost asistenta u nastavi. Postoji organizirani prijevoz i prehrana učenika. U školi djeluje tamburaški orkestar s bogatom tradicijom, koji je sudionik svih 7 smotri tradicijske baštine i svih 5 smotri glazbenih aktivnosti zadarske županije.

U Osnovnoj školi Braća Ribar postoji potreba za opremanjem učionica internetom i informatičkom opremom.

Godine 2001. na području Općine Posedarje boravilo je 215 djece od 15 do 19 godina, a 2011. godine taj se broj povećao za 15,8 %¹⁸ kada je zabilježeno 249 stanovnika srednjoškolske dobi na tom području. Njima nije bilo omogućeno srednjoškolsko obrazovanje na području Općine, što je osnovni razlog sufinanciranja javnog prijevoza do najbližih srednjih škola u Zadru koji je od Posedarja udaljen 24 km. Na području Općine ne postoji mogućnost višeg i visokog obrazovanja.

Prema podatcima Državnog zavoda za statistiku iz 2013. godine broj studenata koji su diplomirali/završili sveučilišni ili stručni studij prema prebivalištu (Općina Posedarje) i skupinama visokih učilišta prikazani su u sljedećoj tablici koja se odnosi na visoka učilišta na razini RH.

Tablica 24. Broj studenata koji su diplomirali/završili sveučilišni ili stručni studij prema prebivalištu (Općina Posedarje) i skupinama visokih učilišta

	Ukupno	Veleučilišta	Fakulteti stručni studij	Fakulteti sveučilišni studij	Umjetničke akademije
Broj studenata	19	2	3	14	1

Izvor: Visoko obrazovanje u 2013. godini, Državni zavod za statistiku

Iz tablice 25 je vidljivo da je Općina Posedarje, u razdoblju od 2013. do 2015. godine, za financiranje srednjoškolskog obrazovanja i vrtića Cvrčak izdvajala od 9,27 % do 12,37 % proračunskih sredstava.

Tablica 25. Proračunska sredstva Općine Posedarje za financiranje predškolskog odgoja i ostalog školstva od 2013. do 2016. godine (u kn)

	2013.	2014.	2015.	Plan 2016.
Srednjoškolsko i visoko obrazovanje	340.000,00	424.400,00	408.800,00	410.000,00
Financiranje dječjeg vrtića Cvrčak	668.600,00	686.993,00	733.610,00	742.230,00
Ukupni rashodi Općine	10.876.965,00	10.394.400,00	9.232.200,00	9.281.200,00
Udio u ukupnim rashodima	9,27 %	10,69 %	12,37 %	12,41 %

Izvor: II. rebalans Općine Posedarje za 2013. godinu; Plan proračuna za 2014. i 2015. godinu

3.3. Kultura i zaštita kulturne baštine

Na prostoru Općine Posedarje nalazi se više objekata kulturne baštine. Radi se o spomenicima kulture od prapovijesnih vremena (gradine), preko srednjeg vijeka (crkve, groblja) do spomenika vezanih za žrtve Drugog svjetskog rata i Domovinskog rata. Intenzitet sačuvanosti i zaštite kulturnih objekata neravnomjerno

¹⁸ Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2001. i Popis stanovništva 2011.

je raspoređen, pojedini crkveni objekti su u funkciji, manji dio ih je uređen za posjete i razgledavanja. Pojedini objekti upisani su u register kulturnih dobara ili su zaštićeni Prostornim planom Općine Posedarje. Popis kulturno-povijesnih dobara po naseljima prikazan je u donjoj tablici.

Tablica 26. Popis kulturno-povijesnih dobara u Općini Posedarje; po naseljima:

Naselje	Kulturno dobro	Opis
Posedarje	Crkva Sv. Marije	Srednjovjekovna jednobrodna građevina, zaštićeno kulturno dobro (Z-1201). Potrebni su zidarski, tesarski, krovopokrivački, kamenarski i restauratorski radovi.
	Crkva Sv. Duha	Jednobrodna građevina iz 12. st., nalazi se na malom otočiću koji je uskom prevlakom spojen s kopnom, zaštićeno kulturno dobro (Z-1331). Potrebni su građevinski i restauratorski radovi.
	Župna crkva Gospe od Ružarija Ostaci tradicionalne gradnje	
Podgradina	Budim	Prapovijesna gradina, zaštićeno kulturno dobro (Z-2989). Potrebni su restauratorski i kamenarski radovi.
	Podgradina	Prapovijesna gradina na vrhu brežuljka
Islam Latinski	Župna crkva Sv. Nikole	Evidentirano kulturno dobro koje je potrebno istražiti.
	Gradina	Nalazi se između Islama Grčkog i Islama Latinskog, kopneni arheološki lokalitet koji je potrebno istražiti.
	Vespeljevac	Ostaci ranosrednjovjekovne utvrde, potrebno istražiti i zaštiti.
	Ostaci iz rimskog doba	
Slivnica	Župna crkva Sv. Kuzme i Damjana	
	Prapovijesna Gradina	Kod zaljeva Bokulja, prema Jovićima. Potrebno je istražiti i zaštiti.
	Mijolovića gradina	Opasana suho zidnim bedemima od neobrađenog vapnenca.
	Lergova gradina	Gradina s ostacima bedema i suhozidnih kućica
	Oraška gradina	
Vinjerac	Kulturno-povijesna cjelina naselja Vinjerac	Zaštićeno kulturno dobro (Z-4948), u svrhu održavanja zahtjeva građevinske i restauratorske radove.
	Etnološka građevina trnovača s desetak bunara	
	Župna crkva Sv. Ante Padovanskog	Iz 17. st., crkva je jednobrodna sa sakristijom i tri oltara.
	Kapelica Presvetog Srca Isusova u Dragama	Iz 1900. godine.
	Kapelica Srca Marijina u Žunićima	Potkraj 19. stoljeća.
	Kapelica Gospe Lurdske	
	Kapelica Sv. Nikole na plaži	
	Kapelica Sv. Ante Padovanskog	U Ždrilu, iz 2004. godine
	Rodna kuća Vladislava Vežića	
	Ostaci Kaštela Venier	To jest starijeg pavlinskog samostana, odnosno Kaštela Rimanić do 16. stoljeća.
	Spomenik NOB-a	

Izvor: Magaš D., Brtan J., (2015): Prostor i vrijeme knezova posedarskih, Sveučilište u Zadru; Prostorni plan uređenja Općine Posedarje, Zadarska županija, Zavod za prostorno planiranje, 2007.

Slika 4. Crkva Sv. Duha na malenom otočiću

Izvor: <http://www.hotel-lucija.hr/>

Za kulturnu ponudu Općine Posedarje od velikog su značaja manifestacije koje potpomažu razvoj turističke ponude Općine.

Slika 5. Tradicionalna utrka magaraca u Posedarju

Izvor: www.zadarskilist.hr

Tradicionalna utrka magaraca se održava jednom godišnje u kolovozu. Utrka magaraca zasigurno je najpoznatija manifestacija Općine Posedarje, a svoju tradiciju njeguje od 1972. godine. Ova manifestacija se razlikuje od drugih utrka magaraca po

tome što u njoj sudjeluju magarci čiju su vlasnici ljudi iz okolnih sela koji te magarce i dalje koriste u svakodnevnim poslovima. Osim same utrke posjetitelji mogu uživati u mnogim igrama kao što su skakanje u vrećama, nošenje jajeta i potezanje konopa (u muškoj i ženskoj kategoriji). U svrhu poboljšanja manifestacije potrebna je nabava sportskih rekvizita.

Manifestaciju 1000 cvjetova za Posedarje organizira udruga Posedarje moje u suradnji s Turističkom zajednicom Posedarje i Općinom Posedarje. Manifestacija 1000 cvjetova za Posedarje tradicionalno se održava u svibnju, a prva manifestacija održana je 2011. godine. Cilj manifestacije je podizanje kulturne i turističke ponude posedarskog kraja. Program uključuje brojne izlagače cvijeća i predstavljanje lokalnih OPG-ova, a cijeli događaj je često popraćen kulturno-glazbenim izvedbama.

Slika 6. 1000 cvjetova za Posedarje

Izvor: www.antenazadar.hr

Noć posedarske dagnje je gastro manifestacija koju organizira Turistička zajednica Posedarje, a prva manifestacija održana je u lipnju 2014. godine. Manifestacija se sastoji od kuvarskog natjecanja u pripremi domaćih specijaliteta od dagnji. Manifestacija ima i edukativni karakter jer su u nju uključeni mještani i turisti, a cilj je popularizirati zdravu hranu.

Slika 7. Noć posedarske dagnje

Izvor: www.zadarskilist.hr

3.4. Zdravstvo

Na području Općine Posedarje postoji jedna zdravstvena ustanova - Dom zdravlja Posedarje, koja ima Ordinaciju opće medicine i Stomatološku ordinaciju. Osnivač Doma zdravlja je Zadarska županija, a osnovan je 1994. godine. Ordinacija Opće medicine u 2015. godini broji 2 zaposlenika, isto toliko zaposlenika broji i stomatološka ordinacija. Kvalitetu navedenih usluga koje se pružaju važno je promatrati prema osnovnim pokazateljima i njihovoj dostupnosti u okviru zdravstvene stanice.

Tablica 27. Dostupnost usluga zdravstva na području Općine Posedarje

Kategorija	Dostupnost
Broj ležajeva	0
Produceno liječenje	ne
Palijativna skrb	ne
Smještaj	ne
Dežurstvo subotom/nedjeljom	ne
Prehrana	ne

Izvor: Općina Posedarje

Prema dostupnim podatcima, Dom zdravlja Posedarje nema dostupnih ležajeva, u njoj nije omogućeno produženo liječenje, palijativna skrb, pružanje usluge smještaja i prehrane, kao i dežurstvo vikendom. Domu zdravlja Posedarje je potrebna kupnja nove opreme te sanacija objekta. Na području Općine Posedarje postoji jedna ljekarna-Kremić ljekarna.

Na području Općine ne postoji veterinarska stanica, već je veterinarska stanica Zadar zadužena za zbrinjavanje životinja na području Općine.

3.5. Sport i rekreacija

Na području Općine Posedarje djeluje deset sportskih klubova:

- Nogometni klub Hrvatski vitez Posedarje,
- Nogometni klub Podgradina,
- Malonogometni klub Grgurice,
- Malonogometni klub Slivnica,
- Ženski odbojkaški klub Posedarje,
- Boćarski klub Slivnica,
- Boćarski klub Podgradina,
- Boćarski klub Sv. Nikola Islam Latinski,
- Lovačko društvo Kamenjarka,
- Kinološka udruga Posedarje.

Nogometni klub Hrvatski vitez Posedarje je osnovan 1940. godine, a registriran 1946. godine, trenutno igra u 4. HNL-jug B. Klub ima stotinjak članova (veterani, seniori, i nekoliko razreda mlađih kategorija). Nogometni klub Podgradina osnovan je 2001. godine, a trenutno igra u 1 ŽNL Zadarskoj.

Od 2006. godine djeluje Odbojkaški klub Posedarje. U svim naseljima Općine Posedarje tradicionalno je boćanje, a u Slivnici, Podgradini i Islamu Latinskom djeluju boćarski klubovi Slivnica, Podgradina i Sv. Nikola Islam Latinski koji se natječu u lokalnoj ligi i sudjeluju na brojnim turnirima u županiji ili Hrvatskoj.¹⁹

Od sportskih objekata na području Općine postoji stadion Gordan Demo u Posedarju u vlasništvu Općine, kapaciteta 2000 gledatelja. Službene klupske prostorije i svlačionice su izgrađene prije 40 godina i u jako lošem su stanju. Potrebna je kompletna rekonstrukcija zgrade (instalacije, keramika, dogradnja, dvorište) jer postojeće stanje predstavlja neposrednu opasnost za sve članove nogometnog kluba.

U proračunu Općine Posedarje za 2015. godinu za javne potrebe u sportu potrošeno je 373.000 kn, a za 2016. godinu proračunom je predviđeno 405.000 kn. Iz tablice 28 je vidljivo da Općina Posedarje svake godine izdvaja između 3,37 % i 5,30 % proračuna za razvoj sporta i rekreativne dejavnosti.

Tablica 28. Izdvajanja za sport na području Općine Posedarje

	2013.	2014.	2015.	Plan 2016.
Održavanje sportskih objekata	200.000,00	80.000,00	80.000,00	150.000,00
Financiranje sportskih udruga	376.000,00	270.800,00	293.000,00	255.000,00
Ukupni rashodi Općine	10.876.965,00	10.394.400,00	9.232.200,00	9.281.200,00
Udio u ukupnim rashodima	5,30 %	3,37 %	4,04 %	4,36 %

Izvor: II. rebalans Općine Posedarje za 2013. godinu; Plan proračuna za 2014. i 2015. godinu.

¹⁹ Magaš D., Brtan J., (2015): Prostor i vrijeme knezova posedarskih, Sveučilište u Zadru

3.6. Religija

Općina Posedarje može se opisati kao izrazito katoličko područje u kojem se čak 98,25 % stanovnika izjasnilo katolicima na službenom popisu 2011. godine. To je više i od županijskog prosjeka, prema kojemu se 89,32 % stanovnika Zadarske županije izjasnilo katolicima. Na području Općine djeluje jedna religijska ustanova, župa Gospe od Ružarija s pet vjerskih objekata.

Tablica 29. Broj stanovnika prema vjerskoj pripadnosti 2011. godine

Vjerska pripadnost	U Zadarskoj županiji	U Općini Posedarje
Katolici	151 862	3 544
Pravoslavci	8 236	16
Protestanti	212	1
Ostali kršćani	390	1
Muslimani	1 207	12
Židovi	8	0
Istočne religije	57	0
Ostale religije, pokreti i svjetonazori	73	0
Agnostici i skeptici	902	8
Nisu vjernici i ateisti	3 915	8
Ne izjašnjavaju se	2 246	16
Nepoznato	909	1

Izvor: www.dzs.hr

Pregledom statističkih podataka na području Općine Posedarje u 2014. godini su sklopljena 24 braka, od čega 13 vjerskih.

3.7. Mjere zaštite ljudi i imovine

Na području Općine Posedarje ne nalazi se niti jedna policijska postaja, ali nadležnost nad tim područjem obavlja II. policijska postaja Zadar. Druga policijska postaja kao policijska postaja II kategorije²⁰ nalazi se u sastavu PU zadarske i to u njezinom sjeveroistočnom dijelu, a prostire se na površini od 398,25 km². Izrada dokumenata i ostali poslovi u svezi upravnih, inspekcijskih i poslova zaštite i spašavanja za građane s prebivalištem na području Općine Posedarje obavljaju se u zgradama Policijske uprave zadarske. U okviru II. policijske postaje Zadar djeluje policijski ured Posedarje, a za područje Posedarje-Novigrad postoji kontakt policajac.²¹

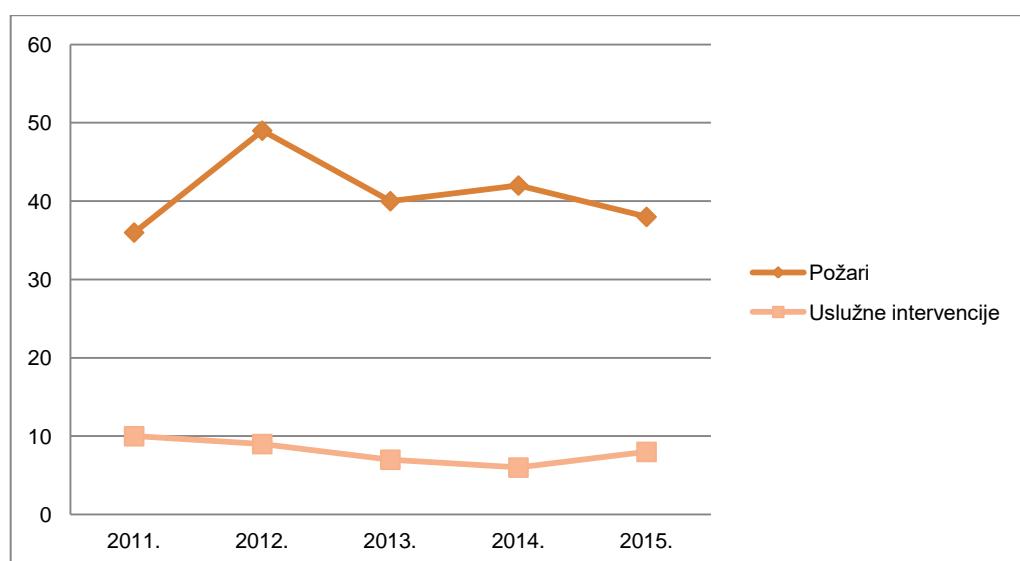
²⁰ Na temelju pokazatelja o veličini područja, broju stanovništva, broju kaznenih djela i prekršaja, te značajkama prometnih pravaca i zemljopisnom položaju, policijske postaje svrstavaju se u III kategorije.

²¹ <http://zadarska.policija.hr>

Za prekršajne postupke prvog stupnja i poslove međunarodne pravne pomoći u Općini Posedarje nema službe koja bi se bavila ovakvim poslovima. Ostale jedinice za zaštitu građana i njihove imovine poput zatvora, Državnog odvjetništva, zaštitarske djelatnosti te uprave za zaštitu i spašavanje nisu organizirane i smještene na području Općine Posedarje.

Na području Općine nije formirana ni javna vatrogasna postrojba, ali na području Općine Posedarje djeluje jedno dobrovoljno vatrogasno društvo-DVD Posedarje koje je na inicijativu Općine i njenih mještana osnovano 1999. godine. Društvo broji 30 članova te raspolaže s 2 vatrogasna vozila (kamiona) i jednim osobnim vozilom, a financira se iz proračuna Općine Posedarje. Svake godine u razdoblju od 15. lipnja do 15. rujna, zbog povećane opasnosti od požara otvorenog prostora, organizirano je dežurstvo koje obavlja Interventna grupa Dobrovoljnog vatrogasnog društva Posedarje. Interventna grupa DVD-a se sastoji od šest mladića koji su spremni u bilo koje doba dana i noći odazvati se pozivu za sudjelovanje u gašenju ili nekoj drugoj vrsti spašavanja ljudskih života ili imovine.²² Sljedeći graf prikazuje broj požara i uslužnih intervencija u razdoblju od 2011. do 2015. godine.

Grafikon 18. Broj požara i uslužnih intervencija na području Općine Posedarje, u razdoblju od 2011. do 2015. godine

Izvor: Općina Posedarje

Iz grafikona 18 je vidljivo da broj požara i uslužnih intervencija ne odstupa značajno po godinama.

U sljedećoj tablici prikazane su investicije za razdoblje od 2013. do 2016. godine. Iz proračuna Općine Posedarje svake se godine izdvaja oko 1% sredstava za financiranje vatrogasne i civilne zaštite.

²² <http://www.opcina-posedarje.hr>

Tablica 30. Izdvajanja za vatrogasnu i civilnu zaštitu Općine Posedarje

	2013.	2014.	2015.	Plan 2016.
Funkcioniranje DVD-a Posedarje	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00
Financiranje Civilne zaštite	5.000,00	16.125,00	20.000,00	10.000,00
Ukupni rashodi Općine	10.876.965,00	10.394.400,00	9.232.200,00	9.281.200,00
Udio u ukupnim rashodima	0,96 %	1,12 %	1,12 %	1,19 %

Izvor: II. rebalans Općine Posedarje za 2013. godinu; Plan proračuna za 2014. i 2015. godinu

3.8. Stanovanje i javne zgrade

Prema podatcima iz Popisa stanovništva 2011. godine napravljena je sljedeća tablica analize stanovanja na području Općine Posedarje.

Tablica 31. Stanovanje i javne zgrade u Zadarskoj županiji i Općini Posedarje

Kategorija	U Zadarskoj županiji	U Općini Posedarje
Ukupno stanova (neovisno o vlasništvu)	134.247	2.530
Ukupna površina stanova/stambenih kuća u m ²	10.125.651	180.822
Broj nastanjenih stanova/stambenih kuća za stalno stanovanje koji imaju instalacije	Vodovod Kanalizacija Električna energija Plin	59.428 59.369 59.832 885
Stanovi za stalno stanovanje	Ukupno Nastanjeni Privremeno nenantanjeni Napušteni	84.448 59.954 21.531 2.963
Stanovi koji se koriste povremeno	Za odmor i rekreaciju Ukupna površina stanova za odmor i rekreaciju u m ² U vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi	39.939 2.766.490 12.229
Stanovi u kojima se samo obavlja djelatnost	Iznajmljivanje turistima Ostale djelatnosti	9.138 422

Izvor: www.dzs.hr

Prema podatcima Popisa stanovništva iz 2011. godine na području Općine Posedarje nalazi se 2530 stambenih jedinica, od čega je stalno nastanjenih 1205 ili 47,6 % stanova. Sveukupni broj stanova Općine Posedarje čini 0,90 % svih stanova Zadarske županije. Prosječna površina stana analiziranog područja je 71,47 m², što je manje od županijskog prosjeka koji iznosi 75,43 m². Od ukupnog broja stanova njih 1.072 na području Općine Posedarje namijenjeno je odmoru i rekreaciji. Oni čine 42,37 % svih stanova analiziranog područja, a prosječna veličina takvih stanova je 63,13 m², što je manje od županijskog prosjeka koji iznosi 69,27 %.

ZAŠTITA OKOLIŠA I INFRASTRUKTURA

4.1. Zaštita okoliša

4.1.1. Upravljanje otpadom

Prema Zakonu o otpadu Općina, odnosno Grad ili više jedinica lokalne samouprave sporazumno osiguravaju provođenje mjera za postupanje s komunalnim otpadom. Općina Posedarje nije u mogućnosti sama organizirati zbrinjavanje otpada, te je tu dužnost povjerila komunalnom poduzeću Čistoća d.o.o. Zadar. Općina Posedarje ima predstavnika u skupštini Čistoće d.o.o. Zadar, sačinjenu od predstavnika gradova i općina koje imaju svoje udjele u Društvu. Skupština je najviši organ Društva te odlučuje o svim bitnim pitanjima ustroja, organizacije i gospodarskog života Društva.

Komunalno poduzeće Čistoća odvozi i zbrinjava komunalni otpad na odlagalište Diklo, komunalno odlagalište Grada Zadra. Prikupljena količina komunalnog otpada u Općini Posedarje, u razdoblju od 2011. do 2015. godine, na odlagalištu „Diklo“, te količine odvojeno prikupljenog komunalnog otpada prikazane su u tablici 33. Iz tablice 34 je vidljivo da Općina izdvaja između 2,39 i 3,2 % proračuna na odvoz otpada.

Otpad se prikuplja u posudama zapremnine 120, 240, 1100 i 2500 litara. Broj posuda za preuzimanje otpada prikazan je u sljedećoj tablici.

Tablica 32. Broj posuda za preuzimanje otpada u 2015. godini na području Općine Posedarje

	120 litara	240 litara	1100 litara	2500 litara
Broj posuda za preuzimanje otpada	791	733	7	1

Izvor: Općina Posedarje

Na području Općine postoji organizirano i odvojeno prikupljanje papira, kartona i plastike putem vrećica koje se odlažu uz spremnike za miješani komunalni otpad. U 2015. godini na području Općine je prikupljeno 20,22 t odvojenog otpada, od čega najviše papira i kartona (9,36 tona). U odlagalištu Diklo postoji reciklažni centar gdje postoji mogućnost prihvata električkog, elektroničkog i glomaznog otpada.

Tablica 33. Količina proizvedenog otpada u Općini Posedarje

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Količina miješanog otpada s područja Općine Posedarje (u t)	1538,28	1589,08	1641,82	1690,69	1689,72
Ambalaža od plastike (u t)	-	-	-	0,98	4,92
Papir i karton (u t)	-	-	-	3,36	9,36
Staklo (u t)	-	-	-	-	-
Glomazni otpad (u t)	-	-	-	-	5,94

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Biootpad (u t)	-	-	-	-	-
Ostale vrste otpada (u t)	-	-	-	-	-
Ukupno količina prikupljenog otpada (u t)	-	-	-	1695,03	1709,94

Izvor: Općina Posedarje

Prema evidenciji Čistoće d.o.o. Zadar, na području Općine Posedarje u 2015. godini, broj korisnika usluga odvoza otpada iznosio je 1816 domaćinstava fizičkih osoba, te 97 pravnih osoba.

Na području Općine postoje divlja odlagališta, gdje se odlaže građevinski i tehnički otpad, čiji broj nije utvrđen. Dva divlja odlagališta su sanirana i time je smanjeno opterećenje na okoliš.

Tablica 34. Proračunska sredstva Općine Posedarje za financiranje odvoza otpada i deratizacije od 2013. do 2016. godine (u kn)

	2013.	2014.	2015.	Plan 2016.
Odvoz otpada i deratizacija	260.000,00	305.000,00	295.000,00	228.370,00
Ukupni rashodi Općine	10.876.965,00	10.394.400,00	9.232.200,00	9.281.200,00
Udio u ukupnim rashodima	2,39 %	2,93 %	3,20 %	2,46 %

Izvor: II. rebalans Općine Posedarje za 2013. godinu; Plan proračuna za 2014. i 2015. godinu

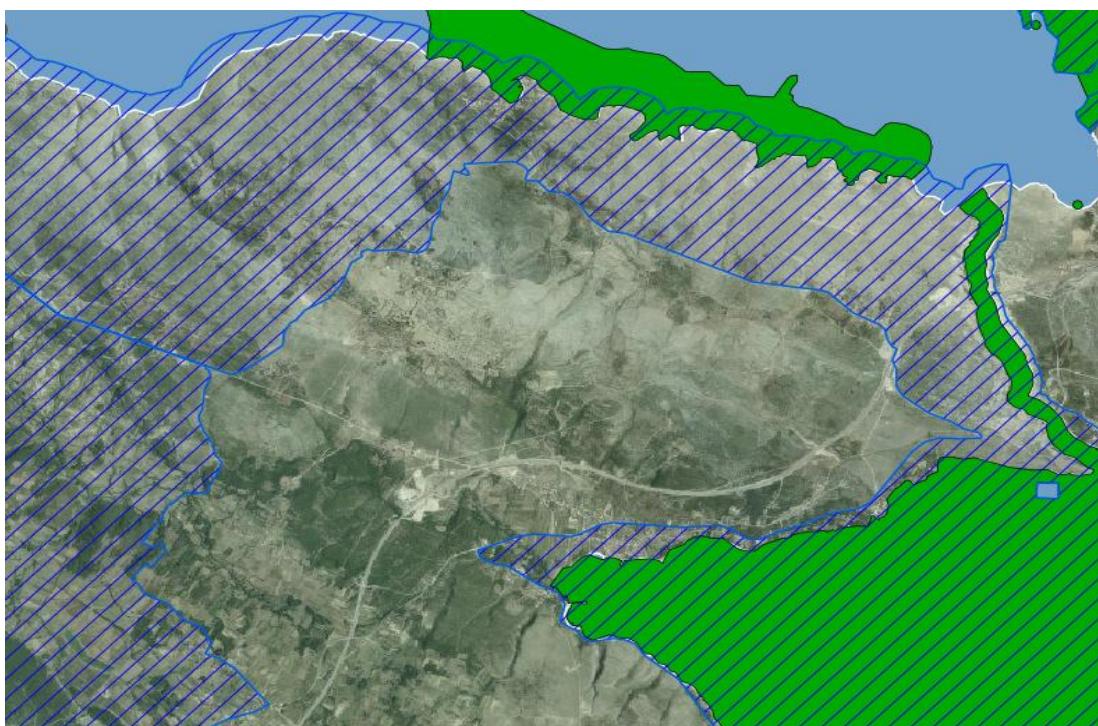
4.1.2. Upravljanje prirodnim resursima i zaštita prirodnih bogatstava

Područje Općine Posedarje uglavnom je siromašno vodama, no postoji veći broj uglavnom povremenih, bujičnih vodotoka od kojih je najistaknutiji vodotok-rječica Bašćica, a podzemne vode obilježava istaknuta složenost vodotokova u krškom podzemlju.

Od površinskih tekućica važnija je jedino Bašćica koja se formira u polju Vlačine, a ulijeva se u Novigradsko more kod Posedarja. U gornjem toku sliva postoji više stalnih i periodičnih izvora koji prihranjuju tok Bašćice, a osim njih postoje i pritoci bujičnog karaktera od kojih su najznačajniji Stubline, Rakitovac i Kasavac. Na području Općine postoji još nekoliko vodotoka bujičnog karaktera, od kojih su najznačajniji Slapača, Škrile te potok Jarača.

Dio Općine Posedarje kao stanište brojnih biljnih i životinjskih vrsta proglašen je dijelom europske ekološke mreže NATURA 2000. Područja obuhvaćaju područja očuvanja značajna za ptice (SPA). Slika 8 prikazuje područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove i područja očuvanja značajna za ptice u Općini Posedarje.

Slika 8. Ekološka mreža Natura 2000 na području Općine Posedarje

Izvor: www.bioportal.hr

Legenda:

POVS- Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove

POP- Područja očuvanja značajna za ptice

Na području Općine Posedarje postoji jedan spomenik prirode, rijetki primjerak drveća: Zeleni hrast u Islamu Latinskom. Zeleni hrast je zbog svoje starosti, koja se procjenjuje na više od 250 godina, impresivnog habitusa i zanimljivih morfoloških karakteristika, još 1957. godine proglašen vrijednim spomenikom parkovne arhitekture. Po svojoj velikoj i dugoj zelenoj krošnji razlikuje se od ostalih hrastova u blizini te je po tome i dobio ime. Preko zime ostane bez lišća, ali za izuzetno blagih zima zadrži se staro lišće sve do pojave novog.²³

Tablica 35. Popis Zakonom zaštićenih i ugroženih vrsta, koje stalno ili povremeno obitavaju na području Općine Posedarje

Vrsta	Mjere zaštite
Sisavci	
Dugokrilni pršnjak (<i>Miniopterus schreibersii</i>)	U cilju zaštite šišmiša potrebno je očuvati njihova prirodna staništa u špiljama, šumama, te skloništima po tavanima, crkvenim tornjevima i drugim prostorima na zgradama.
Blazijev potkovnjak (<i>Rhinolophus blasii</i>)	Za zaštitu šišmiša koji obitavaju u špiljama potrebno je jedan dio špilja predvidjeti kao područja zatvorena za javnost.

²³ www.zadarskilist.hr

Vrsta	Mjere zaštite
Južni potkovnjak (<i>Rhinolophus euryale</i>)	U cilju zaštite šumskih vrsta šišmiša, detaljne mjere očuvanja šumskih staništa propisuju se uvjetima zaštite prirode koji se ugrađuju u odgovarajuće šumsko-gospodarske osnove na području Općine Posedarje
Vuk (<i>Canis lupus</i>)	Kako bi se sačuvala cjelovitost staništa velikih zvijeri, potrebno im je omogućiti siguran prijelaz preko brzih prometnica, uz istovremeno onemogućavanje direktnog prijelaza
Dobri dupin (<i>Tursiops truncatus</i>)	Kroz direktnе mjere zaštite potrebno je dio takvih područja zaštiti u cijelosti (kao zoološke rezervate), a u dijelu uvesti mjere upravljanja
Ptice	
Blistavi ibis (<i>Plegadis falcinellus</i>)	
Suri orao (<i>Aquila crysaetos</i>)	
Mali sokol (<i>Falco columbarius</i>)	
Prugasti pozviždač (<i>Numenius phaeopus</i>)	
Velika ševa (<i>Melanocorypha calandra</i>)	
Eja livadarka (<i>Circus pygargus</i>)	
Afrička kukavica (<i>Calmator glandarius</i>)	
Sivi sokol (<i>Falco peregrinus</i>)	
Zmijar (<i>Circaetus gallicus</i>)	
Voljič maslinar (<i>Hippolais olivetorum</i>)	
Mala šljuka (<i>Lymnocryptes minima</i>)	
Vodozemci	Potrebno je očuvati staništa na kojima ove vrste obitavaju, s naglaskom na vlažna i vodena staništa
Gmazovi	Potrebno je očuvati staništa na kojima ove vrste obitavaju, s naglaskom na vlažna i vodena staništa
Leptiri	U cilju zaštite leptira trebalo bi prvenstveno očuvati vodena i močvarna staništa, te o njima voditi brigu prilikom gospodarenja šumama i travnjacima, melioracijama i vodnogospodarskim zahvatima.

Izvor: Izmjene i dopune prostornog plana Općine Posedarje, 2013. godina

4.1.3. Šumarstvo

Za šume na području Općine Posedarje nadležna je Šumarija Zadar, koja je dio Uprave šuma podružnice Split. Dijelovi područje Općine je podijeljeni su u tri Gospodarske jedinice: gospodarsku jedinicu Posedarje, gospodarsku jedinicu Novigrad i gospodarsku jedinicu Lovinac, što otežava analizu na razini Općine. Najveći dio Općine pripada gospodarskoj jedinici Posedarje, čiji će podaci biti i prikazani u nastavku.

Ukupna površina gospodarske jedinice Posedarje iznosi 2.728,52 ha, od čega je 61,97 % označeno kao obrasla površina. Sljedeća tablica prikazuje najzastupljenije vrste drveća po zalihamama na području gospodarske jedinice Posedarje. Iz tablice se može uočiti da najveću vrijednost drvne zalihe ima alepski bor (3056 m³), dok je primorski bor manje zastupljen (vrijednost zalihe iznosi 1930 m³). Cjelokupna šuma na području Općine ima zaštitnu namjenu.

Tablica 36. Najzastupljenije vrste drveća po zalihamama na području gospodarske jedinice Posedarje

Vrsta drveća		Posedarje
Crni bor	Zaliha (m ³)	1177
	Prirast (m ³)	39
Alepski bor	Zaliha (m ³)	3056
	Prirast (m ³)	103
Primorski bor	Zaliha (m ³)	1930
	Prirast (m ³)	56

Vrsta drveća		Posedarje
Pinija	Zaliha (m^3)	1780
	Prirast (m^3)	57
Obični bor	Zaliha (m^3)	90
	Prirast (m^3)	3
Ukupno	Zaliha (m^3)	8033
	Prirast (m^3)	258

Izvor: Hrvatske šume (<http://javni-podaci.hrsume.hr/o4o5.asp?gj=777>)

4.2. Infrastruktura

4.2.1. Prometna infrastruktura

Dominantna prometna infrastruktura na području Općine Posedarje su ceste, ulice, parkirališne i ostale javne prometne površine. Ovim područjem prolazi dionica autoceste A1 na kojoj se nalaze dva čvora Zadar 1 i Posedarje, te Maslenički most.

Tablica 37. Prometna infrastruktura Općine Posedarje

Vrsta prometa	Duljina u kilometrima	Najvažniji prometni pravci koji prolaze područjem Općine Posedarje su:
Cestovni promet	Autocesta	9,5 A1 Zagreb-Split-Dubrovnik
	Državna cesta	18,9 D8 Rijeka – Zadar - Split (D8) D56 Islam Latinski – Smilčić – Benkovac - Skradin – Drniš – Sinj D106 Žigljen – Novala – Pag - Ražanac - Posedarje
	Županijske ceste	- Ž6017 Slivnica – D106 Ž 6019: Posedarje (D8) – Novigrad – Pridraga – D502 Ž 6020: Ž 6019 – Podgradina
	Lokalne ceste	68 ²⁴ L63028 Vinjerac – D8 L63058 L63028 – Slivnica L63061 Grgurice – D8 L63062 Ž6258 – Islam Latinski (Ž6258) L63063 Posedarje: D8 – D8 L63066 Podgradina (Ž6020) – Paljuv – Ž6019 L63154 Kneževići – Ž6016 L63160 Ž6219 – Podgradina (Ž6020)
Željeznički promet	-	Najbliži željeznički kolodvor nalazi se u Gradu Zadru na udaljenosti od 25 km.
Zračni promet	-	Najbliža se zračna luka nalazi u Gradu Zadru (Zemunik), a od Posedarja je udaljena 22 km.
Granični prijelaz	-	Najbliži granični prijelaz udaljen je 75 km i nalazi se u Ličkoj Kaldrići na granici s Bosnom i Hercegovinom.
Morske luke	-	Luka Zadar nalazi se 25km od Posedarja

Izvor: Općina Posedarje; Prostorni plan uređenja Općine Posedarje, Zadarska županija, Zavod za prostorno planiranje, 2007

Osim autoceste, Općinom prolaze i 3 državne ceste, dionice D8, D56 i D106. Na analiziranom području nalaze se tri županijske ceste, 8 lokalnih i 75 nerazvrstanih cesta. Županijske ceste Ž 6019 i Ž 6020 nisu ucrtane, potrebna je rekonstrukcija obje prometnice, za što su i pripremljeni projekti izgradnje nogostupa. Prometnice će se ucrtati provedbom katastarske izmjere.

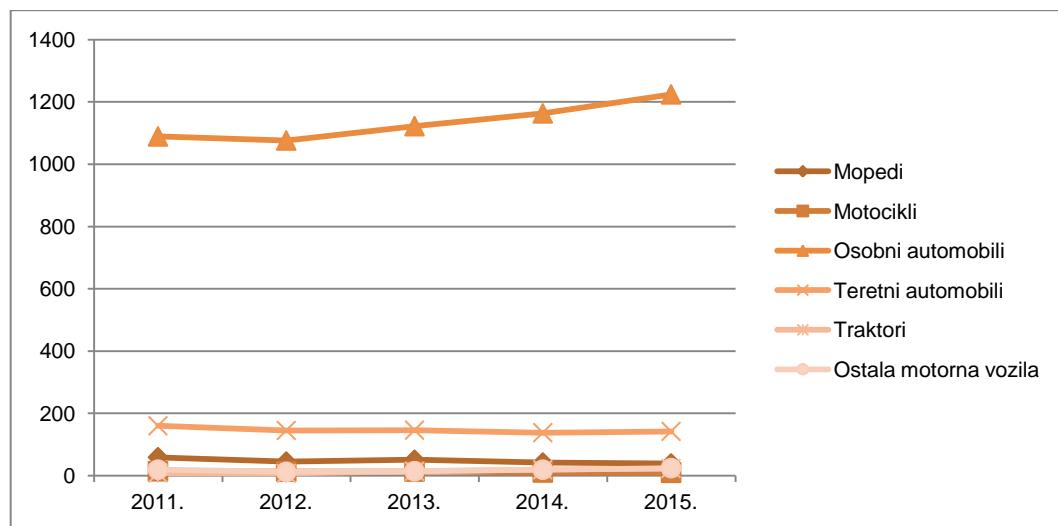
Minimalna širina dvosmjernih cesta je 5,5 metara, a održavanje autocesta i državnih cesta provede Hrvatske autopiste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o.. Održavanje županijskih cesta prepušteno je tvrtki Ceste Zadarske županije d.o.o.. Broj i duljina nerazvrstanih cesta na području Općine Posedarje još nije kompletiran, Općina Posedarje nije donijela akt o nerazvrstanim cestama kojim bi uredila upravljanje, održavanje i građenje nerazvrstanih cesta na svom području.²⁵

²⁴ Program ruralnog razvoja Zadarske županije, Zadra d.o.o.

²⁵ Izvješće o obavljenoj reviziji – održavanje nerazvrstanih cesta u jedinicama lokalne samouprave Zadarske županije, Rijeka, Studeni 2013.

Za potpunu analizu prometa, uz prometnu infrastrukturu treba uzeti u obzir broj registriranih motornih vozila određenog područja. Ona obuhvaćaju mopede, motocikle, osobne automobile, teretne automobile, traktore i ostala motorna vozila. Na temelju podataka dostavljenih od Policijske uprave formiran je sljedeći grafikon.

Grafikon 19. Broj registriranih vozila na području Općine Posedarje

Izvor: Policijska uprava Zadarska

Iz grafikona 19 vidljivo je da se od 2011. do 2015. godine povećao broj motornih vozila na području Općine Posedarje, a posebno broj osobnih automobila. Godine 2011. bilo je 1089 registriranih automobila s područja Općine Posedarje, a 2015. godine 1224, što je povećanje od 12,4 %. Ukupan broj svih skupina registriranih vozila s područja Općine, u razdoblju od 2011. do 2015. godine narastao je za 8,3 %. Uspoređujući broj stanovnika s posljednjeg Popisa 2011. s brojem osobnih automobila analiziranog područja, može se zaključiti da su te godine u prosjeku tri stanovnika koristila jedan automobil.

Općina Posedarje je povezana s Zadrom redovnim prigradskim linijama, a na području Općine postoji 6 autobusnih stajališta-čekaonica.

Prostornim planom uređenja Općine određene su dvije morske luke otvorene za javni promet. Luka Vinjerac je razvrstana luka lokalnog značaja, otvorena za javni promet. Formirana je unutar postojeće uvale naselja, za njezino uređenje potrebno je izraditi detaljniju plansku dokumentaciju. Luka nema povremene veze, te ima oko 150 vezova za lokalne brodice. Unutar naselja Posedarje postoji lučka infrastruktura za pristajanje brodova koja je izgubila značaj i nema kategoriju razvrstane luke otvorene za javni promet. Planirano je da luka Posedarje bude morska luka otvorena za javni promet.

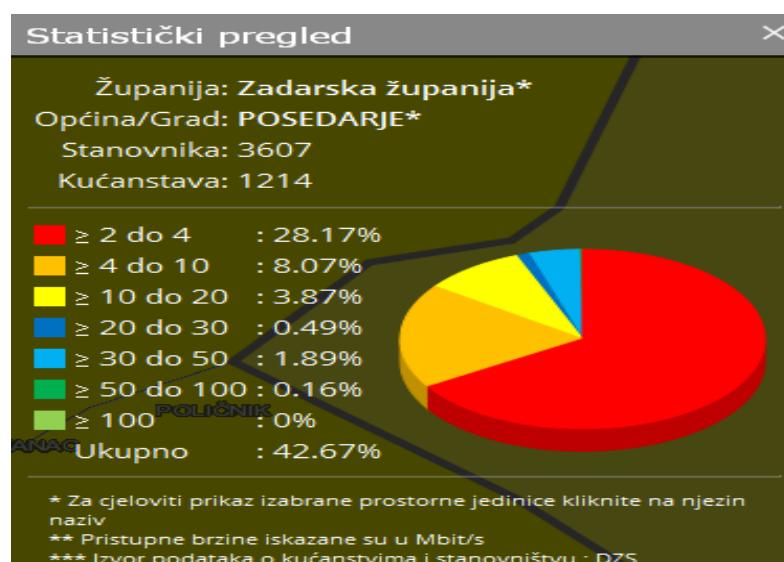
Na području Općine Posedarje nema zračnih pristaništa, letilišta ni heliodroma. Najbliža je zračna luka od središta Općine udaljena 22 km i nalazi se na Zemuniku.

Na području Općine Posedarje nema željezničke mreže. Najbliži željeznički kolodvor nalazi se u Gradu Zadru na udaljenosti od 25 kilometara. Planirana je izgradnja brze jadranske željeznice, a trasa kojom bi prolazila je vidljiva na slici 2.

Na području Općine u postoji 6 lokalnih komutacija (telefonskih centrala); u Posedarju, Slivnici Gornjoj, Vinjercu, Ždrilu, Islamu Latinskom u zaseoku Grgurice i Podgradini. Lokalne komutacije su suvremenog tipa SPC i digitalne. U planu su još 2 lokalne komutacije u Slivnici Donjoj i na neutvrđenoj lokaciji uz obalu istočno od Posedarja.

Slika 9 prikazuje podatak o dostupnosti i korištenju brzina nepokretnog širokopojasnog pristupa kućanstva na području Općine Posedarje. Prema dostupnim podacima HAKOM-a na području Općine Posedarje 42,67 % kućanstava ima ugovoreni nepokretni širokopojasni pristup brzine 2 Mbit/s i više.

Slika 9. Prikaz podataka o korištenju brzine nepokretnog širokopojasnog pristupa kućanstava na području Općine Posedarje

Izvor: HAKOM, travanj 2016. godine

4.2.2. Energetska infrastruktura

Sve potrebe stanovnika Općine za elektroenergijom zadovoljavaju se iz proizvodnje reverzibilne hidroelektrane Velebit. Reverzibilna hidroelektrana Velebit ima snagu postrojenja od 1,25 kWh/m³. Smještena je na rijeci Zrmanji, 10 kilometara uzvodno od Obrovca. Za proizvodnju električne energije koristi vodne tokove na Gračačkom polju i to: Opsenice, Ričice, Otuče, potoka Krivka i vode rijeke Zrmanje.

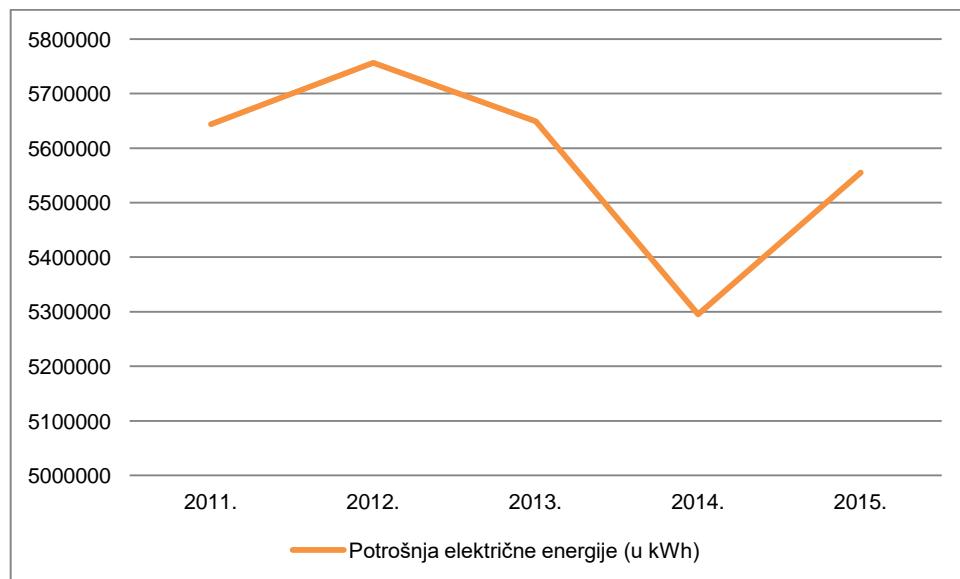
Energetski podaci reverzibilne hidroelektrane Velebit²⁶:

²⁶ <http://www.hep.hr/proizvodnja/osnovni/hidroelektrane/jug/velebit.aspx>

- instalirani protok
  - $Q_i = 60 \text{ m}^3/\text{s}$ (2x30) (u turbinskom radu)
  - $Q_i = 40 \text{ m}^3/\text{s}$ (2x20) (u crpnom radu)
- konstruktivni pad
  - $H_t = 517 \text{ m}$ (u turbinskom radu)
  - $H_c = 559 \text{ m}$ (u crpnom radu),
- instalirana snaga turbina
  - 276 MW (2x138)
- instalirana snaga crpki
  - 240 MW (2x120)
- srednji energetski ekvivalent:
  - 1,25 kWh/m³

Sljedeći grafikon prikazuje potrošnju električne energije (u kWh) kućanstava od 2011. do 2015. godine. Potrošnja električne energije u promatranom razdoblju se kretala od 5.295.026 kWh do 5.756.388 kWh. Broj potrošača u promatranom razdoblju se povećao s 2052 potrošača (u 2011.) na 2229 potrošača (u 2015. godini).

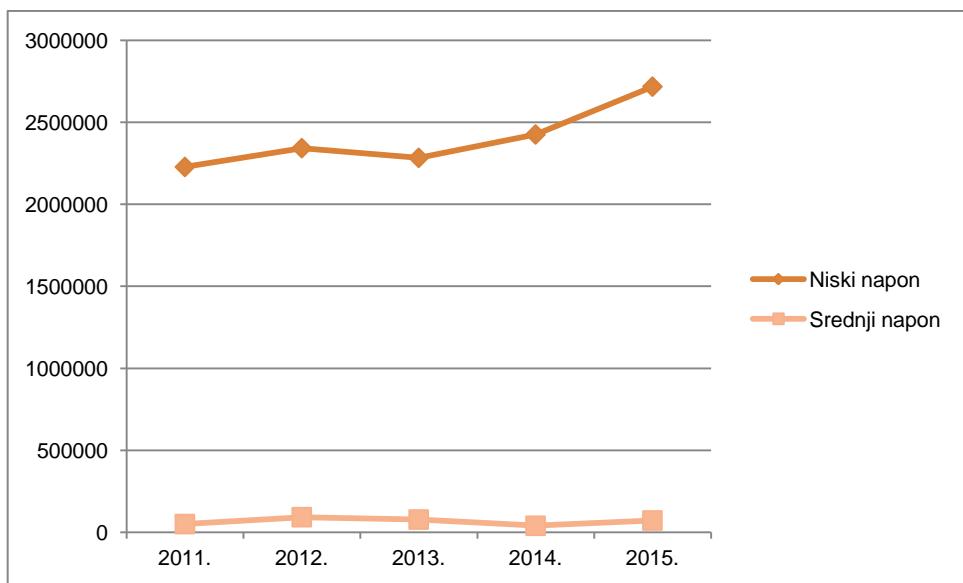
Grafikon 20. Potrošnja električne energije za kućanstva na području Općine Posedarje

Izvor: Općina Posedarje

Grafikon 21 prikazuje potrošnju električne energije (u kWh) poduzetništva od 2011. do 2015. godine.

Grafikon 21. Potrošnja električne energije poduzetništva na području Općine Posedarje

Izvor: Općina Posedarje

Potrošnja električne energije poduzetništva u niskonaponskoj mreži promatranom razdoblju imala je tendenciju rasta, a broj korisnika se kretao oko 133 korisnika i nije imao većih promjena po godinama. Na području Općine bio je samo jedan korisnik srednjenaponske mreže.

Sveukupna dužina Visoko naponskih zračnih vodova u srednjenaponskoj distribucijskoj mreži iznosi je 37,5 km, a u niskonaponskoj 35,19 km. Dužina VN kabelskih vodova u srednjenaponskoj mreži iznosi 18,7 km, a u niskonaponskoj 6,21 km.

Prostornim planom Općine Posedarje od budućih elektroenergetskih objekata naponskog nivoa 35 i 110 kV planirana je izgradnja transformatorske stanice:

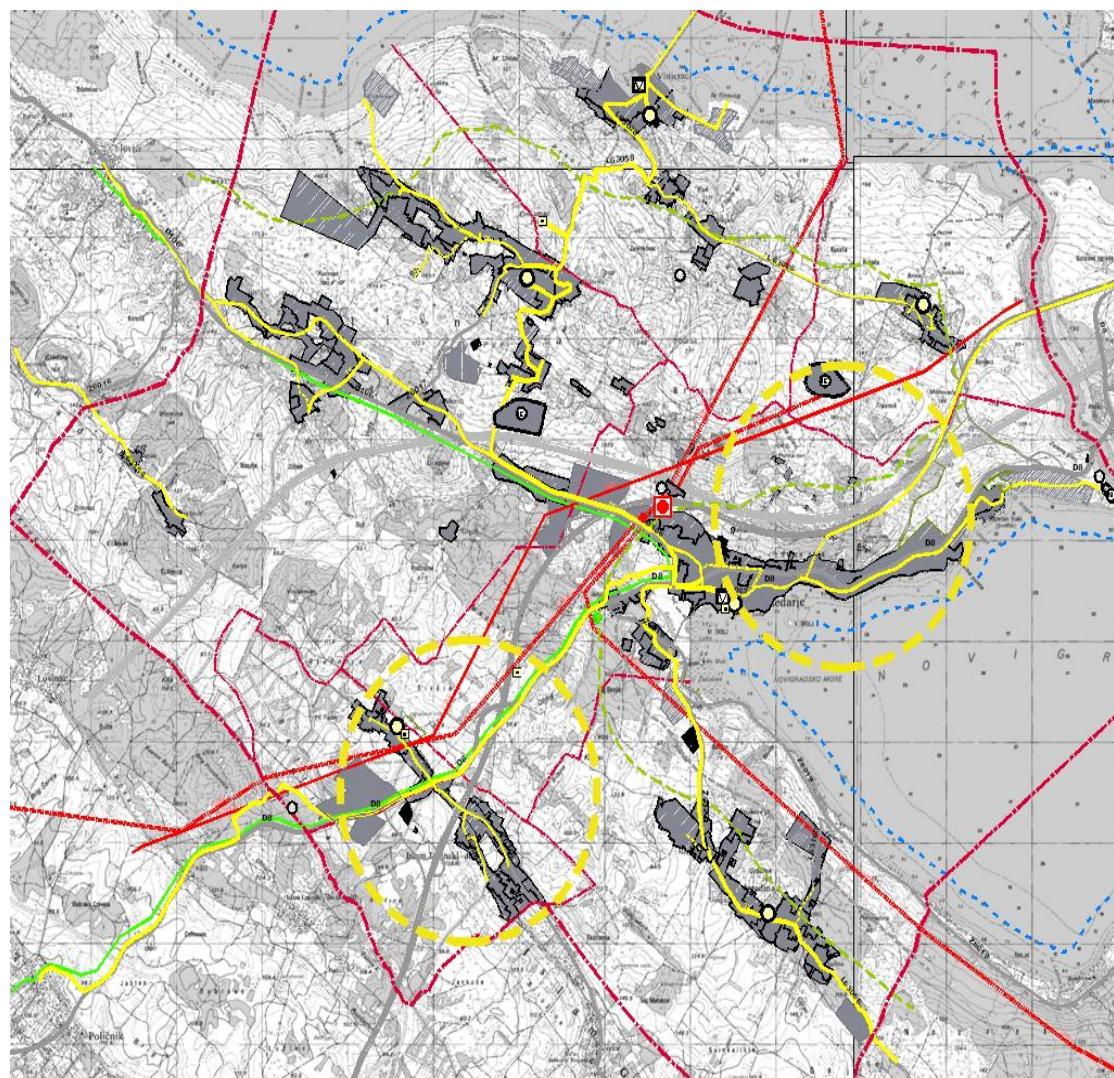
- TS110/20 (10) kV Posedarje
- te dalekovoda:
  - DV 110 kV Poličnik-Posedarje
  - DV 110 kV Posedarje-Obrovac
  - DV/KB 110 kV Posedarje-Seline

Kako bi se povećala pogonska sigurnost, potrebna je rekonstrukcija transformatorske stanice 35 kV u Selinama i Obrovcu te TS Zadar 4.

Na prostoru Općine postoji jedna privatna solarna elektrana, snage 9,99 kW, smještena je na postojeći stambeni objekt i priključena na niskonaponsku mrežu. Elektrana je puštena u pogon 15.02.2012. godine te je od tada proizvela 61.409,00 kWh, a predviđena godišnja proizvodnja je 12.600,00 kWh.

Slika 10 prikazuje energetski sustav i telekomunikacijsku mrežu na području Općine Posedarje.

Slika 10. Energetski sustav i telekomunikacijska mreža Općine Posedarje

Izvor: Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Posedarje, ožujak 2013. godine, grafički prikazi

0. GRANICE	
— — — Administrativna granica općine	
— — — Administrativna granica naselja	
— — ZOP kopno 1000 m	
— — — ZOP more 300 m	
1. ENERGETSKI SUSTAVI	
1.1 Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina	
— Lokalni plinovod	
● Plinska stanica	
1.2 Elektroenergetika	
110kV / 20kV	Dalekovod 110kV - planirani
—	Dalekovod
—	Rasklopno postrojenje
●	TS 110(35) kV - planirani
■	Površine za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora (IE)
2. POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE	
2.1 Pošta	
■	Jedinica poštanske mreže
2.2 Javne telekomunikacije	
TK	TK magistralni kabel
TK	TK korisnički i spojni kabel
TK	TK korsinički i spojni kabel - planirani
●	Mjesna centrala
□	Elektronička komunikacijska infrastruktura na samostojecim stupovima - postojeća
○	Elektronička komunikacijska infrastruktura na samostojecim stupovima - planirana

4.2.3. Komunalna infrastruktura

Prema Zakonu o komunalnom gospodarstvu u komunalne djelatnosti se ubrajaju: opskrba pitkom vodom, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda, odlaganje komunalnog otpada, održavanje javnih površina, tržnica na malo, održavanje groblja i krematorija, obavljanje dimnjačarskih poslova, javna rasvjeta i druge slične djelatnosti kojima se zadovoljavaju potrebe lokalnog stanovništva.

Komunalna infrastruktura Općine Posedarje obuhvaća:

- vodoopskrbni sustav
- odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda
- održavanje javnih površina
- tržnice na malo
- održavanje groblja

4.2.3.1. Vodoopskrbni sustav

Vodoopskrbni sustav na području Općine Posedarje održava tvrtka Vodovod d.o.o. Zadar, a Općina Posedarje ima 1,24 % udjela u temeljnog kapitalu. Na teritoriju Općine pokrivenost vodom iznosi oko 50 % što predstavlja limitirajući čimbenik ukupnog razvoja. U ljetnim mjesecima, za vrijeme trajanja turističke sezone kada se potrošnja vode povećava za pet puta, nedostatak dovoljnih količina vode predstavlja ozbiljan problem.

Duljina vodoopskrbnog sustava na dan 31. 12. 2015. godine je iznosila 56,6 km, vodoopskrbna mreža je izvedena čeličnim cijevima. Broj spojenih kućanstava na vodoopskrbni sustav u 2011. godini iznosi je 1072 kućanstva, dok je taj broj u 2015. godini narastao na 1464 kućanstva (što je porast od 36 %). Potrošnja vode po stanovniku za potrebe kućanstva na dan 31. 12. 2015. godine iznosila je $0,0976 \text{ m}^3$, a potrošnja vode po stanovniku za potrebe industrije je iznosila $0,08105 \text{ m}^3$.

Do 2003. godine iz regionalnog vodoopskrbnog sustava vodu su imali samo Posedarje i dio Islama Latinskog. Tada je pokrenut projekt izgradnje vodoopskrbnog sustava Općine Posedarje. Projektom su izgrađeni i mjesne vodovodne mreže u naseljima Podgradina, Slivnica Donja, Slivnica Gornja, Ždrilo, Vinjerac, Magaši, Srzentići, Čoze i Žunići. U planu je dovršetak izgradnje vodovodne mreže kao i rekonstrukcija vodovodne mreže u Posedarju. Posedarje ima vlastiti vodospremnik Puzalo, zapreminje 200 m^3 . U 2001. godini izgrađena je nova vodooprema Posedarje, kapaciteta 500 m^3 . Vrijednost vodospreme je 2.150.000 kuna. Na području Općine ima ukupno 5 vodosprema i 2 crpne stanice.

Sustav ne zadovoljava potrebe Općine, potrebna je djelomična rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Slivnica Gornja kako bi se osigurala nesmetana vodoopskrba potrošača tog naselja kao i rješavanje svih imovinsko-pravnih problema

i otklanjanje tehničkih nedostataka na podsustavu Ždrilo-Slivnica Gornja-Vinjerac. Jugoistočno od naselja Posedarje potrebno je izgraditi vodovodnu mrežu.

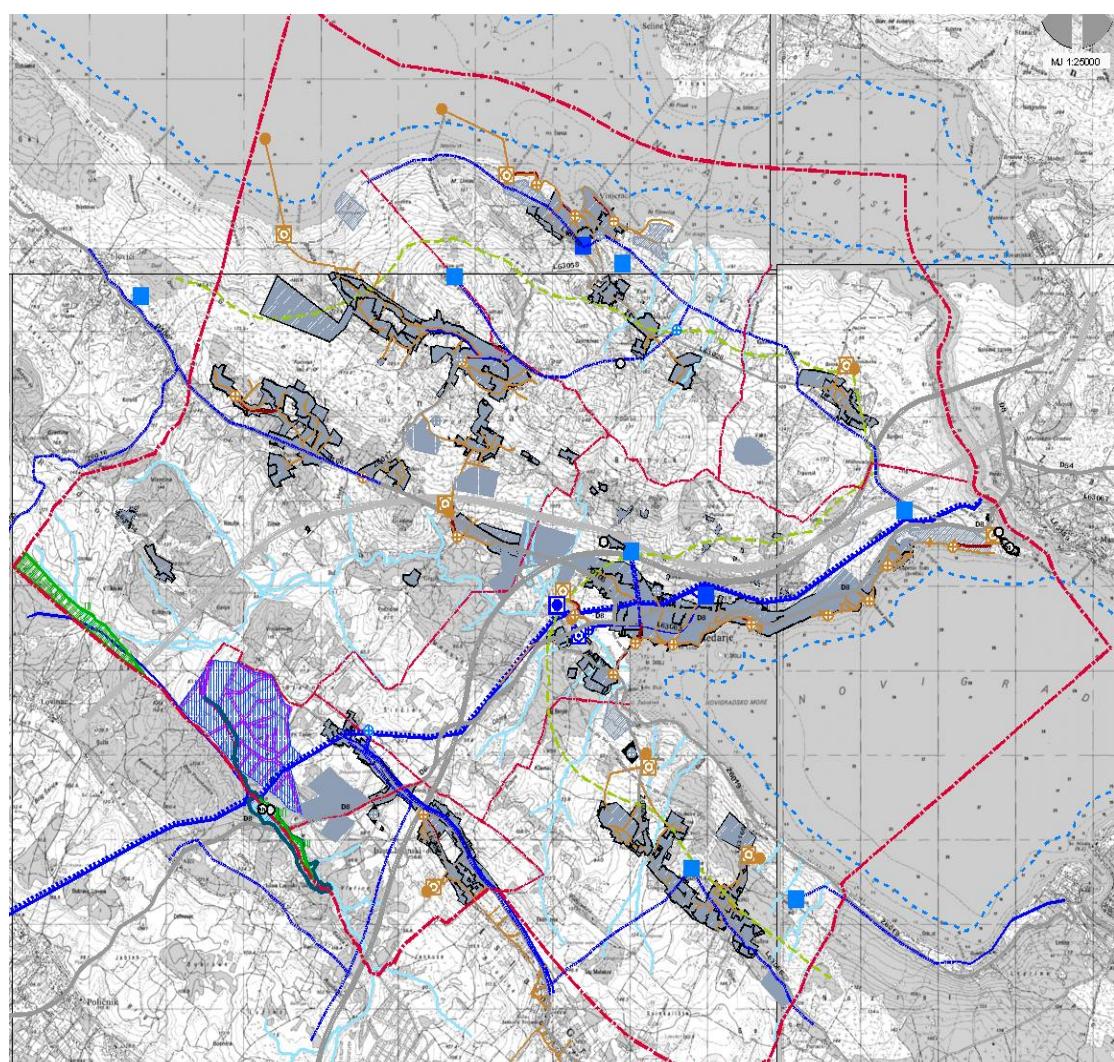
Tablica 38 prikazuje da je Općina Posedarje izdvajala veliki udio proračuna (između 6,17 % i 8,11 % proračuna) za rješavanje problema vodoopskrbe na području Općine.

Tablica 38. Proračunska sredstva Općine Posedarje za financiranje izgradnje vodovoda i opskrbe mještana vodom s hidrantom od 2013. do 2016. godine (u kn)

	2013.	2014.	2015.	Plan 2016.
Izgradnja vodovoda	152.000,00	149.020,00	420.000,00	0,00
Opskrba mještana vodom s hidrantom	730.000,00	491.800,00	200.000,00	0,00
Ukupni rashodi Općine	10.876.965,00	10.394.400,00	9.232.200,00	9.281.200,00
Udio u ukupnim rashodima	8,11 %	6,17 %	6,71 %	0 %

Izvor: II. rebalans Općine Posedarje za 2013. godinu; Plan proračuna za 2014. i 2015. godinu

Slika 11. Plan vodoopskrbe i odvodnje Općine Posedarje

Izvor: Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Posedarje, ožujak 2013. godine, grafički prikazi

4.2.3.2. Ovodnja i pročišćavanje otpadnih voda

Na području Općine Posedarje ne postoji organizirani sustav sakupljanja, pročišćavanja i dispozicije otpadnih voda. Otpadne vode iz domaćinstva i ostalih objekata na ovom području uglavnom se disponiraju u tlo ili izravno bez prethodnog pročišćavanja u obalno more. Otpadne vode se uglavnom sakupljaju u septičkim jamama, koje nisu dostatno dimenzionirane i pročišćavane. Septičke jame većinom nisu izgrađene kao vodonepropusne, pa otpadne tvari iz njih u velikoj mjeri zagađuju podzemlje i obalno more. Oborinske krovne vode i vode s prometnih površina direktno se procjeđuju u tlo, odnosno slijevaju se najkraćim putem u obalno more.

Iz tablice 39 je vidljivo da Općina Posedarje planira izdvojiti velika sredstva za izgradnju kanalizacijskog sustava.

Tablica 39. Proračunska sredstva Općine Posedarje za financiranje izgradnje kanalizacijskog sustava od 2013. do 2016. godine (u kn)

	2013.	2014.	2015.	Plan 2016.
Izgradnja kanalizacijskog sustava	287.250,00	0,00	400.000,00	2.500.000,00
Ukupni rashodi Općine	10.876.965,00	10.394.400,00	9.232.200,00	9.281.200,00
Udio u ukupnim rashodima	2,64 %	0 %	4,33 %	26,94 %

Izvor: II. rebalans Općine Posedarje za 2013. godinu; Plan proračuna za 2014. i 2015. godinu

4.2.3.3. Održavanje javnih površina

Na području Općine Posedarje površina javnih zelenih površina iznosi 15.000 m². Poslove održavanja javnih površina obavlja vlastiti komunalni pogon kao služba u okviru Jedinstvenog upravnog odjela, koji obavlja poslove iz djelokruga Općine kao jedinice lokalne samouprave, sukladno zakonima i drugim propisima. Tablica 40 prikazuje sredstva općine utrošena na održavanje javnih površina.

Tablica 40. Proračunska sredstva Općine Posedarje za financiranje održavanja javnih površina od 2013. do 2016. godine (u kn)

	2013.	2014.	2015.	Plan 2016.
Održavanje javnih površina	822.600,00	498.548,00	251.048,00	222.600,00
Ukupni rashodi Općine	10.876.965,00	10.394.400,00	9.232.200,00	9.281.200,00
Udio u ukupnim rashodima	7,56 %	4,8 %	2,71 %	2,40 %

Izvor: II. rebalans Općine Posedarje za 2013. godinu; Plan proračuna za 2014. i 2015. godinu

4.2.3.4. Tržnice na malo

Na području Općine Posedarje nalaze se 2 tržnice površine 200 m², te se na njihovoj površini može smjestiti 20 prodajnih mjesta. Tržnice se nalaze u Posedarju i Vinjercu. Namjena tržnica je prodaja voća i povrća. U Vinjercu i Posedarju nalaze se i ribarnice na otvorenom.

4.2.3.5. Održavanje groblja na području Općine Posedarje

U Općini Posedarje površina groblja iznosi 18.202 m². Na području Općine nalazi se 6 groblja: u Islamu Latinskom, Podgradini, Posedarju, dva u Slivnici te u Vinjercu. Trenutno nema slobodnih grobnih mjesta, ali u planu je proširenje mjesnog groblja Posedarje, Vinjerac i Slivnica. Grobljima upravlja Općina Posedarje, a na području Općine nema pogrebnih poduzeća.

Tablica 41. Proračunska sredstva Općine Posedarje za financiranje rekonstrukcije i održavanja groblja od 2013. do 2016. godine (u kn)

	2013.	2014.	2015.	Plan 2016.
Održavanje groblja	57.000,00	35.000,00	20.000,00	10.000,00
Rekonstrukcija groblja	69.000,00	884.000,00	330.000,00	0,00
Ukupni rashodi Općine	10.876.965,00	10.394.400,00	9.232.200,00	9.281.200,00
Udio u ukupnim rashodima	1,16 %	8,84 %	3,79 %	0,11 %

Izvor: II. rebalans Općine Posedarje za 2013. godinu; Plan proračuna za 2014. i 2015. godinu

4.2.3.6. Javna rasvjeta na području Općine Posedarje

Javna rasvjeta na području Općine broji 820 rasvjetnih tijela, vrsta izvora rasvjete u rasvjetnim tijelima su visokotlačne živine žarulje. Nema mogućnosti daljinskog upravljanja rasvjetom. Tablica 42 prikazuje izdvajanje Općine za održavanje i izgradnju javne rasvjete. Godišnja potrošnja električne energije za javnu rasvjetu se u razdoblju od 2011. do 2015. godine kretala se 447.081 - 470.175 kWh.

Tablica 42. Proračunska sredstva Općine Posedarje za financiranje izgradnje i održavanja javne rasvjete od 2013. do 2016. godine (u kn)

	2013.	2014.	2015.	Plan 2016.
Održavanje javne rasvjete	758.000,00	899.682,00	882.000,00	668.000,00
Izgradnja javne rasvjete	417.500,00	60.000,00	0,00	0,00

	2013.	2014.	2015.	Plan 2016.
Ukupni rashodi Općine	10.876.965,00	10.394.400,00	9.232.200,00	9.281.200,00
Udio u ukupnim rashodima	10,81 %	8,84 %	9,23 %	7,20 %

Izvor: II. rebalans Općine Posedarje za 2013. godinu; Plan proračuna za 2014. i 2015. godinu

4.3. Minski sumnjivo područje

Kao posljedica Domovinskog rata u Zadarskoj županiji ruralna područja zagađena minama uzrokuju niz gospodarskih i socijalnih problema. Ukupna površina minski sumnjivog područja i područja zagađenog isključivo neeksplođiranim ubojitim sredstvima u Zadarskoj županiji iznosi 60.592.550 m² (od toga se 2.284.365 m² odnosi na području zagađena isključivo neeksplođiranim ubojitim sredstvima).²⁷ Iz tablice 43 je vidljivo da su u Općini Posedarje nalazi 3,45 % minski sumnjivog prostora Zadarske županije, i 25,24 % površine zagađene isključivo neeksplođiranim ubojitim sredstvima Zadarske županije.

Tablica 43. Minski sumnjiva područja i područja zagađena isključivo neeksplođiranim ubojitim sredstvima

	Minski sumnjiva područja u m ²	Površine zagađene NUS-om cca.
Općina Posedarje	2.010.228	576.614
Zadarska županija	58.308.185	2.284.365

Izvor: HCR, 2011

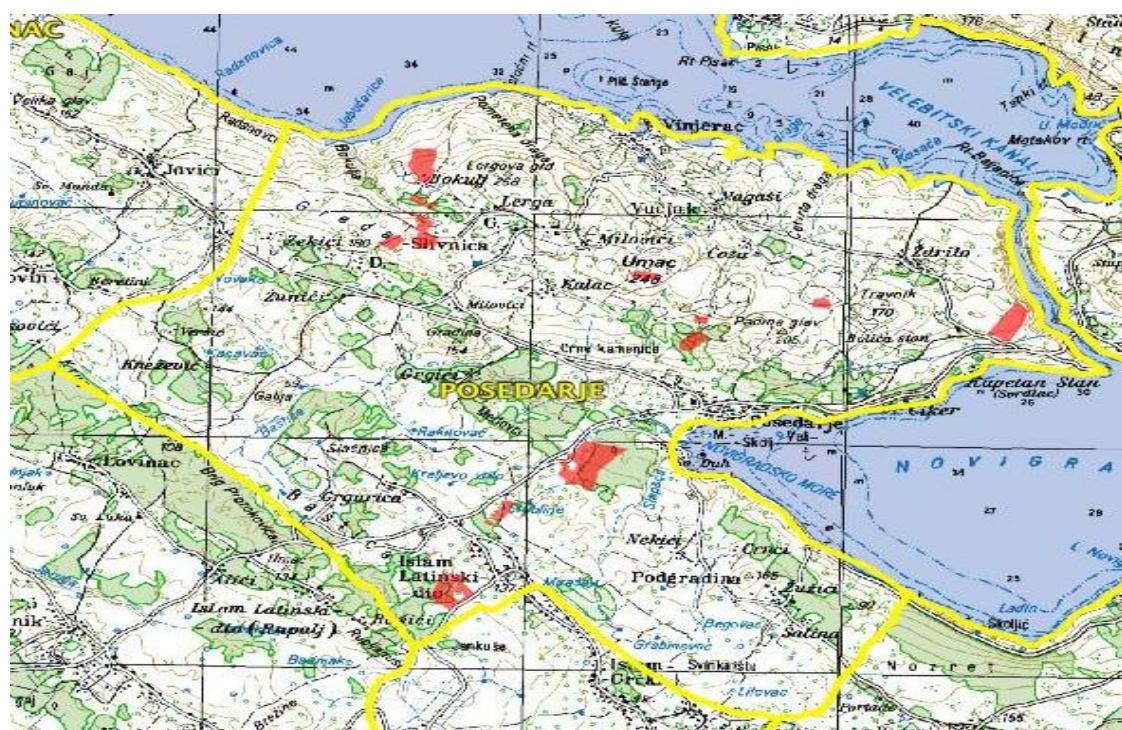
U svrhu razvoja Općine nužno je nastaviti sa kontinuiranim razminiranjem prostora, posebno onog u neposrednoj blizini stanovništva.

Slika 12 prikazuje minski sumnjivo područje na području Općine Posedarje.

---

²⁷ Program ruralnog razvoja Zadarske županije, Zadra d.o.o.

Slika 12. Minski sumnjivo područje na prostoru Općine Posedarje

Izvor: HCR; <https://misportal.hcr.hr/HCRweb/faces/simple/Map.jspx> (27.travnja.2016.)

INSTITUCIJE

5.1. Institucije regionalne i lokalne samouprave

Općina Posedarje osnovana je Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06, 16/07, 95/08 – Odluka Ustavnog suda RH, 46/10, 145/10).

Statutom Općine Posedarje se uređuje samoupravni djelokrug Općine Posedarje, njezina službena obilježja, javna priznanja, ustrojstvo, ovlasti i način rada tijela Općine, način obavljanja poslova, oblici neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju, način provođenja referendumu u pitanjima iz samoupravnog djelokruga, mjesna samouprava, ustrojstvo i rad javnih službi te suradnja s drugim jedinicama lokalne i područne samouprave.

Općina Posedarje u samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima:

- uređenje naselja i stanovanje
- prostorno i urbanističko planiranje
- komunalno gospodarstvo
- brigu o djeci
- socijalnu skrb
- primarnu zdravstvenu zaštitu
- odgoj i osnovno obrazovanje
- kulturu, tjelesnu kulturu i šport
- zaštitu potrošača
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša
- protupožarnu zaštitu i civilnu zaštitu
- promet na svom području i

ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Dan Općine Posedarje se svečano slavi na blagdan Sv. Duha.

Općina Posedarje ima grb i zastavu. Grb Općine ima sljedeći izgled: u plavome iz zlatno/žute krune izrasta srebrno/bijelo okrunjena guska, oko vrata zlatno/žuti prsten s medaljom. Zastava Općine je plave boje sa žuto obrubljenim grbom Općine u sredini.

Slika 13. Zastava Općine Posedarje

Izvor: Željko Heime , 10. travnja 2009

Tijela Općine su Općine su Općinsko vijeće i Općinski načelnik.

Općinsko vijeće predstavničko je tijelo građana i tijelo lokalne samouprave koje donosi odluke i akte u okviru prava i dužnosti Općine te obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim Statutom. Općinsko vijeće ima predsjednika i dva potpredsjednika, i broji 13 vijećnika.

Općinski načelnik je nositelj izvršne ovlasti u Općini. Općinski načelnik je odgovoran za ustavnost i zakonitost obavljanja poslova koji su u njegovom djelokrugu i za ustavnost i zakonitost akata upravnih tijela Općine.

Radna tijela Općinskog vijeća su:

- Komisija za izbor i imenovanja,
- Komisija za Statut, Poslovnik i normativnu djelatnost,
- Mandatna komisija,
- Odbor za poljoprivredu i poduzetništvo,
- Odbor za obrazovanje, kulturu i šport
- Odbor za prostorno uređenje i zaštitu okoliša, urbanizam, turizam i pomorsko dobro

Prihodi Općine Posedarje su:

- općinski porezi, prirez, naknade, doprinosi i pristojbe, u skladu sa zakonom i posebnim odlukama Općinskog vijeća,
- prihodi od imovine i imovinskih prava u vlasništvu Općine,
- prihod od trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u vlasništvu Općine odnosno u kojima Općina ima udjele,
- prihodi od koncesija,
- novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje koje propiše Općina u skladu sa zakonom,
- udio u zajedničkim porezima i dodatni udio u porezu na dohodak za decentralizirane funkcije prema posebnom zakonu,

- sredstva pomoći i dotacije Republike Hrvatske predviđena u Državnom proračunu i
- drugi prihodi određeni zakonom.

Planovi koje je izradila Općina Posedarje su:

- Prostorni plan uređenja Općine Posedarje (studenzi 2007. godine), odnosno izmjene i dopune prostornog plana iz 2013. godine. Prikazuju koncepciju, oblike i načine korištenja prostora te predstavlja dugoročnu osnovu uređenja prostora kako bi se omogućio razvitak svih subjekata, zaštite prirodne i graditeljske vrijednosti i osigurao prostor komunalne infrastrukture.
- Strateški plan razvoja Općine Posedarje, prikazuje utvrđene prioritete razvoja i mјere koje je potrebno poduzeti za postizanje zadanih ciljeva kao i definiranje pojedinačnih projekata razvoja za Općinu Posedarje.
- Plan upravljanja pomorskim dobrom za 2016. godinu, kojim se uređuje plan redovitog upravljanja pomorskim dobrom, sredstva za redovito upravljanje pomorskim dobrom, popis djelatnosti iz Jedinstvenog popisa djelatnosti koje se mogu obavljati na području Općine Posedarje, mikrolokacije za obavljanje djelatnosti.

Javna priznanja Općine su:

- Nagrada za životno djelo Općine Posedarje,
- Nagrada Općine Posedarje,
- Plaketa Općine Posedarje,
- Grb Općine Posedarje,
- Priznanje počasnog građanina Općine Posedarje

Općinsko vijeće odlučuje o dodjeli javnih priznanja Općine, a javna priznanja dodjeljuju se na Dan Općine.

5.1.1. Trgovačka društva s vlasničkim udjelom Općine Posedarje

Općina Posedarje ima vlasnički udjel u tri trgovačka društva. Trgovačka društva u vlasništvu Općine prikazana su u tablici 45.

Tablica 44. Popis trgovačkih društava s vlasničkim udjelima Općine Posedarje

Naziv trgovačkog društva	Liburnija d.o.o.	Vodovod d.o.o.	Čistoća d.o.o.
Pravni oblik	d.o.o.	d.o.o.	d.o.o.
Godina osnivanja	1996.	1996.	1996.
NKD 2007	4931	3600	3811
Ukupni temeljni kapital trgovačkog društva (u kn)	22. 810.800,00	159.483.800,00	9.239.600,00
Vrijednost udjela (u kn)	666.075,36	1.977.600,00	265.176,52
Udio vlasništva u postotku	2,92 %	1,24 %	2,87 %

Broj zaposlenika 31. 12. prethodne godine	250	285	306
Planirane investicije (u kn)	0	35 406 335	0
Realizirane investicije (u kn)	0	0	0

Izvor: Financijski izveštaji Liburnije d.o.o., Vodovod d.o.o., Čistoća d.o.o. za 2014. godinu

5.1.2. Ustanove s vlasničkim udjelom Općine Posedarje

Općina Posedarje je jedini osnivač i ima 100 % vlasnička prava u dječjem vrtiću Cvrčak.

Tablica 45. Popis ustanova s vlasničkim udjelom Općine Posedarje

Naziv trgovačkog društva	Dječji vrtić Cvrčak
Pravni oblik	Odgojno-obrazovna
Godina osnivanja	2011.
NKD 2007	85.11
Udio vlasništva u postotku	100% u vlasništvu Općine Posedarje
Broj zaposlenika 31. 12. prethodne godine	14

Izvor: Općina Posedarje

5.1.3. Članstva i partnerstva

LAG Bura osnovan je 2012. godine i obuhvaća područje Zadarske županije za primjenu procedura EU LEADER mjere Programa ruralnog razvoja. Općina Posedarje jedna je od 9 jedinica lokalne samouprave koje su članice LAG-a. Cilj LAG-a je mobiliziranje i provedba aktivnosti koje doprinose gospodarskom razvoju ruralnih zajednica kroz lokalna partnerstava.

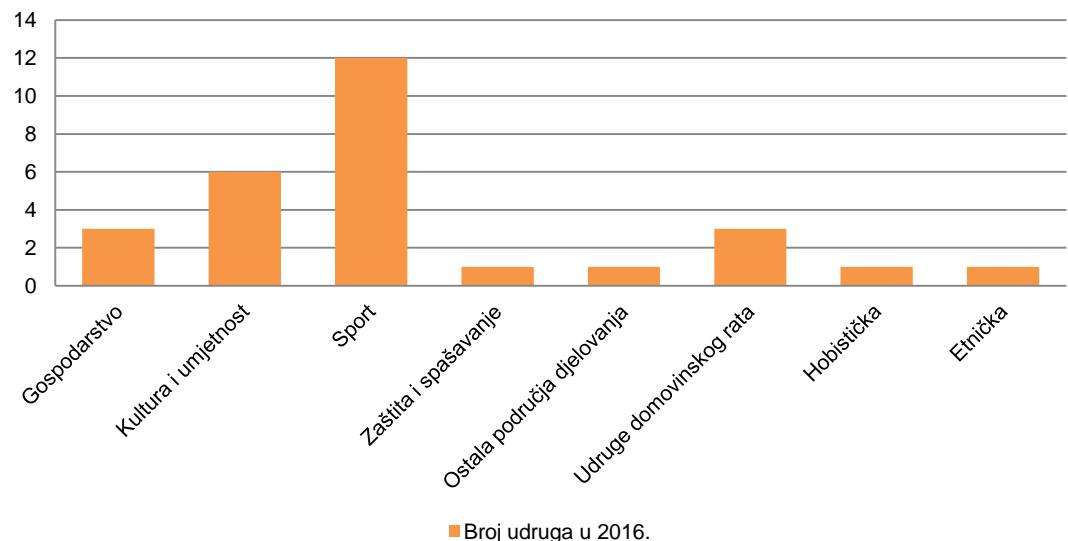
U siječnju 2016. godine osnovana je lokalna inicijativa u ribarstvu Tri mora. Lokalna inicijativa u ribarstvu je partnerstvo predstavnika gospodarskog, civilnog i javnog sektora. Navedena inicijativa osnovana je na području Grada Obrovca i Općina Jasenice, Novigrad, Poličnik, Posedarje, Ražanac i Starigrad. Lokalna inicijativa u ribarstvu Tri mora, sa sjedištem u Posedarju, osnovana je kako bi stekla status Lokalne akcijske grupe u ribarstvu

5.2. Civilno društvo

Prema Registru udruga Ministarstva uprave 2016. godine na području Općine Posedarje nalazilo se 28 udruga različitog područja djelovanja. One koje se financiraju iz proračuna Općine obuhvaćaju sljedeća područja: kultura i umjetnost, zaštita i spašavanja, sport i ostala područja djelovanja.

U grafikonu 22 navedeni su podatci o području djelovanja svih registriranih udruga koje su na dan 29. travnja 2016. godine nalazile u registru kao aktivne bez obzira na njihov trenutni status koji se odnosio na valjanost mandata i usklađenost statuta.

Grafikon 22. Broj udruga po područjima djelatnosti u Općini Posedarje na dan 29. travnja 2016. godine

Izvor: <https://registri.uprava.hr>

Od ukupno 28 udruga na području Općine Posedarje, njih 14 financiraju se iz proračuna Općine. U sljedećoj tablici prikazan je pregled udruga financiranih iz proračunskih sredstava Općine Posedarje za 2014. godinu.

Tablica 46. Udruge sa područja Općine Posedarje koje su se financirale iz proračuna Općine u 2014. godini

Kategorija	Udruga	Iznos potpore
Zaštita i spašavanje	DVD Posedarje	100.000,00
Kultura i umjetnost	KUD Sv. Kuzma i Damjan	5.000,00
	KUD Sokolovi	5.000,00
	HAK Posedarje	5.000,00
	Udruga Posedarje Moje	5.000,00
Sport	NK Hrvatski Vitez	127.500,00
	NK Podgradina	97.500,00
	Odbojkaški klub Posedarje	10.000,00
	Boćarski klub Podgradina	10.000,00
	Boćarski klub Slivnica	10.000,00
	Boćarski klub Sv. Nikola	10.000,00
	MNK Grgurice	5.000,00
	MNK Slivnica	7.000,00
	Kinološka udruga Posedarje	5.000,00

Izvor: Plan proračuna Općine Posedarje za 2014. godinu

SWOT ANALIZA

Gospodarstvo

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> Klimatski uvjeti povoljni za razvoj turizma Klimatski uvjeti za izgradnju sunčanih elektrana Neposredna blizina međunarodne zračne luke Zadar Izvrsna cestovna povezanost, postojanje dva izlaza s autoceste A1 na području Općine Rast broja stanovnika na posljednjem popisu stanovništva 2011. godine Pozitivni migracijski trendovi Povećanje broja radno sposobnog stanovništva Pad broja nezaposlenog stanovništva Predviđene površine za poslovne zone Broj postojećih poljoprivrednih gospodarstava na području Općine Velike ravne poljoprivredne površine pogodne za strojnu obradu, osobito pogodne za uzgoj voćnih vrsta Atraktivna dodatna turistička ponuda koja uključuje lov, bicikлизam, sportove na vodi Turističke manifestacije 	<ul style="list-style-type: none"> Mali udio samozaposlenog stanovništva u ukupno zaposlenom stanovništvu (7,14 %) Opadanje poduzetništva na području Općine Nedovoljna razvijenost poslovnih zona Nedovoljna iskorištenost obnovljivih izvora energije Nepostojanje institucija za razvoj poduzetništva-poslovnih inkubatora Nepovoljna gospodarska struktura-prevladavaju radno intenzivne djelatnosti Nepostojanje povezanosti željezničkim prometom Nerazvijeni pomorski promet kao oblik putničkog prijevoza i vida turističke ponude Nedovoljna valorizacija kulturne i prirodne baštine Starenje stanovništva Stagnacija prirodnog prirasta Nepovoljna obrazovna struktura stanovništva Veliki broj poljoprivrednih parcela s malom površinom (ispod 3 ha) Mala iskorištenost kapaciteta za uzgoj stoke (livade i krški pašnjaci) Nedovoljna valoriziranost i zaštićenost poseđarskog pršuta Ne postoji nautička marina Pad broja dolazaka i noćenja turista Prevelika orientiranost na kupališni turizam Nedovoljna iskorištenost mogućnosti uzgoja školjaka
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> Uključenost u LAG Bura Postojanje dugoročnih planova izgradnje jadranske brze željeznice koja bi prolazila kroz Općinu Blizina emitivnih turističkih tržišta Nestabilna politička situacija u konkurentnim turističkim destinacijama na Mediteranu Veliki broj niskotarifnog zračnih linija u zadarsku zračnu luku Razvijanje ruralnog i aktivnog turizma Usklajivanje poljoprivredne proizvodnje s potrebama u turizmu Blizina nacionalnih parkova, parkova prirode i Cerovačkih pećina omogućava razvoj turizma Postojeća infrastruktura pogodna je za razvoj sve popularnijeg ruralnog cikloturizma Mogućnost povlačenja sredstava iz EU i nacionalnih fondova za razvoj ruralnih područja 	<ul style="list-style-type: none"> Starenje stanovništva Demografsko slabljenje stanovništva (nepovoljna dobitna struktura) Veliki udio stanovništva s mirovinama Neplanskim gospodarskim razvojem može se zagaditi prostor Općine čime se dovodi u pitanje mogućnost razvoja "eko" gospodarstva i turizma Pojačanje nepovoljnih klimatskih uvjeta se može negativno odraziti na poljoprivredu Pojava novih oblika terorizma, što se može negativno odraziti na turizam Snažna konkurenčija drugih Općina Česte promjene nacionalnih politika

Društvene djelatnosti

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Na području Općine postoji vrtić, koji ima jasličku grupu i 2 vrtičke • Postoji mogućnost osnovnoškolskog obrazovanja • Omogućen školski prijevoz za osnovnoškolce, te sufinanciranje prijevoza za srednjoškolce • Porast proračunskih sredstava namijenjenih financiranju predškolskog odgoja i ostalog školstva • Veliki broj kulturno povijesnih dobara • Postojanje već tradicionalnih manifestacija • Postojanje zdravstvene ustanove za pružanje primarne zdravstvene zaštite • Postojanje stomatološke ordinacije na području Općine • Postojanje ljekarne na području Općine • Veliki broj sportskih udruga na području Općine • Postojanje DVD-a Posedarje • Aktivan sektor civilnog društva (28 registriranih udruga) 	<ul style="list-style-type: none"> • Porast broja korisnika naknada socijalne skrbi • Nepostojanje programa i ustanova socijalne skrbi na području Općine • Velik udio starog stanovništva • Nepostojanje privatnih ili državnih domova za starije i nemoćne na području Općine • Smanjenje broja djece do 6 godina na području Općine • Vrtiću potrebno opremanje i sanacija, posebice sobe za boravak i dvorišta • Nedovoljna informatička opremljenost osnovne škole • Onemogućeno srednjoškolsko obrazovanje na području Općine • Onemogućeno visokoškolsko obrazovanje na području Općine • Nedostatak mogućnosti za dodatno i dopunsко obrazovanje • Nedostatna iskorištenost kulturnih dobara za posjete i razgledavanja • Potrebbni veliki građevinski zahvati na pojedinim kulturnim dobrima • Nedovoljno istraženi povijesni lokaliteti (Gradina, Vespeljevac, župna crkva Sv. Nikole) • Nedostupnost zdravstvene usluge vikendom • Potrebna bolja opremljenost i sanacija zdravstvene ustanove • Nepostojanje veterinarske ustanove na području Općine • Loše stanje sportske infrastrukture, posebice stadiona Gordan Demo čije stanje ugrožava članove nogometnog kluba • Ne postojanje policijske postaje i javne vatrogasne postrojbe na području Općine • Nedostatak prostora za druženje mladih • Nedostatak društvene infrastrukture poput knjižnice, kina i muzeja
PRIlike	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • Valorizacija kulturnih dobara i tradicije na području Općine • Mogućnost povezivanja s drugim jedinicama lokalne samouprave u okolini na bazi kulture • Uređenje postojećih i raspoloživih, a neadekvatno iskorištenih objekata za obrazovne, kulturne i rekreativne programe i sadržaje • Suradnja i zajedničke inicijative sa predstvincima civilnog sektora • Financiranje programa i projekata društvene infrastrukture putem fondova EU, osobito za ruralni prostor 	<ul style="list-style-type: none"> • Propadanje kulturno povijesnih spomenika zbog neadekvatne brige o njima • Neadekvatnim pružanjem zdravstvene skrbi može doći do propadanja zdravstvenog stanja stanovništva, te njihovog odlaska u veća središta s boljom zdravstvenom zaštitom • Udaljenost srednjih i visokoškolskih ustanova pridonosi odjelu stanovništva • Gašenje područnih škola zbog smanjenog broja upisane djece • Nerazumijevanje lokalnih vlasti i zajednice za aktivnosti, metode i rezultate koje žele ostvariti udruge civilnog društva

Zaštita okoliša i infrastruktura

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> Nepostojanje značajnih zagadivača na području Općine Organizirano prikupljanje otpada putem poduzeća Čistoća Postoji organizirano prikupljanje papira, kartona i plastike Postoji reciklažni centar u odlagalištu Diklu s mogućnošću prihvata električnog, električnog i glomaznog otpada Postojanje područja očuvanja značajno za vrste i stanične tipove prema NATURA-i 2000 Postojanje spomenika prirode Zeleni hrast Značajan broj zaštićenih i ugroženih vrsta koji obitavaju na području Općine Velika površina prekrivena šumama Postojanje tržnica na malo Organizirano održavanje javnih površina 	<ul style="list-style-type: none"> Nepostojanje plana gospodarenja otpadom Općine Nepostojanje specijaliziranog mesta za prihvat otpadnog otpada Postojanje neutvrđenog broja divljih odlagališta Izostanak edukacije lokalnog stanovništva o zaštiti okoliša Ne postoji akt o nerazvrstanim cestama kojim bi se uredilo upravljanje i izgradnja nerazvrstanih cesta Loša brzina Interneta Potrebna rekonstrukcija djela energetske infrastrukture Nepotpuna pokrivenost Općine vodovodnim sustavom Potrebna rekonstrukcija vodovodne mreže Ne postoji sustav sakupljanja i pročišćavanja otpadnih voda Septičke jame nisu vodonepropusne, postoji mogućnost zagađenja obale Nedostatak slobodnih grobnih mjesta Zagađenost prostora minama Nemogućnost digitalnog upravljanja javnom rasvjetom
PRIЛИKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> Podizanje ekološke svijesti Dostupnost eksternih sredstava za primjenu mјera zaštite okoliša i razvoj infrastrukture Izgradnja i sanacija regionalnog odlagališta otpada u standardima EU legisative Racionalizacija javne rasvjete i primjena mјera smanjenja potrošnje električne energije Raspoloživa sredstva za financiranje infrastrukture putem sredstava za ruralni razvoj Izvrsna kakvoća mora 	<ul style="list-style-type: none"> Nezainteresiranost lokalne zajednice za edukacije o razvrstavanju otpada i zaštiti okoliša Nepoštvivanje zakonskih regulativa od strane stanovništva i poslovnih subjekata Nedovoljna kontrola zaštite okoliša Pojava novih divljih odlagališta otpadom Promjena državne politike gospodarenja otpadom, upitni regionalni centri za gospodarenje otpadom

VIZIJA I STRATEŠKI CILJEVI

VIZIJA OPĆINE POSEDARJE

Vizija Općine Posedarje predstavlja strateške razvojne smjernice za petogodišnje razdoblje. Predložena vizija ima svoj kontinuitet u definiranom razdoblju i odnosi se na ključne točke u razvoju. Vizija Općine Posedarje za razdoblje 2016.-2020. glasi:

Život po mjeri čovjeka koji proizlazi iz sinergije lokalnih proizvoda i tržišta utemeljenog na održivoj poljoprivredi, prometnoj povezanosti, prirodnim resursima i posedarskoj tradiciji

Općina će se razvijati na temeljima strateških ciljeva proisteklih iz vizije koja se referira na prethodno identificiranim lokalnim resursima Općine. Vizija Općine posljedica je detaljne analize trendova i stanja na osnovu kojih se definirao smjer u kojemu se ovo područje treba razvijati u nadolazećem periodu. U izradi analize stanja sudjelovali su dionici analiziranog područja, dok je na radnim skupinama svaki sudionik, predstavljajući sektor iz kojeg dolazi, iznio svoju viziju razvoja Općine. Također je detaljno preispitan sadržaj Analize stanja koji pruža detaljan uvid u demografiju, gospodarstvo, društvene djelatnosti, infrastrukturu i zaštitu okoliša Općine. Na temelju SWOT analize izdvojene su točke koje zbog svoje važnosti i težine predstavljaju osnovu za daljnji razvoj analiziranog područja i njegove okoline.

Vizija Općine Posedarje za petogodišnje razdoblje predstavlja usmjerenje prema dalnjem razvoju poljoprivrede (posebice voćarstva, vinogradarstva i maslinarstva), prerađivačke industrije, turizma te očuvanja prirodnih resursa. Implementacija vizije osigurati će razvoj i zaštitu prostora dobrim upravljanjem komunalnom infrastrukturom, davanjem podrške socijalnoj skrbi građana, promicanjem kulturnih i sportskih događanja, promicanjem poduzetništva i osiguravanjem uvjeta za razvoj poljoprivredno-prerađivačke proizvodnje s naglaskom na tradicionalne i lokalno prepoznatljive kulture ovoga područja.

Vizijom se predviđa snažno povezivanje poljoprivrede i turizma, i to kroz plasman poljoprivrednih proizvoda kroz ponudu na području Općine te plasmana primarnih proizvoda kroz prerađivačku proizvodnju koja se planira odvijati u Općini.

Navedenu viziju Općina Posedarje postići će djelovanjem kroz prioritetne mjere kojima će dugoročno pridonijeti razvoju područja. Mjere su detaljno opisane u nastavku. Kako bi se one na ispravan način valorizirale i doprinijele održivosti ključnih sektora koji djeluju na području Općine Posedarje zaključeno je naglasak staviti na iskorištavanje prirodnih resursa Općine.

STRATEŠKI CILJEVI OPĆINE POSEDARJE

Strateški ciljevi predstavljaju smjernice po kojima će jedinice lokalne samouprave (JLS) usmjeravati razvoj svoje jedinice. Strateški ciljevi oblikovani su kao rezultat rasprava na radnim skupinama i temelje se na sagledavanju uvjeta u okruženju te spoznaje iz izrađene analize stanja. Strateški su ciljevi definirani i usmjereni na razvoj pojedinih sektora te utemeljeni na dostupnim resursima Općine Posedarje. Strateški ciljevi pružaju mogućnost valorizacije neiskorištenih resursa.

Na temelju izrađene analize stanja, odrađenih radnih skupina i definirane SWOT analize u Općini Posedarje definirani su sljedeći strateški ciljevi:

Strateški cilj 1: Razvoj gospodarstva utemeljenog na resursima mikroregije

Najveći potencijal za doprinos rasta gospodarstva u Općini Posedarje ima poljoprivreda, uključujući voćarstvo i stočarstvo, no uz nju svakako treba istaknuti i turizam, prerađivačku djelatnost i marikulturu. Strateškim ciljem 1 stvaraju se preduvjeti za razvoj sektora poljoprivrede, turizma i drugih djelatnosti.

Područje Općine svojim prirodnim obilježjima pogodno je za poljoprivrednu proizvodnju, koja za lokalno stanovništvo predstavlja važan izvor drugog dohotka. Iako je raspoloživo poljoprivredno zemljište veliko 585 ha, realizacija ovog strateškog cilja doprinijet će razvoju poljoprivrednih aktivnosti na području Općine. Kulture koje imaju dugu tradiciju uzgoja te najveći značaj na području Općine su: vinova loza, maslina, jabuke i breskve. Planirano je tržišno usmjereno voćarskih proizvoda te udruživanje malih poljoprivrednika u svrhu jačanja vrijednosti proizvoda. Plan je izraditi i obnoviti zemljišne knjige i okrupniti zemljište, što će doprinijeti povećanom broju poljoprivrednika, također će se poticati razvoj ekološke proizvodnje (edukacije o ekološkoj proizvodnji i mogućnosti korištenja EU fondova), što će se manifestirati izravnim doprinosom u ponudi i kvaliteti proizvoda koji će se integrirati u turističku i gastronomsku ponudu Općine Posedarje, ali i okolnih općina. Podizanjem ekološke svijesti i održive poljoprivrede te primjenom novih znanja i tehnologija povećala bi se vrijednost novonastalih proizvoda.

Područje Općine ima povoljne uvjete za obradu i proizvodnju pršuta. Prirodni uvjeti kao što su bura, koja pušući s Velebita donosi mirise začinskog bilja, te sol posedarski pršut čine specifičnim. Cilj je zaštiti tradicionalni ugled posedarskog pršuta te stvoriti dodanu vrijednost proizvoda.

Strateškim ciljem 1 potiče se razvoj turizma koji će obuhvatiti razvoj infrastrukture u turističke svrhe te proširenje turističke ponude. Turizam kao jedna od odrednica razvoja doprinijet će punoj iskorištenosti poljoprivrednih resursa kao i razvoju društvene infrastrukture. Ovim će se strateškim ciljem doprinijeti većoj prepoznatljivosti destinacije i kvaliteti sadržaja koji se mogu ponuditi turistima. U nadolazećem periodu uredit će se turističko rekreativne rute, urediti i proširiti obala te izgraditi šetnice prema kulturnim dobrima.

Kroz strateški cilj 1 predviđeno je ulaganje u razvoj poslovne infrastrukture, prvenstveno poslovno-proizvodnih zona. Razvoj poslovno-proizvodnih zona doprinijet će povećanju investicijske aktivnosti na području Općine Posedarje te posljedično tome do poboljšanja ekonomskog i socijalnog stanja stanovništva.

Strateški cilj 2: Unaprjeđenje i razvoj društvene infrastrukture

Podizanje kvalitete života stanovništva Općine postići će se i ulaganjem i poticanjem projekata i programa u području društvene infrastrukture. Razvojem društvene infrastrukture želi se stanovnicima osigurati odgovarajući pristup različitim uslugama i oblicima obrazovanja, kulture te sporta i rekreacije.

Poboljšanjem društvene infrastrukture osigurat će se uravnotežen razvoj Općine. Poboljšanje društvene infrastrukture u ruralnim područjima od izuzetne je važnosti za vitalnost svakog područja, jer pružanje usluga i izvršavanje osnovnih funkcija sve više preuzima ulogu u razvoju određenog naselja. U tom području Općina planira dodatno iskorištanje prostora društvenog doma. Kako bi se unaprijedila kulturna ponuda sadržaja koji su na raspolaganju stanovnicima, Općina će u okviru svoje kulturne politike i upravljanja kulturnim razvitkom ulagati u dovršetak izgradnje društvenog doma u naselju Slivnica. Osim značaja za kulturni razvoj stanovnika, objekt se može koristiti za razne specijalizirane radionice i edukacije.

Strateški cilj 2 ima utjecaj i na razvoj i poboljšanje sveukupne demografske slike Općine. Na području Općine Posedarje u 2001. je bilo 309 djece starosti do 6 godina, dok se taj broj u 2011. godini smanjio na 251 dijete. U tom segmentu Općina namjerava uložiti svoje napore u razvoj i odgoj najmladih stanovnika rekonstrukcijom zgrade dječjeg vrtića. Vrtiću je potrebna sanacija sobe za boravak djece te dvorišta. Time će se ispuniti jedan od uvjeta za smanjenje depopulacije stanovništva, osobito mladih obitelji s djecom i jedan od osnovnih kriterija za život u zajednici. Mjerom unutar strateškog cilja 2 planirana je sanacija zgrade nogometnog kluba Hrvatski vitez Posedarje, postojeće stanje stadiona predstavlja opasnost za sve neposredne korisnike. Sanacijom zgrade nogometnog kluba Hrvatski vitez ponudit će se sadržaj koji će na prikladan način zadovoljiti sportsko-rekreacijske potrebe stanovnika i na taj način dati doprinos stanovnicima u brizi za zdravlje, te aktivnom iskorištanju slobodnog vremena.

Općina planira prenamjenu zgrade bivše zgrade poljoprivredne zadruge, u čiju svrhu je izrađen projekt vatrogasnog doma (DVD-a Posedarje) s konferencijskom salom. Općina za ideju ima i izgradnju stambene zone Jurjevac, gdje bi priliku za stambeno zbrinjavanje dobili mlađi, obitelji, branitelji i ostali stanovnici. Uokviru ovog cilja izradit će se i UPU²⁸ za stambenu zonu Krši. Provedba strateškog cilja 2 doprinijet će smanjenju depopulacije i iseljavanja domicilnog stanovništva.

---

²⁸ UPU- urbanistički plan uređenja

Strateški cilj 3: Očuvanje prirodnih resursa i unaprijeđenje lokalne infrastrukture

Strateškim ciljem 3 unaprijedit će se javna infrastruktura Općine Posedarje u svrhu poboljšanja kvalitete života stanovnika i zaštite prirodnih bogatstava.

Na području Općine Posedarje nije svim stanovnicima omogućeno korištenje vodovodne infrastrukture stoga je u svrhu postizanja osnovnih uvjeta za život potrebna izgradnja i rekonstrukcija vodospreme Vinjerac, izgradnja tlačno gravitacijskog cjevovoda spoj mjesna mreža-vodosprema Vinjerac te rekonstrukcija mjesne vodovodne mreže u Posedarju (izrada projektnog zadatka za vodovodni pravac Bolići-Čiker i vodospremu Svrdlac). Navedeni će projekti doprinijeti povećanju kvalitete komunalnih usluga u Općini Posedarje, a na taj način i povećanju kvalitete života stanovništva.

Zaštita okoliša poprilično je širok pojam čiji su programi djelovanja sastavni dio horizontalnih strategija. U tom je smislu ona neodvojiva od gospodarstva, društvenih djelatnosti i sveukupne infrastrukture u zajednici. Jedno od pitanja povezano s okolišem predstavlja i sustav pročišćavanja otpadnih voda. Na području Općine Posedarje ne postoji sustav pročišćavanja otpadnih voda, a upravo ovim strateškim ciljem planira se izgradnja zapadnog sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja Posedarje.

Jedna je od determinanti održivog razvitka ulaganje u izgradnju prometne infrastrukture. Na temelju lokalne potražnje za prometnim uslugama definirana je izgradnja nogostupa u naselju Podgradina, Islam Latinski te na pravcu Jurjevac - Sv. Duh Posedarje. Izgradnjom nogostupa lokalnom stanovništvu omogućit će se nesmetano kretanje odvojeno od kolnika čime će se povećati sigurnosni uvjeti u cestovnoj zoni. Ovim strateškim ciljem planirana je izgradnja i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta Općine Posedarje.

Strateškim ciljem 3 utjecat će se i na problem nedostatnih grobnih mjesta proširenjem mjesnih groblja u Posedarju, Vinjercu i Slivnici.

PRIORITETI I MJERE

U prethodnom poglavlju predstavljena je vizija Općine Posedarje za buduće petogodišnje razdoblje iz koje su izvedena tri strateška cilja. U ovom poglavlju razraditi će se prioriteti za navedene strateške ciljeve te mjere koje je definirala Općina.

U nastavku je prikazana shema vizije, ciljeva i prioriteta Općine Posedarje.

Vizija	Život po mjeri čovjeka koji proizlazi iz sinergije lokalnih proizvoda i tržišta utemeljenog na održivoj poljoprivredi, prometnoj povezanosti, prirodnim resursima i posedarskoj tradiciji					
Ciljevi	1.	Razvoj gospodarstva utemeljenog na resursima mikroregije	2.	Unaprjeđenje i razvoj društvene infrastrukture	3.	Očuvanje prirodnih resursa i unaprjeđenje lokalne infrastrukture
Prioriteti	1.1	Razvoj i unaprjeđenje poljoprivredne djelatnosti	2.1	Izgradnja i održavanje društvene infrastrukture na području Općine	3.1	Razvoj cestovne i pomorske infrastrukture
	1.2	Razvoj turističke infrastrukture			3.2	Izgradnja i unaprjeđenje vodoopskrbe te pročišćavanja otpadnih voda
	1.3	Razvoj gospodarske infrastrukture u svrhu poticanja MSP-a ²⁹			3.3	Unaprjeđenje ostalih oblika komunalne infrastrukture

Izvor: Obrada autora

Sljedeći korak nakon određivanja prioriteta je razrađivanje mjer koje će dovesti do uspješne provedbe prioriteta, čime će se ostvariti navedeni strateški ciljevi. Mjere razvoja definiraju se prema resursima prostora, ljudi, vremena i novca. One usmjeravaju izvedbu razvojnog programa i jedan su od najvažnijih dijelova Strateškog razvojnog programa.

Strateški razvojni program Općine Posedarje sadržava razrađene mjeru koje su navedene u ovom dokumentu. Kako je svaku projektnu mjeru potrebno detaljno razraditi, u komunikaciji s Naručiteljem usuglašavaju se sve relevantne informacije povezane s pojedinim projektnim mjerama. Sve mjeru razvoja koje su definirane s Naručiteljem razrađuju se u softveru u svrhu kreiranja baze projektnih ideja koja Općini može služiti kao pomoć pri predlaganju projekata na natječaje i javne pozive.

²⁹ MSP- malo i srednje poduzetništvo

Razradom projektnih ideja u softveru olakšava se njihovo daljnje sustavno praćenje i omogućava se njihovo ažuriranje i nadopunjavanje.

Općina Posedarje u svoj je Strateški razvojni program uvrstila 35 projektnih ideja koje su razvrstane u 7 prioriteta unutar 3 cilja.

Kako bi uspješnost određenih ciljeva, prioriteta i mjera bila mjerljiva, definirani su indikatori kojima se prati realiziranost provedbe Strateškog razvojnog programa Općine Posedarje. U nastavku su definirane ciljne vrijednosti indikatora koje obuhvaćaju vrijednosti na razini pojedinog prioriteta i mjere. Mjere razvoja trebaju pridonijeti ispunjavanju ciljeva strategije i uspješnosti provedbe cjelokupnog razvojnog programa Općine.

U nastavku su detaljno prikazani indikatori za ocjenjivanje uspješnosti provedbe definiranih ciljeva, prioriteta i mjera.

Strateški cilj 1 Razvoj gospodarstva utemeljenog na resursima mikroregije		
Prioriteti	Mjere	Indikatori
1.1 Razvoj i unaprjeđenje poljoprivredne djelatnosti	1.1.1 Izrada i obnova zemljišnih knjiga i katastra nekretnina	<ul style="list-style-type: none"> • Broj zemljišnih čestica s riješenim imovinsko pravnim odnosima
	1.1.2 Izgradnja tržnice u mjestu Posedarje	<ul style="list-style-type: none"> • Broj metara kvadratnih izgrađene tržnice • Broj prodajnih štandova
	1.1.3 Podrška razvoju poljoprivrede i poticanje udruživanja poljoprivrednih proizvođača	<ul style="list-style-type: none"> • Broj osnovanih OPG-ova • Broj novoformiranih zadruga, klastera
	1.1.4 Osnivanje ekoloških udruga, poljoprivrednih zadruga i proizvođačkih organizacija	<ul style="list-style-type: none"> • Broj osnovanih ekoloških udruga, poljoprivrednih zadruga i proizvođačkih organizacija
	1.1.5 Okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta	<ul style="list-style-type: none"> • Broj hektara okrupnjenog zemljišta • Broj okrupnjenih zemljišnih čestica
	1.1.6 Promocija okolišno održive poljoprivrede	<ul style="list-style-type: none"> • Broj korisnika organiziranih edukacija za poljoprivredu • Broj polaznika održanih edukacija o okolišno održivoj poljoprivredi • Broj registriranih ekoloških poljoprivrednika

Strateški cilj 1 Razvoj gospodarstva utemeljenog na resursima mikroregije			
	1.1.7	Razvoj autohtonih proizvoda s dodanom vrijednošću	<ul style="list-style-type: none"> • Broj autohtonih proizvoda s EU oznakama PDO, PGI i TSG
	1.1.8.	Razminiranje miniranih i minski sumnjivih površina	<ul style="list-style-type: none"> • Broj razminiranih hektara
1.2. Razvoj turističke infrastrukture	1.2.1	Uređenje i proširenje obale u Posedarju sa izgradnjom šetnice prema sv. Duhu	<ul style="list-style-type: none"> • Izrađena dokumentacija i pribavljena dozvole za proširenje i uređenje obale • Broj metara uređene obale • Broj metara izgrađene šetnice
	1.2.2	Uređenje turističko-rekreativne rute "Čelinka"	<ul style="list-style-type: none"> • Broj metara uređene turističko rekreativne rute • Broj odmorišta • Broj postavljenih info tabli
	1.2.3	Izgradnja, sanacija i rekonstrukcija javne infrastrukture za razvoj turizma, kulture i sporta u Općini	<ul style="list-style-type: none"> • Broj kreveta registriranih u turističkoj ponudi • Broj objekata registriranih u turističkoj ponudi • Broj registriranih sportskih klubova/udruga • Broj registriranih udruga u području kulture
1.3. Razvoj gospodarske infrastrukture u svrhu poticanja MSP-a	1.3.1	Izgradnja komunalne infrastrukture u poslovno-proizvodnoj zoni "Posedarje-Slivnica"	<ul style="list-style-type: none"> • Izgrađena komunalna infrastruktura u gospodarskoj zoni • Broj poduzeća u poslovno-proizvodnoj zoni • Prihodi poduzeća na 1000 stanovnika • Prihodi poduzeća po zaposleniku
	1.3.2.	Izgradnja poslovne zone "Islam Latinski"	<ul style="list-style-type: none"> • Izgrađena komunalna infrastruktura u gospodarskoj zoni • Broj poduzeća u poslovno-proizvodnoj zoni • Prihodi poduzeća na 1000 stanovnika • Prihodi poduzeća po zaposleniku
	1.3.3.	Izgradnja objekta pršutane	<ul style="list-style-type: none"> • Izrađena projektna dokumentacija • Izgrađena pršutana • Opremljena pršutana

Strateški cilj 2 Unaprjeđenje i razvoj društvene infrastrukture		
Prioriteti	Mjere	Indikatori
2.1 Izgradnja i održavanje društvene infrastrukture na području Općine	2.1.1 Rekonstrukcija zgrade društvene namjene u mjestu Posedarje	<ul style="list-style-type: none"> Izgrađen vatrogasni dom Broj dobrovoljnih vatrogasaca
	2.1.2 Izgradnja društvenog doma u mjestu Slivnica	<ul style="list-style-type: none"> Izgrađen i opremljen društveni dom Broj održanih događanja u zgradici društvene namjene
	2.1.3 Sanacija zgrade nogometnog kluba Hrvatski vitez Posedarje	<ul style="list-style-type: none"> Broj metara kvadratnih sanirane zgrade nogometnog kluba Rast broja članova sportskih klubova Rast broja posjetitelja na sportskim događajima
	2.1.4 Rekonstrukcija zgrade dječjeg vrtića	<ul style="list-style-type: none"> Izrađena potrebna dokumentacija za rekonstrukciju Rekonstruirana zgrada dječjeg vrtića
	2.1.5 Izgradnja stambene zone "Jurjevac"	<ul style="list-style-type: none"> Izrađena projektna dokumentacija Izrađena stambena zona Broj stanara stambene zone
	2.1.6 UPU stambene zone "Krši"	<ul style="list-style-type: none"> Izrađen UPU stambene zone Krši

Strateški cilj 3 Očuvanje prirodnih resursa i unaprjeđenje lokalne infrastrukture		
Prioriteti	Mjere	Indikatori
3.1 Razvoj cestovne i pomorske infrastrukture	3.1.1 Izgradnja zapadnog ulaza u mjesto Posedarje	<ul style="list-style-type: none"> Ishodjena dozvola i dokumentacija za uređenje zapadnog ulaza u Posedarje Broj kvadrata uređenog ulaza
	3.1.2 Izgradnja nogostupa u mjestu Podgradina	<ul style="list-style-type: none"> Broj metara izgrađenog nogostupa
	3.1.3 Izgradnja nogostupa u mjestu Islam Latinski	<ul style="list-style-type: none"> Broj metara izgrađenog nogostupa

Strateški cilj 3 Očuvanje prirodnih resursa i unaprjeđenje lokalne infrastrukture			
3.2. Izgradnja i unaprjeđenje vodoopskrbe te pročišćavanja otpadnih voda	3.1.4	Izgradnja nogostupa Jurjevac - sv. Duh Posedarje	<ul style="list-style-type: none"> • Broj metara izgrađenog nogostupa
	3.1.5	Izgradnja i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta Općine Posedarje	<ul style="list-style-type: none"> • Broj kilometara izgrađenih/saniranih nerazvrstanih cesta
	3.1.6	Sanacija mula i lukobrana u mjestu Vinjerac	<ul style="list-style-type: none"> • Pribavljene dozvole i dokumentacija za uređenje pomorske infrastrukture • Broj metara saniranog lukobrana
	3.2.1	Rekonstrukcija mjesne vodovodne mreže u mjestu Posedarje	<ul style="list-style-type: none"> • Broj kilometara saniranih cjevovoda • Postotak smanjenja gubitka u potrošnji vode
	3.2.2	Izgradnja tlačno gravitacijskog cjevovoda spoj mjesna mreža - vodosprema "Vinjerac"	<ul style="list-style-type: none"> • Broj kilometara izgrađenog gravitacijskog cjevovoda • Broj kućanstava i poslovnih objekata priključenih na novu javnu vodoopskrbnu mrežu
	3.2.3	Izgradnja vodovodne mreže u mjestu Slivnica	<ul style="list-style-type: none"> • Broj kilometara izgrađene vodovodne mreže • Broj kućanstava i poslovnih objekata priključenih na novu javnu vodoopskrbnu mrežu
	3.2.4	Izgradnja istočno vodovodnog pravca Posedarje	<ul style="list-style-type: none"> • Broj kilometara izgrađene vodovodne mreže • Broj kućanstava i poslovnih objekata priključenih na novu javnu vodoopskrbnu mrežu
	3.2.5	Izgradnja i rekonstrukcija vodospreme Vinjerac	<ul style="list-style-type: none"> • Izrađena projektna dokumentacija za izgradnju i rekonstrukciju vodospreme • Izgrađena i rekonstruirana vodosprema
	3.2.6	Izgradnja zapadnog sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja Posedarje	<ul style="list-style-type: none"> • Broj kilometara izgrađenog sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda • Broj korisnika sustava odvodnje i korisnika otpadnih voda

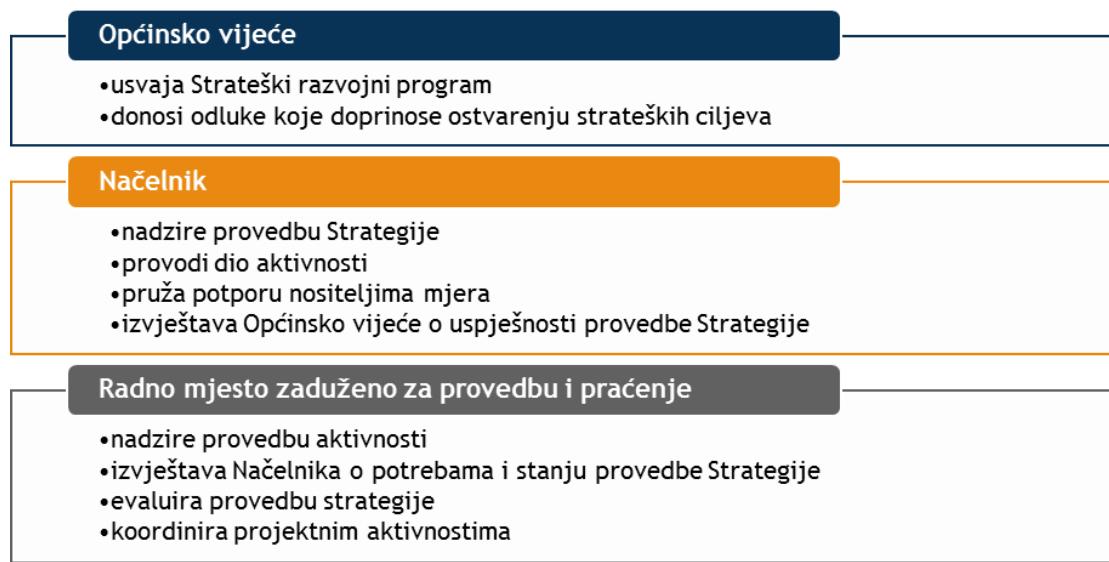
Strateški cilj 3 Očuvanje prirodnih resursa i unaprjeđenje lokalne infrastrukture			
3.3. Unaprjeđenje ostalih oblika komunalne infrastrukture			
	3.3.1 Izgradnja-proširenje mjesnog groblja Posedarje		<ul style="list-style-type: none"> • Broj novosagrađenih grobnih mjesta • Broj prodanih grobnih mjesta
	3.3.2 Izgradnja-proširenje mjesnog groblja Vinjerac		<ul style="list-style-type: none"> • Broj novosagrađenih grobnih mjesta • Broj prodanih grobnih mjesta
	3.3.3 Izgradnja-proširenje mjesnog groblja Slivnica		<ul style="list-style-type: none"> • Broj novosagrađenih grobnih mjesta • Broj prodanih grobnih mjesta

PROVEDBA STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA

Strateški razvojni program Općine Posedarje je javni dokument koji će se po usvajanju od strane Općinskog vijeća objaviti na službenoj web-stranici Općine. Općinsko vijeće će dokument proslijediti svim poduzećima, ustanovama i institucijama u vlasništvu Općine, čime će se postići što veća dostupnost dokumenta. Po usvajanju dokument će biti predstavljen javnosti putem sredstava javnog priopćavanja kako bi dionici dobili uvid u njegov sadržaj, uz mogućnost nadopune. Pozivom objavljenim na web-stranici Općine, javnosti će biti dana mogućnost za komentiranje i predlaganje novih ideja, čime će se dodatno osigurati doprinos građana, poduzetnika, djelatnika javnih službi i svih ostalih zainteresiranih dionika.

Preduvjet za uspješno provođenje Strateškog razvojnog programa Općine Posedarje svakako je uspostava kvalitetne provedbene strukture koja će snositi odgovornost za uspješnu realizaciju Strategije. O provođenju Strateškog razvojnog programa Općine Posedarje redovno će se razgovarati na načelničkim kolegijima, a o napretku će se izvještavati Općinsko vijeće i javnost. Pri izradi proračuna i proračunskih akata kreirat će se poveznice sa Strateškim razvojnim programom. Njegova provedba obuhvaća sve upravne odjеле u Općinskoj upravi ovisno o vrsti razvojnog projekta. Unutar Općine imenovat će se osoba koja će biti zadužena za ažuriranje razvojnih projekata unutar baze projekata te za sastavljanje redovnih izvješća o provedbi razvojnih projekata. Također, za svaki razvojni projekt unutar Jedinstvenog upravnog odjela Općine imenovat će se odgovorna osoba koja će pratiti napredak pojedinog razvojnog projekta i o tome će izvještavati osobu zaduženu za ažuriranje razvojnih projekata.

Slika 14. Zaduženja za implementaciju

Izvor: MICRO projekt d.o.o.

POSTUPAK PRAĆENJA PROVEDBE

Po usvajanju Strateškog razvojnog programa pristupa se njegovoj implementaciji kroz konkretnu provedbu ovdje predloženih razvojnih mjera. Implementacija će biti višegodišnji proces i tražiti će kontinuirani monitoring kako bi se pravodobno procijenilo u kojoj mjeri implementacija mjera doprinosi realizaciji vizije i strateških ciljeva.

U tu će se svrhu organizirati postupak praćenja provedbe i implementirati će se nekoliko osnovnih instrumenata:

- Definiranje i uspostava internog tima za monitoring i evaluaciju
- Uspostava sustava izvještavanja
- Periodična evaluacija
- Ex-post evaluacija.

Za provedbu strateških projekata bit će zadužen interni tim Općine. U okviru njega imenovati će se voditelji projekta i osobe zadužene za koordinaciju projektnih aktivnosti. Oni će se biti obvezni redovno sastajati, pripremati izvješća o progresu projekata za koje su zaduženi te pravodobno informirati načelnika i druge odgovorne o statusu projekata.

Kako bi se pripremile podloge za izvještavanje, praćenje implementacije strategije, nesmetano odvijanje procesa praćenja i kasniju evaluaciju neophodno će biti implementirati sustav izvještavanja u okviru kojeg će se redovito unositi podaci o procesu projekata. Sustav izvještavanja zahtijevat će redovne evidencije o promjenama projiciranih troškova, odgovornosti, aktivnosti, rokova, drugih resursa i projektnih obilježja. Obveza evidentiranja informacija o projektu bit će delegirana na svakog voditelja projekta i sastojat će se od redovnih unosa u sustav po nastanku promjene te od priprema redovnih godišnjih izvještaja o statusu na kraju svake kalendarske godine.

Članovi projektnog tima bit će obvezni sudjelovati u internim evaluacijama, odnosno periodičnim evaluacijama koje će se provoditi u svrhu ocjene usklađenosti provedenih aktivnosti s postavljenim planskim vrijednostima iz strategije te u odnosu na postavljene indikatore. Vodeći se najboljim praksama internu evaluaciju trebalo bi provesti "na polovini puta" implementacije i napraviti detaljnu ocjenu stupnja ispunjenja ciljeva i realizacije indikatora. Ovisno o nalazima interne evaluacije, odnosno o procjenama veličine i snage odstupanja ostvarenih učinaka u odnosu na planirane vrijednosti, izradit će se mjere i prijedlozi modifikacije narednih aktivnosti. Za postupke provedbe interne evaluacije uobičava se angažman eksternih stručnjaka kako bi se postigla objektivnost i neovisnost u procjenama.

Sličan se pristup predlaže i u provedbi ex-post evaluacije koja se provodi po završetku razdoblja na koje se strategija odnosi. Ta će evaluacija imati za cilj ocijeniti

uspješnost implementacije ove strategije to jest procijeniti koji projekti su realizirani i u kojoj mjeri su doprinijeli razvojnim ciljevima i viziji. Važnost ove evaluacije proizlazi iz šireg konteksta. Naime, njome će se promotriti i doprinos implementacije projekta i strategije na strateške ciljeve višeg reda specificirane u regionalnim i nacionalnim strategijama, odnosno operativnim dokumentima ukoliko je provedba projekata financirana EU sredstvima.

USKLAĐENOST S DRUGIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA

Za provedbu Strateškog razvojnog programa Općine Posedarje za razdoblje 2015. – 2020. nužna je usklađenost sa strateškim ciljevima EU-a i relevantnim nacionalnim okvirom Republike Hrvatske. U nastavku su prikazani ključni strateški dokumenti višeg reda s kojima je usklađen Strateški razvojni program Općine Posedarje.

Europa 2020 - Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast

Krovna strategija na razini EU-a – Europa 2020. usmjerena je na stimuliranje pametnog, održivog i uključivog rasta kroz poticanje ulaganja u obrazovanje, energetsku učinkovitost i obnovljive izvore energije te smanjenje siromaštva. Strateški ciljevi Strateškog razvojnog programa Općine usklađeni su s ciljevima Europske strategije za pametan, održiv i uključiv rast.

Strateški cilj 1 (SC1): Razvoj gospodarstva utemeljenog na resursima mikroregije usklađen je s europskim ciljem pametnog rasta. Mjere 1.3.1. Izgradnja komunalne infrastrukture u poslovno-proizvodnoj zoni Posedarje-Slivnica, mjera 1.3.2. Izgradnja poslovne zone Islam Latinski povećavaju kapacitete za inovacije i razvoj. Strateški cilj 1 je usklađen i s ciljem održivog rasta. Cilj održivog rasta ostvaruje se putem mjere 1.1.3. Podrška razvoju poljoprivrede i poticanje udruživanja poljoprivrednih proizvođača, mjere 1.1.7. Razvoj autohtonih proizvoda sa dodatnom vrijednošću, navedene mjere povećavaju konkurentnost. Također i mjere 1.3.1. Izgradnja komunalne infrastrukture u poslovno-proizvodnoj zoni Posedarje-Slivnica, mjera 1.3.2. Izgradnja poslovne zone Islam Latinski te mjera 1.3.3. Izgradnja objekta pršutane pridonose cilju održivog rasta jer potiču razvoj poduzetništva i poboljšanje konkurentnosti. Mjera 1.1.4. Osnivanje ekoloških udruga, poljoprivrednih zadruga i proizvođačkih organizacija te mjera 1.1.6. Promocija okolišno održive proizvodnje su usklađene s ciljem održivog rasta jer potiču učinkovitije korištenje resursa. Osim s pametnim i održivim rastom SC1 je usklađen i s uključivim rastom jer svojim mjerama (M 1.1.3., M 1.1.4., M 1.2.1., M 1.2.2., M 1.2.3., M 1.3.1., M 1.3.2., M 1.3.3.) pridonosi cilju povećavanja stope zaposlenosti a time i direktno smanjenju siromaštva.

Strateški cilj 2: Unaprjeđenje i razvoj društvene infrastrukture daje doprinos uključivom rastu budući da je orijentiran na unaprjeđenje društvene infrastrukture (M 2.1.2, M 2.1.3 M 2.1.4, M 2.1.5), brige o ugroženim skupinama stanovništva (mladi, stari, sl.).

Strateški cilj 3: Očuvanje prirodnih resursa i unaprjeđenje lokalne infrastrukture usklađen je s održivim rastom. Strateški cilj 3 razvojem infrastrukture (M 3.2.1., M 3.2.2., M 3.2.3., M 3.2.4., M 3.2.5.) direktno utječe na povećanje energetske učinkovitosti u lokalnoj zajednici.

Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020.

Strateški razvojni program Općine Posedarje usklađen je s Programom ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. (PRR). Svi ciljevi Strateškog razvojnog programa Općine usklađeni su s ciljevima i prioritetima PRR-a.

Strateški cilj 1: Razvoj gospodarstva utemeljenog na resursima mikroregije u skladu je s prioritetima 2, 3, 5 i 6 PRR-a. Mjere 1.1.1. Izrada i obnova zemljišnih knjiga, 1.1.5. Okrupnjivanje poljoprivrednog zemljišta, 1.1.3. Podrška razvoju poljoprivrede i poticanje udruživanja poljoprivrednih proizvođača, 1.1.4. Osnivanje ekoloških udruga, poljoprivrednih zadruga i proizvođačkih organizacija, potiču ulazak mlađih poljoprivrednika te poboljšavaju održivost i konkurentnost gospodarstva. Navedene mjere usklađene su s Prioritetom 2 PRR-a: jačanje isplativosti poljoprivrednoga gospodarstva i konkurentnosti svih vrsta poljoprivrede u svim regijama te promicanje inovativnih poljoprivrednih tehnologija i održivog upravljanja šumama.

Mjere 1.1.2. Izgradnja tržnice u mjestu Posedarje, 1.1.3. Podrška razvoju poljoprivrede i poticanje udruživanja poljoprivrednih proizvođača, 1.1.4. Osnivanje ekoloških udruga, poljoprivrednih zadruga i proizvođačkih organizacija, 1.1.7. Razvoj autohtonih proizvoda sa dodatnom vrijednošću, 1.1.8. Razminiranje miniranih i minskih sumnjivih površina, su usklađene s prioritetom 3 PRR-a: Promicanje organizacije lanca opskrbe hranom, uključujući preradu i plasiranje poljoprivrednih proizvoda na tržiste, dobrobit životinja te upravljanje rizikom u poljoprivredi.

Mjera 1.1.6. Promocija okolišno održive poljoprivrede i mjera 1.1.4. Osnivanje ekoloških udruga, poljoprivrednih zadruga i proizvođačkih organizacija usklađene su s prioritetom 5 PRR-a: Promicanje učinkovitosti resursa te poticanje pomaka prema gospodarstvu s niskom razinom ugljika otpornom na klimatske promjene u poljoprivrednom, prehrabnom i šumarskom sektoru.

Strateški cilj (Strateškog razvojnog programa Općine) 2: Unaprjeđenje i razvoj društvene infrastrukture i 3: Očuvanje prirodnih resursa i unaprjeđenje lokalne infrastrukture, imaju za cilj razvoj socijalne i komunalne infrastrukture na području Općine te stvaranje atraktivnog okruženja za život i rad mlađih ljudi i obitelji. Strateški ciljevi 2 i 3 usklađeni su s prioritetom 6 PRR-a: Promicanje društvene uključenosti, suzbijanja siromaštva te gospodarskog razvoja u ruralnim područjima.

Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.

Strateški razvojni program Općine Posedarje usklađen je s Operativnim programom konkurentnost i kohezija 2014.-2020. (OPKK). Svi strateški ciljevi Strateškog razvojnog programa usklađeni su s OPKK.

Strateški cilj 1: Razvoj gospodarstva utemeljenog na resursima mikroregije u skladu je sa specifičnim ciljem 3a2 OPKK: Omogućavanje povoljnog okruženja za osnivanje i

razvoj poduzeća. Mjerama 1.3.1. Izgradnja komunalne infrastrukture u poslovno-proizvodnoj zoni Posedarje-Slivnica, 1.3.2. Izgradnja poslovne zone Islam Latinski te mjera 1.3.3. Izgradnja objekta pršutane; se unaprjeđuje infrastruktura za osnivanje, razvoj i širenje poslovanja te povećano promicanje poduzetništva u društvu što je u skladu s specifičnim ciljem 3a2.

Mjera 1.1.7. Razvoj autohtonih proizvoda sa dodatnom vrijednošću i mjera 1.2.2. Uređenje turističko rekreativne rute Čelinka pridonose stvaranju dodane vrijednosti proizvoda održavanju i povećanju zaposlenosti te su usklađene s specifičnim ciljem 3d1: Poboljšani razvoj i rast MSP-ova na domaćem i stranim tržištima.

Mjere 3.2.1. Rekonstrukcija mjesne vodovodne mreže u mjestu Posedarje, 3.2.2. Izgradnja tlačno gravitacijskog cjevovoda spoj mjesna mreža-vodosprema Vinjerac, mjera 3.2.3. Izgradnja vodovodne mreže u mjestu Slivnica, 3.2.4. Izgradnja istočno vodovodnog pravca Posedarje, 3.2.5. Izgradnja i rekonstrukcija vodospreme Vinjerac, su povezane sa specifičnim ciljem 6ii1 OPKK: Poboljšanje javnog vodoopskrbnog sustava u svrhu osiguranja kvalitete i sigurnosti opskrbe pitkom vodom. Mjera 3.2.6. Izgradnja zapadnog sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja Posedarje je usklađena sa specifičnim ciljem 6ii2 OPKK: Razvoj sustava prikupljanja i pročišćavanja otpadnih voda s ciljem doprinosa poboljšanju stanja voda.

Mjera 1.1.8. Razminiranje miniranih i minski sumnjivih površina je usklađena s specifičnim ciljem 6iii3 OPKK: Razminiranje, obnova i zaštita šuma i šumskog zemljišta u zaštićenim područjima i područjima mreže Natura 2000.

Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.

Osnovni je cilj Operativnog programa učinkoviti ljudski potencijali (OPULJP) pridonijeti rastu zapošljavanja i jačanju socijalne kohezije u Hrvatskoj. Strateški razvojni program Općine Posedarje dat će doprinos ostvarivanju ovih ciljeva usklađivanjem prioriteta Strategije s prioritetima koji su navedeni u Operativnom programu. Direktna usklađenost postiže se kroz investicijske prioritete 8ii, 9v, 10iii i 11i OPULJP.

Usklađenost s prioritetima 8ii i 9v indirektno se postiže putem P.1.1. Razvoj i unaprjeđenje poljoprivredne djelatnosti (M 1.1.2., M 1.1.3., M 1.1.4., M 1.1.7.) te P.1.3. Razvoj gospodarske infrastrukture u svrhu poticanja MSP-a (M 1.3.1., M 1.3.2., M 1.3.3.). Povećanje prihoda poljoprivrednih proizvođača (OPG, obrti, d.o.o.) utjecat će na povećanje zapošljavanja nezaposlenih osoba, odnosno integraciju mladih na tržište rada.

Usklađenost s prioritetom 10iii postiže se putem mjere 1.1.6. kojom se osigurava neformalno obrazovanje za odrasle osobe zainteresirane za poljoprivrednu proizvodnju.

Kroz svoj redovan rad i provođenje svakodnevnih aktivnosti, tijela lokalne samouprave na indirektan način sudjelovati će u ostvarenju investicijskog prioriteta 11i OPULJP koji naglasak stavlja na povećanje vještina kadrova javne uprave na lokalnoj razini i jačanju administrativnih kapaciteta koji su prepostavka ostvarenja promjena i napretka na lokalnoj razini.

Županijska razvojna strategija Zadarske županije 2011.-2013.

Strateški razvojni program Općine Posedarje usklađen je s ciljevima i prioritetima Županijske razvojne strategije Zadarske županije 2011.-2013. (ŽRSZZ).

Mjere 1.1.3. Podrška razvoju poljoprivrede i poticanje udruživanja poljoprivrednih proizvođača; 1.1.4. Osnivanje ekoloških udruga, poljoprivrednih zadruga i proizvođačkih organizacija, usklađene su s prioritetom 1.3. ŽRSZZ: Jačanje kapaciteta i učinkovitosti poduzetničkog sektora.

Mjere 1.1.1. Izrada i obnova zemljišnih knjiga i katastra nekretnina i mjera 1.1.5. Okrupnjiwanje poljoprivrednog zemljišta su usklađene s mjerom 2.1.1. ŽRSZS: Okrupnjiwanje i uređenje poljoprivrednog zemljišta s poticanjem korištenja poljoprivrednog zemljišta. Mjera 1.1.2. Izgradnja tržnice u mjestu Posedarje usklađena je s mjerom 2.1.2. ŽRSZZ: Razvoj infrastrukture za potrebe poljoprivrede, ribarstva i akvakulture.

Mjere 1.1.3. Podrška razvoju poljoprivrede i poticanje udruživanja poljoprivrednih proizvođača, 1.1.4. Osnivanje ekoloških udruga, poljoprivrednih zadruga i proizvođačkih organizacija, 1.1.6. Promocija okolišno održive poljoprivrede su usklađene s mjerom 2.1.3. ŽRSZZ: Razvoj konkurentne poljoprivrede, ribarstva i akvakulture uvođenjem novih tehnologija i poticanje razvoja regionalizacije poljoprivrede.

Mjera 1.1.7. Razvoj autohtonih proizvoda s dodatnom vrijednošću usklađen je s mjerom 2.1.4. ŽRSZZ: Unaprjeđenje marketinga, zaštite i certificiranja poljoprivrednih, ribarskih te proizvoda akvakulture.

Mjere 1.3.1. Izgradnja komunalne infrastrukture u poslovnoj-proizvodnoj zoni Posedarje-Slivnica, 1.3.2. Izgradnja poslovne zone Islam Latinski, 1.3.3. Izgradnja objekta pršutane, 1.2.1. Uređenje i proširenje obale u Posedarju sa izgradnjom šetnice prema sv. Duhu, 1.2.3. Izgradnja, sanacija i rekonstrukcija javne infrastrukture za razvoj turizma, kulture i sporta u Općini su usklađene s mjerom 2.3.1. ŽRSZZ: Razvoj poslovne i turističke infrastrukture. Mjera 1.2.2. Uređenje turističko-rekreativne rute Čelinka je uskladena s mjerom 2.3.2. ŽRSZZ: Unaprjeđenje turističke ponude i razvoj selektivnog turizma.

Mjere 2.1.1. Rekonstrukcija zgrade društvene namjene u mjestu Posedarje, 2.1.2. Izgradnja društvenog doma u mjestu Slivnica, 2.1.3. Sanacija zgrade nogometnog kluba Hrvatski vitez Posedarje, 2.1.4. Rekonstrukcija zgrade dječjeg vrtića, 2.1.5.

Izgradnja stambene zone Jurjevac, 2.1.6. UPU stambene zone Krši usklađene su s mjerom 4.2.1. ŽRSZZ: Izgradnja, obnova i opremanje društvene, zdravstvene i socijalne infrastrukture važne za povećanje kvalitete života i razvoj zajednice.

Mjere 3.1.2. Izgradnja nogostupa u mjestu Podgradina, 3.1.3. Izgradnja nogostupa u mjestu Islam Latinski, 3.1.4. Izgradnja nogostupa Jurjevac - sv. Duh Posedarje, 3.1.5. Izgradnja i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta Općine Posedarje su usklađene s mjerom 4.3.1. ŽRSZZ: Razvoj cestovne infrastrukture i usluga. Mjera 3.1.6. Sanacija mula i lukobrana u mjestu Vinjerac je u skladu s mjerom 4.3.3. ŽRSZZ: Razvoj pomorske infrastrukture.

Strategija razvoja poduzetništva za razdoblje 2013.-2020.

Ova je strategija direktno usklađena s općim ciljem Strategije razvoja poduzetništva(SRP): Povećanje konkurentnosti malog gospodarstva u Hrvatskoj. Mjere 1.1.3. Podrška razvoju poljoprivrede i poticanje udruživanja poljoprivrednih proizvođača, 1.1.4. Osnivanje ekoloških udruga, poljoprivrednih zadruga i proizvođačkih organizacija potiču razvoj poslovnih mreža i povezanosti i u skladu su sa Strateškim ciljem 1. SRP-a: Unapređenje ekonomске uspješnosti maloga gospodarstva u sektorima prerađivačke industrije i usluga većim ulaganjem u R&D, višim stupnjem inovacija, rastom izvoza te dalnjim razvojem poslovnih mreža i povezanosti.

Mjerama 1.3.1. Izgradnja komunalne infrastrukture u poslovno-proizvodnoj zoni Posedarje-Slivnica, 1.3.2. Izgradnja poslovne zone Islam latinski, 1.3.3. Izgradnja objekta pršutane se stvaraju uvjeti za otvaranje novih poduzeća te za jačanje poduzetništva na prostoru Općine. Navedene su mjere usklađene sa strateškim ciljem 3 SRP-a: Pružanje potpore osnivanju novih poduzeća, povećanje broja aktivnih poduzeća i jačanje institucija koje pružaju potporu poduzetnicima kako bi se na taj način pridonijelo ravnomjernijem i uravnoteženom razvoju hrvatskih regija.

Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020.

Strateški ciljevi Općine Posedarje povezani su sa strateškim ciljevima Strategije razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. za glavni strateški cilj ima povećanja atraktivnosti i konkurentnosti hrvatskog turizma do 2020. godine, što će rezultirati ulaskom u vodećih 20 turističkih destinacija u svijetu po konkurentnosti. Prioritet 1.2. Razvoj turističke infrastrukture direktno pridonosi strateškim ciljevima turističkog razvoja: nova zapošljavanja u turizmu, investicije i povećanje turističke potrošnje.

RAZVOJNE MJERE

Posedarje

Izrada i obnova zemljišnih knjiga i katastra nekretnina

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	katastarska izmjera
2.	Gospodarska kategorija	prostorno uređenje
3.	Vrsta ulaganja	ostala imovina
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	20.550.000,00 kn

7. Opis projekta
Potpisan je ugovor između Općine Posedarje i DGU sa najpovoljnijim ponuditeljem na javnom natječaju, tvrtkom " Geodetski zavod d.d. Split" u kojem je naznačeno kako će se katastarska izmjera provoditi redoslijedom veličine pojedine katastarske općine. Prema tome, u planu je, nakon završetka izmjere k.o. Posedarje, izmjera k.o. Slivnica, zatim k.o. Islam Latinski i na kraju k.o. Vinjerac.

Posedarje**Izgradnja tržnice u mjestu Posedarje****Datum:05.12.2016**

Osnovni podatci	
1.	Projektni prijedlog
2.	Gospodarska kategorija komunalna infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja ulaganje u objekt
4.	Korisiti od ulaganja javne potrebe
5.	Razina značaja lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost 220.000,00 kn

7. Opis projekta

U Općini Posedarje postoji samo tržnica bez minimalnih tehničkih uvjeta za prodaju prehrambenih proizvoda. Budući da je Općina Posedarje u velikoj mjeri usmjerena na poljoprivrednu potrebno je osigurati adekvatan prostor za tržnicu. Osim primarne namjene, tržnica je i mjesto koje posjeti velik broj turista koji dođu u mjesto i kao takva predstavlja zanimljiv dodatak turističkoj ponudi.

Posedarje

Podrška razvoju poljoprivrede i poticanje udruživanja poljoprivrednih proizvođača

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	formiranje zadruga i ostali oblici udruživanja u poljoprivredi
2.	Gospodarska kategorija	poljoprivreda
3.	Vrsta ulaganja	ostala imovina
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	0,00 kn

7. Opis projekta
Mjerom bi se putem potpora poljoprivrednim proizvođačima pružila podrška za kvalitetno i učinkovito rješavanje problema s kojima se susreću u svom radu (vinari, maslinara, povrćari, voćari i dr). Sufinancirala bi se sadni materijal, pomoć kod dovoženja industrijske vode za zaljevanje do poljoprivrednog zemljišta, osnivanje savjetodavne službe za poljoprivrednike.

Posedarje**Osnivanje ekoloških udruga, poljoprivrednih zadruga i proizvođačkih organizacija****Datum:05.12.2016**

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	formiranje zadruga i ostali oblici udruživanja u poljoprivredi
2.	Gospodarska kategorija	poljoprivreda
3.	Vrsta ulaganja	ostala imovina
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	170.000,00 kn

7. Opis projekta
Mjerom bi se osnovala savjetodavna služba za poljoprivrednike, koja bi s obzirom na tradicionalnu poljoprivrednu orientiranost stanovništva ali i probleme s plasmanom na tržištu, poticala udruživanje malih poljoprivrednika kako bi ima olakšali otkup, preradu, i plasman poljoprivrednih proizvoda. Cilj je povećati konkurentnost poljoprivrednih proizvođača; jedan od načina je prelaskom na ekološku poljoprivredu (osnivanjem ekoloških udruga), osnivanje poljoprivrednih zadruga i udruživanje poljoprivrednih proizvođača.

Posedarje**Okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta****Datum:05.12.2016**

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	poljoprivredno zemljište
2.	Gospodarska kategorija	poljoprivreda
3.	Vrsta ulaganja	ulaganje u zemljište
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	1.000.000,00 kn

7. Opis projekta
Okrupnjavanje poljoprivrednog zemljišta ili, pojednostavljeno rečeno, spajanje čestica trebalo bi osigurati ekspanzivniju i ekonomičniju poljoprivrednu proizvodnju. Postupak komasacije pokreće se na zahtjev jedinice lokalne samouprave. Okrupnjavanje je postupak kojim se spajaju poljoprivredne čestice u jednu smisleniju cjelinu, te se sređuju postojeći vlasnički odnosi.

Posedarje**Promocija okolišno održive poljoprivrede****Datum:05.12.2016**

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	marketinške aktivnosti u poljoprivredi
2.	Gospodarska kategorija	poljoprivreda
3.	Vrsta ulaganja	ostala imovina
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	30.000,00 kn

7. Opis projekta
Proizvođačima nedostaju temeljna znanja o poljoprivredi i specifična znanja o ekološkoj poljoprivredi dok je opća razina edukacije i informiranosti o ekološkoj proizvodnji niska. Organiziranjem stručnih radionica, natjecanjem unutar članova sa svojim proizvodima uz sudjelovanje stručnih osoba moguće je na jednom mjestu uočiti razliku u kvaliteti te dobiti odgovor na probleme u proizvodnji, zaštiti, čuvanju, marketingu svojih proizvoda. Poljoprivrednike će se educirati i upoznati sa novim tehnologijama i primjerima dobre prakse, kako bi im se ukazalo na mogućnosti učinkovitije proizvodnje.

Posedarje

Razvoj autohtonih proizvoda sa dodatnom vrijednošću

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	standardizacija poljoprivrednih proizvoda
2.	Gospodarska kategorija	poljoprivreda
3.	Vrsta ulaganja	ostala imovina
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	250.000,00 kn

7. Opis projekta
S ciljem postizanja konkurentnosti lokalnih proizvoda, promidžbe lokalnih proizvoda i razvoja gospodarstva potrebno je male proizvođače sa područja Općine Posedarje umrežiti i osigurati im adekvatnu infrastrukturu za daljnji razvoj i promociju samih poduzetnika ali i same destinacije. Savjetodavna služba bi trebala informirati lokalne poduzetnike o marketingu svojih proizvoda kao i provođenju postupka dobivanja zaštite svojih proizvoda (zemljopisnog porijekla i izvornosti).

Posedarje

Razminiranje miniranih i minski sumnjivih površina

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	oprema za razminiranje
2.	Gospodarska kategorija	prostorno uređenje
3.	Vrsta ulaganja	ostala imovina
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	5.000.000,00 kn

7. Opis projekta
Razminiranje minsko sumnjivih područja donosi sigurnost građanima koji žive na tom području, ali i potpomaže brži oporavak tog područja.

Posedarje

Uređenje i proširenje obale u Posedarju sa izgradnjom šetnice prema Sv. Duhu

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	Riva
2.	Gospodarska kategorija	komunalna infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ulaganje u objekt
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	10.275.000,00 kn

7. Opis projekta
Ovaj projekt je još uvijek u fazi ideje, a njegovom realizacijom povezale bi se dvije glavne plaže i proširila šetnica i staza za biciliste, što bi "aktiviralo" zapostavljeni dio Posedarja uz samo more i time potaknulo pokretanje brojnih sadržaja i sezonskih obrta.

Posedarje

Uređenje turističko-rekreativne rute "Čelinka"

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	ruralni turizam
2.	Gospodarska kategorija	turizam
3.	Vrsta ulaganja	ostala imovina
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	1.500.000,00 kn

7. Opis projekta
Uređenje turističko-rekreativne rute Čelinka na prostoru Općine Posedarje s ciljem prezentacije prirodnih i kulturnih bogatstava te formiranje u jedinstveni turistički proizvod (višenamjenska turistička ruta). Projekt se realizira izradom dokumentacije (projektno-tehnička i studijska) te izvođenjem radova na uređenju okoliša, sanaciji i uređenju putova, uređenjem info tabli i suvenirnice.

Posedarje

Izgradnja, sanacija i rekonstrukcija javne infrastrukture za razvoj turizma, kulture i sporta u Općini Posedarje

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	ruralni turizam
2.	Gospodarska kategorija	društvena infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ostala imovina
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	44.000,00 kn

7. Opis projekta
Ulaganje u opremanje društvenog doma/kulturnog centra te kulturnih objeka - osim značajnog utjecaja na kulturni razvoj stanovnika, objekti će se adekvatno opremiti i koristiti za razne manifestacije.

Posedarje

Izgradnja komunalne infrastrukture u poslovno-proizvodnoj zoni "Posedarje-Slivnica"

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	komunalna zona
2.	Gospodarska kategorija	komunalna infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ostala imovina
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	9.000.000,00 kn

7. Opis projekta
Projekt Proizvodno-poslovne zone "Posedarje-Slivnica posjeduje sve potrebne dokumente za izgradnju komunalne infrastrukture. Dio parcela u PPZ "Posedarje- Slivnica" već je prodan, no zbog nemogućnosti financiranja nije se pristupilo izgradnji komunalne infrastrukture. PPZ je podijeljena u 2 faze kako bi ju bilo povoljnije financirati, pa troškovnik izgradnje 1. faze iznosi cca 8.000.000 kn. Sve prodane parcele nalaze se u tom južnom dijelu zone koji čini 1. fazu projekta.

Posedarje

Izgradnja poslovne zone „Islam Latinski“

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	poslovna zona
2.	Gospodarska kategorija	društvena infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ulaganje u zemljište
4.	Korisiti od ulaganja	privatni/komercijalni sadržaj
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	7.192.500,00 kn

7. Opis projekta
Prostornim planom Općine Posedarje predviđena je potreba izrade UPU-a za poslovnu zonu "Islam Latinski". Projekt je u fazi ideje. Većina parcela na tom području u privatnom je vlasništvu, a s druge strane Općina trenutno nema finansijskih sredstava za provedbu ovog projekta.

Posedarje

Izgradnja objekta pršutane

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci	
1.	Projektni prijedlog
2.	Gospodarska kategorija
3.	Vrsta ulaganja
4.	Korisiti od ulaganja
5.	Razina značaja
6.	Procjenjena vrijednost

7. Opis projekta
Kroz projektne aktivnosti ove razvojne mjere izgraditi će se i opremiti objekt za sušenje mesa (pršuta). Ukupna vrijednost zahvata procjenjena je na 2.000.000,00 kn (uključuje i opremanje objekta).

Posedarje

Rekonstrukcija zgrade društvene namjene u mjestu Posedarje

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	zgrada Dobrovoljnog vatrogasnog društva (DVD-a)
2.	Gospodarska kategorija	društvena infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ulaganje u objekt
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	1.500.000,00 kn

7. Opis projekta
Općina Posedarje planirala je gradnju novog vatrogasnog doma, ali je zgrada bivše poljoprivredne zadruge vraćena u njezino vlasništvo, pa se odlučilo da se izradi projekt prenamjene te zgrade koju već zadnjih nekoliko godina koristi DVD Posedarje. Općina Posedarje predala je zahtjev za ishođenje potvrde o izvedenom stanju i izradila projekt vatrogasnog doma sa konferencijskom salom. Pristupilo se ovoj jeftinijoj soluciji te se po ishođenju svih potrebnih dozvola planira prijava na neki od natječaja EU fondova.

Posedarje**Izgradnja društvenog doma u mjestu Slivnica**

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	društveni dom/multimedijalni centar
2.	Gospodarska kategorija	društvena infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ulaganje u objekt
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	9.375.000,00 kn

7. Opis projekta
Izgradnjom društvenog doma dobilo bi se mjesto gdje bi se mogli okupljati lokalno stanovništvo. Prostori doma bi se koristili za radionice, rekreaciju, izložbe, održavanje seminara, priredbi, te za edukativne programe.

Posedarje

Sanacija zgrade nogometnog kluba Hrvatski vitez Posedarje

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	nogometno igralište
2.	Gospodarska kategorija	društvena infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ulaganje u objekt
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	2.000.000,00 kn

7. Opis projekta

Službene klupske prostorije i svlačionice izgrađene su prije 40 godina i u vrlo su lošem stanju. Potrebna je kompletna rekonstrukcija zgrade (instalacije, keramika, dogradnja, kroviste) jer postojeće stanje predstavlja neposrednu opasnost za sve članove nogometnog kluba.

Posedarje

Rekonstrukcija zgrade dječjeg vrtića

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	dječji vrtić
2.	Gospodarska kategorija	društvena infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ulaganje u objekt
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	1.500.000,00 kn

7. Opis projekta
Rekonstrukcija dječjeg vrtića Cvrčak zbog stanja infrastrukture koja trenutno ne zadovoljava sve standarde i potrebe djece i odgajatelja dječjeg vrtića. Potrebno je opremanje i sanacija objekta, posebno soba za boravak djece i uređenje dvorišta. Uz rekonstrukciju potrebno je opremiti dječji vrtić sa didaktičkom opremom u skladu sa obrazovnim i odgojnim standardima.

Posedarje

Izgradnja stambene zone „Jurjevac“

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	Stambeno zbrinjavanje
2.	Gospodarska kategorija	društvena infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ulaganje u objekt
4.	Korisiti od ulaganja	privatni/komercijalni sadržaj
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	10.275.000,00 kn

7. Opis projekta
Projekt je naveden kao ideja, a takav status ima i danas. Gradnja stambne zone "Jurjevac" nije u planovima

Posedarje

UPU stambene zone „Krši

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	urbanistički plan uređenja
2.	Gospodarska kategorija	društvena infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ulaganje u zemljište
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	337.500,00 kn

7. Opis projekta
Odabrani su izvođači radova za UPU "Krši" i postupak izrade bi trebao završiti kroz 6-7 mjeseci.

Posedarje**Izgradnja zapadnog ulaza u mjesto Posedarje****Datum:05.12.2016**

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	prometnice u naselju
2.	Gospodarska kategorija	komunalna infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ostala imovina
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	4.300.000,00 kn

7. Opis projekta

Zbog kvalitetnijeg prometnog povezivanja sa Državnom cestom D-8 potrebno je rekonstruirati postojeći ulaz u Posedarje. Uređenjem ovog ulaza proširilo bi se postojeća čime bi se povećala sigurnost za sudionike u prometu. Potrebno je izraditi dokumentaciju.

Posedarje

Izgradnja nogostupa u mjestu Podgradina

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	nogostup
2.	Gospodarska kategorija	komunalna infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ulaganje u objekt
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	1.000.000,00 kn

7. Opis projekta
Projektom je predviđena izgradnja obostranog nogostupa kao kombinirane kolno pješačke površine radi osiguravanja sigurnog kretanja pješaka i rješavanja brojnih postojećih izlaza na prometnicu.

Posedarje

Izgradnja nogostupa u mjestu Islam Latinski

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	nogostup
2.	Gospodarska kategorija	komunalna infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ulaganje u objekt
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	800.000,00 kn

7. Opis projekta
Projektom je predviđena izgradnja obostranog nogostupa kao kombinirane kolno pješačke površine radi osiguravanja sigurnog kretanja pješaka i rješavanja brojnih postojećih izlaza na prometnicu.

Posedarje

Izgradnja nogostupa Jurjevac -Sv. Duh Posedarje

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	nogostup
2.	Gospodarska kategorija	komunalna infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ulaganje u objekt
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	1.400.000,00 kn

7. Opis projekta
Projektom je predviđena izgradnja obostranog nogostupa kao kombinirane kolno pješačke površine radi osiguravanja sigurnog kretanja pješaka i rješavanja brojnih postojećih izlaza na prometnicu.

Posedarje**Izgradnja i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta Općine
Posedarje****Datum:05.12.2016**

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	nerazvrstana cesta
2.	Gospodarska kategorija	komunalna infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ostala imovina
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	2.570.000,00 kn

7. Opis projekta

Projektom je predviđena izgradnja i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta kojim će se omogućiti lakše odvijanje prometa u Općini kao i spajanje već izgrađenih stambenih objekata na postojeću prometnu mrežu. Provedbom projekta rješit će se veći dio prometnih nedostataka u djelu Općine Posedarje kao npr. -pristup postojećih stambenih objekata do javnoprometnih površina, -omogućavanje izgradnje novih stambenih i poslovnih objekata u skladu s važećim Prostornim planom, -povećanje sigurnosti prometa izgradnjom sabirne ceste preko koje će se omogućiti prometna povezanost tog djela naselja sa državnom cestom D8.

Posedarje

Sanacija mula i lukobrana u mjestu Vinjerac

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	lukobran
2.	Gospodarska kategorija	komunalna infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ulaganje u objekt
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	12.000.000,00 kn

7. Opis projekta
Glavni mul u Vinjercu je jedino pristanište za pristajanje turističkih brodova. Sanacija istog je nužna jer od njegove izgradnje nije vršeno održavanje, pa su pojedini dijelovi mula u kritičnom stanju, kada je u pitanju sigurnost pomorskog prometa.

Posedarje

Rekonstrukcija mjesne vodovodne mreže u mjestu Posedarje

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	lokalni vodovod
2.	Gospodarska kategorija	komunalna infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ulaganje u objekt
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	6.678.750,00 kn

7. Opis projekta
Vodovod izdao rješenje za izradu projektnog zadatka za vodovodni pravac "Bolići-Čiker" i vodospremu "Svrdlac". Izradi projektne dokumentacije će se pristupiti čim se osiguraju potrebna sredstva.

Posedarje

Izgradnja tlačno gravitacijskog cjevovoda spoj mjesna mreža-vodosprema "Vinjerac"

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	crpne stanice
2.	Gospodarska kategorija	komunalna infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ostala imovina
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	2.055.000,00 kn

7. Opis projekta

Razvojna mjera se odnosi na i rješavanje problema dovodnog cjevovoda Ždrilo-Vinjerac. Realizacijom ovog projekta osigurao bi se kvalitetan dovod pitke vode za stanovnike navedenih mjesata te samim tim bi se utjecalo na podizanje kvalitete života na tom području.

Posedarje

Izgradnja vodovodne mreže u mjestu Slivnica

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	lokalni vodovod
2.	Gospodarska kategorija	komunalna infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ostala imovina
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	5.000.000,00 kn

7. Opis projekta
Potrebna je djelomična rekonstrukcija vodovodne mreže naselja Slivnica Gornja kako bi se osigurala nesmetana vodoopskrba potrošača tog naselja kao rješavanje svih imovinsko pravnih problema.

Posedarje

Izgradnja istočno vodovodnog pravca Posedarje

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	lokalni vodovod
2.	Gospodarska kategorija	komunalna infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ostala imovina
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	8.000.000,00 kn

7. Opis projekta
Potrebno je izgraditi vodovodnu mrežu područja jugoistočno od naselja Posedarje.

Posedarje

Izgradnja i rekonstrukcija vodospreme Vinjerac

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	vodospreme
2.	Gospodarska kategorija	vode
3.	Vrsta ulaganja	ulaganje u objekt
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	1.541.250,00 kn

7. Opis projekta

Projekt izgradnje i rekonstrukcije vodospreme Vinjerac još uvijek je u fazi ideje. Izradi projektne dokumentacije namjerava se pristupiti kad se osiguraju potrebna sredstava.

Posedarje

Izgradnja zapadnog sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja Posedarje

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	izgradnja kanalizacije
2.	Gospodarska kategorija	komunalna infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ulaganje u objekt
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	42.000.000,00 kn

7. Opis projekta
Projekt Zapadnog sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja sastoji se od 8 faza. Za 1.(UPOV), 2. i 5. fazu ishodene su potvrde glavnih projekata, a za 3. i 4. fazu predani su zahtjevi za izdavanje potvrda glavnih projekata. U tijeku su pregovori oko otkupa jednog manjeg dijela pristupnog puta za UPOV Posedarje.

Posedarje

Izgradnja-proširenje mjesnog groblja Posedarje

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	Groblje
2.	Gospodarska kategorija	društvena infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ulaganje u objekt
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	500.000,00 kn

7. Opis projekta
Proširenje groblja predviđeno je Prostornim planom Općine Posedarje, a realizaciji projekta pristupit će se nakon rješavanja vlasničko-pravnih odnosa. Općinsko vijeće Općine Posedarje donijelo je odluku da se sredstva osigurana prodajom stanova u vlasništvu Općine Posedarje utroše za otkup zemljišta za proširenje groblja što bi trebalo zaključiti u vrlo kratkom periodu. Veći dio zemljišta je otkupljen, dok će se još jedan manji dio otkupiti nakon prodaje posljednjeg stana. Općina Posedarje ima pravo proširenja postojećeg groblja za 20% sadašnje površine odmah, čemu će se pristupiti vrlo brzo, dok će se za proširenje cijelokupno otkupljene zemlje morati pristupiti izradi UPU-a.

Posedarje

Izgradnja-proširenje mjesnog groblja Vinjerac

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	Groblje
2.	Gospodarska kategorija	komunalna infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ulaganje u objekt
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	300.000,00 kn

7. Opis projekta
Proširenje groblja u Vinjercu predviđeno je Prostornim planom Općine Posedarje, a realizaciji projekta će se pristupiti nakon rješavanja vlasničko-pravnih odnosa i nakon što se osiguraju potrebna sredstva.

Posedarje

Izgradnja-proširenje mjesnog groblja Slivnica

Datum:05.12.2016

Osnovni podatci		
1.	Projektni prijedlog	Groblje
2.	Gospodarska kategorija	komunalna infrastruktura
3.	Vrsta ulaganja	ulaganje u objekt
4.	Korisiti od ulaganja	javne potrebe
5.	Razina značaja	lokalni značaj
6.	Procjenjena vrijednost	300.000,00 kn

7. Opis projekta
Proširenje groblja u Slivnici predviđeno je Prostornim planom Općine Posedarje, a realizaciji projekta će se pristupiti nakon rješavanja vlasničko-pravnih odnosa i kad se osiguraju potrebna sredstva.

POPIS TABLICA

Tablica 1. Udaljenost središta Općine Posedarje od velikih gradskih središta Republike Hrvatske	12
Tablica 2. Struktura stanovništva Općine Posedarje prema spolu i starosti.....	13
Tablica 3. Trgovačka društva na području Općine Posedarje	17
Tablica 4. Trgovačka društva prema pravno ustrojbenom obliku	18
Tablica 5. Ukupni broj poduzetnika u Općini Posedarje	18
Tablica 6. Proračunska sredstva Općine Posedarje za financiranje proizvodno poslovne zone Posedarje-Slivnica od 2013. do 2016. godine (u kn)	20
Tablica 7. Predviđene proizvodno poslovne zone	20
Tablica 8. Zone za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora	21
Tablica 9. Broj poljoprivrednih gospodarstava i ARKOD parcela prema grupama s obzirom na ukupnu površinu ARKOD parcela (ha) poljoprivrednika po naseljima na području Općine Posedarje na dan 31. prosinca 2015. godine	22
Tablica 10. Broj poljoprivrednih gospodarstva prema tipu nositelja na području Općine Posedarje i Zadarske županije na dan 14. prosinca 2015. godine	23
Tablica 11. Školska sprema nositelja / odgovorne osobe na dan 14. prosinca 2015. godine	23
Tablica 12. Podaci o ARKOD parcelama prema vrstama uporabe poljoprivrednog zemljišta na području Općine Posedarje na dan 31. prosinca 2015. godine	24
Tablica 13. Poljoprivredne površine u Općini Posedarje prema vrstama kultura koje se na njima uzgajaju na dan 14. prosinca 2015. godine.....	24
Tablica 14. Uzgoj stoke u Općini Posedarje na dan 31.12.2014. godine	25
Tablica 15. Broj košnica i broj pčelara na području Općine Posedarje i Zadarske županije	26
Tablica 16. Biciklističke staze koje prolaze područjem Općine Posedarje	27
Tablica 17. Popis kulturnih dobara na području Općine Posedarje	27
Tablica 18. Dolasci i noćenja turista po zemljama podrijetla	31
Tablica 19. Zaposleno stanovništvo Općine Posedarje prema starosti i položaju u zaposlenju, 2011. godina	33
Tablica 20. Zaposleni prema područjima djelatnosti, starosti i spolu, popis 2011.	34
Tablica 21. Izvori financiranja za život stanovnika na području Općine Posedarje, 2011. godina	36
Tablica 22. Broj korisnika socijalne skrbi prema vrstama skrbi po godinama	39
Tablica 23. Proračunska sredstva za socijalnu skrb po godinama (u kn)	39
Tablica 24. Broj studenata koji su diplomirali/završili sveučilišni ili stručni studij prema prebivalištu (Općina Posedarje) i skupinama visokih učilišta	42
Tablica 25. Proračunska sredstva Općine Posedarje za financiranje predškolskog odgoja i ostalog školstva od 2013. do 2016. godine (u kn).....	42
Tablica 26. Popis kulturno-povijesnih dobara u Općini Posedarje; po naseljima: ..	43
Tablica 27. Dostupnost usluga zdravstva na području Općine Posedarje	46
Tablica 28. Izdvajanja za sport na području Općine Posedarje	47
Tablica 29. Broj stanovnika prema vjerskoj pripadnosti 2011. godine	48
Tablica 30. Izdvajanja za vatrogasnu i civilnu zaštitu Općine Posedarje	50
Tablica 31. Stanovanje i javne zgrade u Zadarskoj županiji i Općini Posedarje....	50
Tablica 32. Broj posuda za preuzimanje otpada u 2015. godini na području Općine Posedarje.....	51
Tablica 33. Količina proizvedenog otpada u Općini Posedarje	51
Tablica 34. Proračunska sredstva Općine Posedarje za financiranje odvoza otpada i deratizacije od 2013. do 2016. godine (u kn).....	52

Tablica 35. Popis Zakonom zaštićenih i ugroženih vrsta, koje stalno ili povremeno obitavaju na području Općine Posedarje	53
Tablica 36. Najzastupljenije vrste drveća po zalihamu na području gospodarske jedinice Posedarja	54
Tablica 37. Prometna infrastruktura Općine Posedarje	56
Tablica 38. Proračunska sredstva Općine Posedarje za financiranje izgradnje vodovoda i opskrbe mještana vodom s hidranta od 2013. do 2016. godine (u kn) .	63
Tablica 39. Proračunska sredstva Općine Posedarje za financiranje izgradnje kanalizacijskog sustava od 2013. do 2016. godine (u kn)	64
Tablica 40. Proračunska sredstva Općine Posedarje za financiranje održavanja javnih površina od 2013. do 2016. godine (u kn)	65
Tablica 41. Proračunska sredstva Općine Posedarje za financiranje rekonstrukcije i održavanja groblja od 2013. do 2016. godine (u kn).....	65
Tablica 42. Proračunska sredstva Općine Posedarje za financiranje izgradnje i održavanja javne rasvjete od 2013. do 2016. godine (u kn)	65
Tablica 43. Minski sumnjiva područja i područja zagađena isključivo neeksploiranim ubojitim sredstvima.....	66
Tablica 44. Popis trgovačkih društava s vlasničkim udjelima Općine Posedarje	70
Tablica 45. Popis ustanova s vlasničkim udjelom Općine Posedarje	71
Tablica 46. Udruge sa područja Općine Posedarje koje su se financirale iz proračuna Općine u 2014. godini	72

POPIS SLIKA

Slika 1. Karta Republike Hrvatske, položaj Zadarske županije i Općine Posedarje	7
Slika 2. Korištenje i namjena površina Općine Posedarje.....	8
Slika 3. Plan Poslovne zone Posedarje-Slivnica	20
Slika 4. Crkva Sv. Duha na malenom otočiću.....	44
Slika 5. Tradicionalna utrka magaraca u Posedarju.....	44
Slika 6. 1000 cvjetova za Posedarje.....	45
Slika 7. Noć posedarske dagnje	46
Slika 8. Ekološka mreža Natura 2000 na području Općine Posedarje.....	53
Slika 9. Prikaz podataka o korištenju brzine nepokretnog širokopojasnog pristupa kućanstava na području Općine Posedarje	58
Slika 10. Energetski sustav i telekomunikacijska mreža Općine Posedarje.....	61
Slika 11. Plan vodoopskrbe i odvodnje Općine Posedarje.....	63
Slika 12. Minski sumnjivo područje na prostoru Općine Posedarje	67
Slika 13. Zastava Općine Posedarje	69
Slika 14. Zaduženja za implementaciju.....	87

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Kretanje broja stanovnika po godinama.....	13
Grafikon 2. Struktura nacionalnih manjina u Općini Posedarje	14
Grafikon 3. Ukupan broj stanovnika Općine Posedarje po naseljima prema popisu stanovništva iz 2001. i 2011. godine	15
Grafikon 4. Migracijska obilježja stanovništva Općine Posedarje	15
Grafikon 5. Prirodno kretanje stanovništva Općine Posedarje	16
Grafikon 6. Struktura trgovačkih društava u 2014. godini prema području NKD-a na području Općine Posedarje	17
Grafikon 7. Broj registriranih obrta na području Općine Posedarje	19
Grafikon 8. Dolasci i noćenja domaćih i stranih turista na području Općine Posedarje od siječnja 2011. do prosinca 2014. godine	28
Grafikon 9. Broj kreveta po tipu smještaja u Općini Posedarje.....	29
Grafikon 10. Broj noćenja po tipu smještaja u Općini Posedarje.....	30
Grafikon 11. Nezaposleno stanovništvo Općine Posedarje od 2011. do 2015. godine	35
Grafikon 12. Nezaposleno stanovništvo Općine Posedarje prema razini obrazovanja po godinama	36
Grafikon 13. Osiguranici na području Općine Posedarje	37
Grafikon 14. Korisnici mirovina na području Općine Posedarje u razdoblju 2013. - 2015. godine	37
Grafikon 15. Broj korisnika mirovina Hrvatske vojske i hrvatskih branitelja.....	38
Grafikon 16. Broj upisane djece u Dječji vrtić Cvrčak, za razdoblje od 2011. do 2015. godine	41
Grafikon 17. Broj zaposlenika i upisanih učenika Osnovne škole Braća Ribar od 2011. do 2015. godine.....	41
Grafikon 18. Broj požara i uslužnih intervencija na području Općine Posedarje, u razdoblju od 2011. do 2015. godine	49
Grafikon 19. Broj registriranih vozila na području Općine Posedarje	57
Grafikon 20. Potrošnja električne energije za kućanstva na području Općine Posedarje.....	59
Grafikon 21. Potrošnja električne energije poduzetništva na području Općine Posedarje.....	60
Grafikon 22. Broj udruga po područjima djelatnosti u Općini Posedarje na dan 29. travnja 2016. godine	72

OVAJ PROJEKT SUFINANCIRAN JE SREDSTVIMA EUROPJSKE UNIJE
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
Strateški razvojni program Općine Posedarje za razdoblje 2015. – 2020.

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA 2014. - 2020.
Udio sufinanciranja: 85% EU, 15% RH

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaze u ruralna područja